

Brussell, 18 ta' Diċembru 2023
(OR. en)

16658/23

**Fajl Interistituzzjonali:
2023/0079(COD)**

**CODEC 2464
COMPET 1261
IND 685
MI 1119
POLCOM 311
WTO 195
RELEX 1469
RECH 557
PE 158**

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jstabilixxi qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 168/2013, (UE) 2018/858, 2018/1724 u (UE) 2019/1020 - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-11 sal-14 ta' Diċembru 2023)

I. INTRODUZZJONI

F'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 294 TFUE u tad-Dikjarazzjoni kongunta dwar arrangamenti prattiċi għall-proċedura ta' kodeċiżjoni¹, saru għadd ta' kuntatti informali bejn il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni bil-ħsieb li jintlaħaq qbil dwar dan il-fajl fl-ewwel qari.

F'dan il-kuntest, il-President tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (ITRE), Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO) ipprezenta f'isem il-Kumitat ITRE emenda ta' kompromess (l-emenda numru 26) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq, li għaliha Nicola BEER (Renew, DE) kienet hejjiet abbozz ta' rapport. Din l-emenda kienet giet maqbula matul il-kuntatti informali msemmija hawn fuq. Ma tressqet ebda emenda oħra.

¹ ĠU C 2, 30.6.2007, p. 5.

II. VOT

Meta vvotat fit-12 ta' Diċembru 2023, il-plenarja adottat l-emenda ta' kompromess (l-emenda numru 26) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq. Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata, u soġġetta għal finalizzazzjoni mill-ġuristi lingwisti, tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew fl-ewwel qari li tinsab fir-risoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif tinsab fl-Anness ta' dan id-dokument².

Hija tirrifletti dak li kien intlaħaq qbil dwaru preċedentement bejn l-istituzzjonijiet.

Konsegwentement, ladarba l-ġuristi lingwisti jkunu skrutinizzaw it-test, il-Kunsill għandu jkun f'pożizzjoni li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew.

L-att imbagħad jiġi adottat bil-formulazzjoni li tikkorrispondi għall-pożizzjoni tal-Parlament.

² Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iz-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati ***b'tipa grassa u bil-korsiv***. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

* L-iformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-verżjoni EN.

P9_TA(2023)0454

Qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2023 dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 168/2013, (UE) 2018/858, 2018/1724 u (UE) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2023)0160),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C9-0061/2023),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-12 ta' Lulju 2023¹,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tal-5 ta' Lulju 2023²,
- wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tat-29 ta' Novembru 2023, li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali, tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel, tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji, u tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A9-0260/2023),

¹ ĠU C 349, 29.9.2023, p. 142.

² ĠU C, C/2023/252, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/252/oj>.

1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht³;
2. Jitlob lill-Kummissjoni terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tiddel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ksieb li temendaha b'mod sustanzjali;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

³ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fil-14 ta' Settembru 2023 (Testi adottati, P9_TA(2023)0325).

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari tat-12 ta' Diċembru 2023 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2023/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar jistabbilixxi qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u li jemenda r-Regolamenti (UE) *Nru* 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 u (UE) 2019/1020*

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja,

* IT-TEST GHADU MA ĠIEX IFFINALIZZAT MILL-ĠURISTI LINGWISTI.

¹ ĠU C 349, 29.9.2023, p. 142.

Billi:

- (1) L-aċċess għall-materja prima huwa essenzjali għall-ekonomija tal-Unjoni u għall-funzjonament tas-suq intern. Hemm sett ta' materja prima mhux tal-enerġija u mhux agrikola li, minhabba l-importanza ekonomika kbira tagħha u l-esponiment tagħha għal riskju tal-provvista kbir, spiss ikkawżat minn konċentrazzjoni qawwija ta' provvista minn ftit pajjiżi terzi, titqies kritika. Minhabba r-rwol ewlieni ta' ħafna mill-materja prima kritika ta' dan it-tip fit-twettiq tat-tranzizzjoni ekoloġika u dik digitali, u fid-dawl tal-użu tagħha għall-applikazzjonijiet tad-difiża u tal-ispazju, id-domanda se tiżdied b'mod esponenzjali fid-deċennji li ġejjin. Fl-istess ħin, ir-riskju ta' tfixkil fil-provvista qed jiżdied fil-kuntest ta' zieda fit-tensjonijiet ġeopolitiċi u fil-kompetizzjoni għar-riżorsi. Barra minn hekk, jekk ma tiġix immaniġġjata kif xieraq, iż-żieda fid-domanda għall-materja prima kritika tista' tikkawża impatti fuq l-ambjent u impatti soċjali negattivi. ■

- (2) Minhabba l-kumplessità u l-karattru tranżnazzjonali tal-ktajjen tal-valur tal-materja prima kritika, jekk il-miżuri nazzjonali maħsuba biex jiżguraw provvista sigura u sostenibbli ta' materja prima kritika ma jkunux ikkoordinati, hemm *ir-riskju* li dawn *jikkompromettu l-funzjonament tas-suq* intern. *Il-materja prima kritika spiss tiġi estratta f'pajjiżi jew f'reġjuni speċifiċi, skont id-distribuzzjoni ġeografika tar-riżervi rilevanti, tiġi ttrasportata għal ipproċessar ulterjuri xi mkien iehor u mbagħad tinbiegħ fis-suq intern biex tintuża fi prodotti rilevanti; Fl-istadju tal-ipproċessar, il-materja prima kritika spiss tiġi importata u esportata diversi drabi fis-suq intern qabel ma tintuża f'applikazzjoni finali. B'mod simili, ir-riċiklaġġ ta' prodotti rilevanti fi tmiem il-hajja tagħhom bil-hsieb li tiġi rkuprata l-materja prima kritika jista' jsehh f'pajjiż jew reġjun differenti minn dak fejn jingabar l-iskart, u l-materjali sekondarji li jirriżultaw x'aktarx li jiġu esportati mill-ġdid għall-ipproċessar u użu ulterjuri.*

Barra minn hekk, il-materja prima kritika tkun mehtieġa fil-bidu ta' bosta ktajjen tal-valur industrijali u spiss tkun input indispensabbli għal sett wiesa' ta' setturi strateġiċi, fosthom l-enerġija rinnovabbli, l-industrija diġitali, u s-setturi ajruspazjali u tad-difiża. Għalhekk, din taqdi rwol essenzjali bħala bażi tal-attivitajiet ekonomiċi fis-suq intern u tfixkil fil-provvista tagħha jista' jkollu impatt transfruntier sinifikanti bejn l-Istati Membri.

- (3) *F'dan l-isfond, hemm ir-riskju li azzjonijiet mill-Istati Membri li ma jkunux ikkoordinati jfixklu l-kompetizzjoni u jifframentaw is-suq intern, pereżempju billi jimponu regolamentazzjoni diverġenti għall-operaturi tas-suq, jipprovdu livelli differenti ta' aċċess għall-monitoraġġ tar-riskju tal-provvista, jipprovdu livelli differenti ta' appoġġ għall-proġetti nazzjonali, jew billi johlqu ostakli għall-kummerċ transfruntier bejn l-Istati Membri ta' materja prima kritika jew oġġetti relatati u b'hekk johlqu ostakli għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern. Barra minn hekk, l-azzjonijiet individwali tal-Istati Membri jaf ma jkunux biżżejjed biex jipprevjenu b'mod effettiv li jsehħ tfixkil fil-provvista tal-materja prima kritika jew jaf ikunu anqas effiċjenti biex jinkiseb dak l-għan.*

- (4) Għalhekk, biex ***jiġi ssalvagwardjat*** il-funzjonament tas-suq intern, jenħtieġ li jinholoq qafas komuni tal-Unjoni ***biex jiġi żgurat aċċess għal provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u biex jiġu ssalvagwardjati r-reżiljenza ekonomika u l-awtonomija strategika miftuha tal-Unjoni.***
- (5) L-ewwel nett, ***dak il-qafas jenħtieġ li jiddefinixxi dik il-materja kritika li titqies strategika u kritika u jsahhah ir-reżiljenza tal-ktajjen*** tal-provvista ***għal daww il-materjali fl-Unjoni***, inkluż ***billi jidentifika u jappoġġa Proġetti Strategici, u billi jitwettqu sforzi biex jiġu inċentivati l-progress teknoloġiku u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi sabiex tiġi mmoderata ż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni tal-materja prima kritika. It-tieni, jenħtieġ li jiġu pprovduti miżuri li jirrinforzaw il-kapaċità tal-Unjoni li timmonitorja u timmitiga r-riskji tal-provvista eżistenti u futuri. It-tielet, jenħtieġ li l-qafas ikun fih miżuri li jżidu ċ-ċirkolarità u s-sostenibbiltà tal-materja prima kritika kkonsumata fl-Unjoni.***

- (6) Sabiex ikun żgurat li l-miżuri stabbiliti fir-Regolament jiffukaw fuq l-aktar materjali rilevanti, jenħtieg li jiġu stabbiliti lista tal-materja prima strateġika u lista tal-materja prima kritika. Dawk il-listi jenħtieg li ***jkunu bbażati fuq metodoloġiji ċari, rigward l-applikazzjoni li dwarha l-Kummissjoni jenħtieg li tikkomunika b'mod miftuħ u trasparenti. Dawk il-listi jenħtieg li*** jservu wkoll biex jiggwidaw u jikkoordinaw l-isforzi tal-Istati Membri favur it-twettiq tal-għanijiet ta' dan ir-Regolament. Jenħtieg li l-lista tal-materja prima strateġika jkun fiha materja prima li tkun ta' importanza strateġika kbira ***għall-funzjonament tas-suq intern***, filwaqt li jitqies l-użu ta' tagħha fit-teknoloġiji strateġiċi li fuqhom huma bbażati t-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali jew għall-applikazzjonijiet tad-difiża jew ***ajruspazjali***, li huma kkaratterizzati minn diskrepanza potenzjalment sinifikanti bejn il-provvista globali u d-domanda projettata, u li għalihom żieda fil-produzzjoni hija relattivament diffiċli, pereżempju minhabba ż-żminijiet twal meħtieġa għal proġetti godda li jżidu l-kapaċità tal-provvista.

Biex jitqiesu l-bidliet teknoloġiċi u ekonomiċi possibbli, jenħtieġ li l-lista ***tal-materja prima strateġika*** tiġi riezaminata b'mod perjodiku u, jekk ikun meħtieġ, tiġi aġġornata. Biex jiġi żgurat li l-isforzi biex jizdiedu l-kapaċitajiet tal-Unjoni tul il-katina tal-valur, jirrinforzaw il-kapaċità tal-Unjoni li timmonitorja u timmitiga r-riskji tal-provvista u żżid id-diversifikazzjoni tal-provvista jkunu ffukati fuq il-materjali li jeħtiġuhom l-aktar, jenħtieġ li ***ċerti miżuri*** rilevanti japplikaw biss għal-lista tal-materja prima strateġika. ***L-Istati Membri jenħtieġ li ma jiġux imwaqqfa milli johlqu listi addizzjonali bbażati fuq htigijiet nazzjonali speċifiċi, u milli jaġixxu fuqhom kif xieraq fil-livell nazzjonali.***

- (7) Jenħtieg li l-lista tal-materja prima kritika tinkludi l-materja prima strateġika kollha kif ukoll kwalunkwe materja prima oħra ta' importanza kbira għall-ekonomija ġenerali tal-Unjoni u li għaliha hemm riskju kbir ta' tfixkil fil-provvista ***li x'aktarx ifixkel il-kompetizzjoni u jifframmenta s-suq intern. Minbarra t-teknoloġiji strateġiċi, setturi oħra wkoll jaf jiġu esposti għal riskji tal-provvista kbar fil-futur.*** Biex jitqiesu l-bidliet teknoloġiċi u ekonomiċi possibbli, jenħtieg li l-Kummissjoni, fil-kontinwazzjoni tal-prattika attwali, minn żmien għal żmien twettaq valutazzjoni abbażi ta' data għall-produzzjoni, il-kummerċ, l-applikazzjonijiet, ir-riċiklaġġ, u s-sostituzzjoni għal firxa wiesgħa ta' materja prima biex taġġorna l-listi tal-materja prima kritika u tal-materja prima strateġika biex jiġu riflessi l-evoluzzjoni fl-importanza ekonomika u r-riskju tal-provvista assoċjati ma' dik il-materja prima ***fis-suq intern.*** Jenħtieg li l-lista tal-materja prima kritika tinkludi dik il-materja prima li tilhaq jew taqbeż il-limiti kemm għall-importanza ekonomika kif ukoll għar-riskju tal-provvista, mingħajr ma tikklassifika l-materja prima rilevanti f'termini ta' kritikalità. Jenħtieg li din il-valutazzjoni tkun ibbażata fuq medja tal-aħħar data disponibbli fuq perjodu ta' ħames snin. Jenħtieg li l-miżuri stabbiliti f'dan ir-Regolament relatati ***mal-punt ta' kuntatt uniku,*** l-ippjanar, l-esplorazzjoni, il-monitoraġġ, iċ-ċirkolarità, u s-sostenibbiltà japplikaw għall-materja prima kritika kollha.

- (8) *Il-listi tal-materja prima kritika u tal-materja prima strateġika jenhtieg li juzaw deżinjazzjonijiet stabbiliti għall-materja prima inkluża. Għal-lista tal-materja prima strateġika, jenhtieg li d-deżinjazzjonijiet jirreferu, meta xieraq, għall-grad li għalih trid tiġi rfinata materja prima sabiex tintuża għall-manifattura ta' teknoloġiji strateġiċi. Ir-referenzi għall-materja prima kritika u strateġika jenhtieg li jinftiehem li jirreferu għall-katina tal-valur kollha ta' dik il-materja prima, inkluż fil-forma mhux ipproċessata tagħha u fl-istadji kollha tal-ipproċessar li jwasslu, meta applikabbli, għall-grad speċifikat. Jenhtieg li ssir kjarifika eċċezzjonali għall-katina tal-valur tal-aluminju, li ssemmi l-bauxite, l-aktar mineral importanti tiegħu, u l-alumina, il-forma intermedja tiegħu fl-ipproċessar, flimkien mal-aluminju. Il-materja prima kritika u l-materja prima strateġika huma, f'hafna każijiet, estratti, ipproċessati jew irriċiklati bhala prodotti sekondarji ta' proċessi ewlenin oħra ta' estrazzjoni, ipproċessar u riċiklaġġ. Għalhekk, in-natura ta' prodott sekondarju tal-materja prima jenhtieg li ma taffettwax l-inklużjoni tagħha fil-lista jew il-kopertura tagħha mid-dispożizzjonijiet rilevanti tul ir-Regolament kollu.*

- (9) *Jenhtieg li jigu stabbiliti mizuri xierqa biex jigi definit approcc komuni ghall-Progetti Strategici fl-Unjoni attivi fl-estrazzjoni, l-ipproccessar jew ir-riciklagg ta' materja prima strategika jew li jikkontribwixxu ghall-produzzjoni ta' materjali sostituti rilevanti. Dawn il-progetti, flimkien mal-isforzi tal-Istati Membri, jenhtieg li jikkontribwixxu ghal zieda fil-kapacitajiet biex tigi zgurata provvista sigura ta' materja prima strategika. Mizuri ohra, b'mod partikolari dwar l-esplorazzjoni jew ic-cirkolarita, jenhtieg li jikkontribwixxu wkoll biex jirrinforzaw l-istadji differenti tal-katina tal-valur.*

(10) *Biex jitnaqqas ir-riskju dejjem jikber fl-Unjoni ta' interruzzjonijiet fil-provvista li x'aktarx ifixklu l-kompetizzjoni u jifframmentaw is-suq intern, jenhtieg li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jsahhu l-istadji differenti tal-katina tal-valur tal-materja prima strategika, sabiex jikkontribwixxu għall-kisba tal-parametri referenzjarji relatati mal-kapaċitajiet tal-Unjoni u d-diversifikazzjoni tal-provvista. Tali parametri referenzjarji jenhtieg li jghinu biex jiggwidaw sforzi biex jissahhu l-kapaċitajiet tal-Unjoni tul l-istadji kollha tal-katina tal-valur tal-materja prima strategika, fosthom l-estrazzjoni, l-ipproċessar u r-riċiklaġġ, u žieda fid-diversifikazzjoni ta' provvisti esterni ta' materja prima strategika.* Jenhtieg li l-ghan ikun li jizdiedu l-kapaċitajiet għal kull materja prima strategika f'kull stadju tal-katina tal-valur, filwaqt li jitfittex li jinkisbu parametri referenzjarji tal-kapaċità ġenerali **fil-livell tal-Unjoni** għall-estrazzjoni, l-ipproċessar u r-riċiklaġġ tal-materja prima strategika. L-ewwel nett, jenhtieg li l-Unjoni żżid l-użu tar-riżorsi ġeoloġiċi tagħha stess ta' materja prima strategika u ssahhah il-kapaċità biex tkun tista' twettaq l-estrazzjoni tal-materjali meħtieġa għall-produzzjoni ta' mill-anqas 10 % tal-konsum tal-materja prima strategika tal-Unjoni. Meta wiehed iqis li l-kapaċità tal-estrazzjoni tiddependi hafna fuq id-disponibbiltà tar-riżorsi ġeoloġiċi tal-Unjoni, il-kisba ta' dan il-parametru referenzjarju tiddependi fuq tali disponibbiltà. It-tieni, biex tinbena katina tal-valur shiħa u tiġi evitata kwalunkwe restrizzjoni fl-istadji intermedji, jenhtieg li l-Unjoni żżid ukoll il-kapaċità tal-ipproċessar tagħha tul il-katina tal-valur u tkun tista' tipproduċi mill-anqas **40 %** tal-konsum annwali tagħha tal-materja prima strategika. It-tielet, fid-deċennji li ġejjin, hu mistenni li sehem dejjem akbar mill-konsum tal-Unjoni tal-materja prima strategika jkun jista' jiġi kopert minn materja prima sekondarja, u dan itejjeb kemm is-sigurtà kif ukoll is-sostenibbiltà tal-provvista tal-materja prima tal-Unjoni. Għalhekk, jenhtieg li l-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni tkun tista' tipproduċi mill-anqas **25 %** tal-konsum annwali tal-Unjoni ta' materja prima strategika **u tkun kapaċi tirriċikla žieda sinifikanti fl-ammonti ta' kull materja prima strategika fl-iskart. Għall-flussi tal-iskart u għall-materja prima strategika li għalihom hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli biex tiġi stmata l-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni bhala sehem tal-materja prima strategika li tkun tinsab f'dawk il-flussi tal-iskart, jenhtieg li jiġi stabbilit parametru referenzjarju addizzjonali bbażat fuq l-iskart. L-isforzi ta' akkumpanjament biex tittejjeb l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni, is-sostituzzjoni, is-sensibilizzazzjoni u miżuri rilevanti ohra se jiffaċilitaw ukoll il-kisba ta' dawn il-parametri referenzjarji.**

Dawn il-parametri referenzjarji jirreferu għall-perjodu taż-żmien sal-2030, f'konformità mal-miri tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija stabbiliti skont ir-Regolament (UE)

2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill² u l-miri digitali skont ***id-Deciżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropea u tal-Kunsill***³, li jiffurmaw il-bażi tagħhom. Barra minn hekk, l-impjiegi ta' kwalità, inkluż l-iżvilupp tal-hiliet u t-tranzizzjonijiet minn impjieg għall-ieħor, se jindirizzaw ir-riskji fis-suq tax-xogħol settorjali u jgħinu biex tiġi żgurata l-kompetittività tal-UE. ***Il-Kummissjoni u l-Istati Membri jenhtieg li jincentivaw ukoll il-progress teknoloġiku u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi sabiex jimmoderaw iż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni tal-materja prima kritika għal livell taht projezzjonijiet ta' referenza xierqa. Fil-kuntest tat-thejjija tal-miżuri ta' implimentazzjoni fid-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***⁴, jenhtieg li l-Kummissjoni tqis il-kontribut possibbli tar-rekwiżiti tal-ekodisinn għall-kisba tal-prijoritajiet tal-Unjoni stabbiliti f'dan ir-Regolament.

² ***Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).***

³ ***Id-Deciżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 li tistabbilixxi l-Programm ta' Politika tal-2030 dwar id-Decennju Digitali (ĠU L 323, 19.12.2022, p. 4).***

⁴ ***Id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għall-iffissar ta' rekwiżiti għall-ekodisinn għal prodotti relatati mal-enerġija (riformulazzjoni) (ĠU L 285, 31.10.2009, p. 10).***

- (11) Għal xi materja prima, l-Unjoni tiddependi kważi għalkollox fuq pajjiż wiehed għall-provvista tagħha. Tali dipendenzi **joholqu** riskju kbir ta' tfixkil fil-provvista **li x'aktarx ifixkel il-kompetizzjoni u jifframmenta s-suq intern**. Biex jiġi limitat dan ir-riskju potenzjali u tiżdied ir-reziljenza ekonomika tal-Unjoni, jenħtieġ li jitwettqu sforzi biex ikun żgurat li, sal-2030, **l-Unjoni** ma tkunx dipendenti fuq pajjiż terz wiehed għal aktar minn 65 % tal-provvista tagħha ta' kwalunkwe materja prima strateġika, mhux ipproċessata u fi kwalunkwe stadju tal-ipproċessar, filwaqt li madankollu tingħata kunsiderazzjoni speċjali lill-pajjiżi li magħhom l-Unjoni stabbiliet Sħubija Strateġika, **ftehim ta' kummerċ hieles jew forom oħra ta' kooperazzjoni li jkopru l-materja prima, peress li jipprovdu** aktar assigurazzjonijiet fir-rigward tar-riskji tal-provvista.
- (12) ■ Biex ikun żgurat li l-parametri referenzjarji jintlaħqu fil-ħin, jenħtieġ li l-Kummissjoni, bl-għajjnuna tal-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika ("il-Bord"), issegwi u tirrapporta l-progress lejn l-ilhiq tal-parametri referenzjarji **u lejn l-ilhiq tal-moderazzjoni tad-domanda**. F'każ li l-progress irrapportat lejn l-ilhiq tal-parametri referenzjarji **u lejn l-ilhiq tal-moderazzjoni tad-domanda** jkun generalment insuffiċjenti, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-fattibbiltà u l-proporzjonalità ta' miżuri addizzjonali. Nuqqas ta' progress fuq sett uniku biss jew fuq sett żgħir biss ta' materja prima strateġika, fil-prinċipju jenħtieġ li ma jagħtix lok għall-ħtieġa ta' sforzi addizzjonali mill-Unjoni.

(13) ■ Jenhtieg li l-Kummissjoni, bl-appoġġ tal-Bord, tidentifika Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni li jkunu maħsuba biex isiru attivi fl-estrazzjoni, l-ipproċessar jew ir-riċiklagġ tal-materja prima strateġika, ***jew fil-produzzjoni u fiż-żieda ta' materjali li jistghu jissostitwixxu materja prima strateġika f'teknoloġiji strateġiċi.*** L-appoġġ effettiv għall-Proġetti Strateġiċi għandu l-potenzjal li jtejjeb l-aċċess għall-materjali għas-setturi downstream kif ukoll li joffri opportunitajiet ekonomiċi tul il-katina tal-valur, inkluż għall-SMEs, u jikkontribwixxi għall-ħolqien tal-impjiegi. Għalhekk, biex jiġi żgurat l-iżvilupp ta' Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni kollha, jenhtieg li tali proġetti jibbenefikaw minn proċeduri għall-għoti tal-permessi simplifikati u prevedibbli u appoġġ biex jiksbu aċċess għall-finanzjament ***u dan jista' jispira titjib fi proċeduri oħra għall-għoti tal-permessi u fl-aċċess għal finanzjament għal materja kritika jew materja prima oħra.*** ■ Biex l-appoġġ ikun iffukat u jiġi żgurat il-valur miżjud tagħhom, jenhtieg li l-proġetti, qabel ma jirċievu tali appoġġ, jiġu vvalutati skont sett ta' kriterji. ***Il-proġetti tal-materja prima fejn il-materja prima strateġika tkun prodott sekondarju, inkluż pereżempju r-ruttam ferruż, jenhtieg li jkunu eliġibbli wkoll għal tali appoġġ, jekk jissodisfaw il-kriterji rilevanti kollha. Sabiex jiġu rikonoxxuti bhala Proġetti Strateġiċi, il-proġetti jenhtieg li jsaħhu s-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni għall-materja prima strateġika.***

*Jenhtieg ukoll li l-proġetti juru biżżejjed fattibbiltà teknika **inkluż il-volum mistenni tal-materja prima strateġika jew tal-materjali sostituti li bih iżidu l-kapaċità tal-Unjoni, bl-esklużjoni ta' materjali prodotti għal finijiet ta' riċerka. Addizzjonalment, jenhtieg li l-proġetti** jiġu implimentati b'mod sostenibbli ambjentalment u soċjalment. Jenhtieg li dawn jipprovdu wkoll benefiċċji transfruntiera lil hinn mill-Istat Membru kkonċernat, **inklużi effetti konsegwenzjali aktar 'l isfel fil-katina tal-valur**. Meta l-Kummissjoni tivvaluta li dawn il-kriterji jkunu ġew issodisfati, jenhtieg li tippubblika r-rikonoxximent bħala Proġett Strateġiku f'deċiżjoni. Peress li huwa essenzjali li r-rikonoxximent isir malajr sabiex is-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni tiġi appoggata b'mod effettiv, jenhtieg li l-proċess tal-valutazzjoni jibqa' hafif u ma jkunx peżanti żżejjed.*

- (14) *Meta jiġi vvalutat jekk proġett f'pajjiż terz jissodisfax il-kriterju tas-sigurtà tal-provvista, jenhtieg li jitqies b'mod partikolari, għall-PTEE, l-istatus tagħhom skont il-liġi tal-Unjoni. Il-pajjiżi u t-territorji ekstra-Ewropej tal-Istati Membri jikkontribwixxu għall-aċċess sikur tal-Unjoni għal provvista sostenibbli ta' materja prima kritika u strateġika, b'mod partikolari fil-qafas ta' shubijiet strateġiċi.*
- (15) **■** Jenhtieg li l-Kummissjoni, bl-appoġġ tal-Bord, tidentifika Proġetti Strateġiċi f'pajjiżi terzi *jew fil-pajjiżi u fit-territorji ekstra-Ewropej* li jkunu maħsuba biex isiru attivi fl-estrazzjoni, l-ipproċessar jew ir-riċiklaġġ ta' materja prima strateġika, *jew fil-produzzjoni ta' materjali li jistgħu jissostitwixxu materja prima strateġika fit-teknoloġiji strateġiċi.* Biex ikun żgurat li tali Proġetti Strateġiċi jiġu implimentati b'mod effettiv, jenhtieg li dawn jibbenifikaw minn aċċess aħjar għall-finanzjament, *pereżempju permezz ta' aċċess għall-mekkaniżmi tat-tnehhija tar-riskji għall-investment.* Biex ikun żgurat il-valur miżjud tagħhom, il-proġetti jenhtieg li jiġu vvalutati skont sett ta' kriterji. Bħall-proġetti fl-Unjoni, il-Proġetti Strateġiċi f'pajjiżi terzi jenhtieg li jsahhu s-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni tal-materja prima strateġika, u juru biżżejjed fattibbiltà teknika. *Iż-żewġ tipi ta' proġetti, kemm dawk fl-Unjoni kif ukoll dawk f'pajjiżi terzi, jew fil-PTEE, jehntieg li jaderixxu għall-istess livell ta' sostenibbiltà soċjali u ambjentali.*

Għall-proġetti fi swieq emergenti u fl-ekonomiji li qed jiżviluppaw, il-proġett jenħtieġ li jkollu benefiċċju reċiproku għall-Unjoni u għall-pajjiż terz involut u jżid il-valur f'dak il-pajjiż, filwaqt li titqies ukoll il-konsistenza tiegħu mal-politika kummerċjali komuni tal-Unjoni. Tali valur jista' jiġi dderivat mill-kontribut tal-proġett għal aktar minn stadju wieħed tal-katina tal-valur kif ukoll bil-ħolqien ta' benefiċċji ekonomiċi u soċjali usa' permezz tal-proġett, inkluż il-ħolqien tal-impjiegi f'konformità mal-istandards internazzjonali. Meta l-Kummissjoni tivvaluta li dawn il-kriterji jkunu ġew issodisfati, jenħtieġ li tippubblika r-rikonoxximent bhala Proġett Strategiku f'deċiżjoni.

- (16) Sabiex tiġi żgurata s-sostenibbiltà taż-żieda fil-produzzjoni tal-materja prima **kritika**, il-proġetti ġodda tal-materja prima **kritika** jenhtieg li **jigū ppjanati u implimentati b'mod sostenibbli filwaqt li** jkopru l-aspetti kollha tas-sostenibbiltà enfasizzati fil-prinċipji tal-UE għall-materja prima sostenibbli⁵, inkluż li jiġi żgurat il-ħarsien ambjentali, **il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni ta' impatti negattivi** mil-lat soċjali **permezz tal-użu ta' prattiki soċjalment sostenibbli**, inkluż ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem bħad-drittijiet tan-nisa, u prattiki kummerċjali trasparenti. Il-proġetti jenhtieg li jiżguraw ukoll impenn *bona fide* kif ukoll konsultazzjonijiet komprensivi u **ekwitabbli mal-partijiet ikkonċernati rilevanti bhall-komunitajiet lokali u l-popli** indiġeni. **Jenhtieg li r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem jingħata attenzjoni speċjali meta proġett ikun jinvolvi risistemazzjoni potenzjali**. Biex il-promoturi tal-proġetti jiġu pprovdu b'mod ċar u effiċjenti kif jikkonformaw ma' dan il-kriterju, il-konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni **jew dik nazzjonali**, mal-istandards, il-linji gwida u l-prinċipji internazzjonali, **kif rilevanti**, jew il-partecipazzjoni fi skema taċ-ċertifikazzjoni rikonoxxuta skont dan ir-Regolament jenhtieg li titqies biżżejjed.

⁵ **Il-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għas-Suq Intern, l-Industrija, l-Intraprenditorija u l-SMEs, il-prinċipji tal-UE għal materja prima sostenibbli, l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.**

(17) *F'konformità mal-prinċipju ta' prekawzjoni, il-Kummissjoni ma tistax tagħti l-istatus strategiku lil proġett ta' estrazzjoni minerarja minn fond il-baħar qabel ma jkunu ġew irriċerkati biżżejjed l-effetti tal-estrazzjoni minerarja minn fond il-baħar fuq l-ambjent tal-baħar, il-bijodiversità u l-attivitajiet tal-bniedem, ir-riskji jkunu mifhuma u t-teknoloġiji u l-prattiki operazzjonali jkunu kapaċi juru li l-ambjent ma ssirlux hsara serja.*

(18) Kwalunkwe promotur ta' proġett tal-materja prima strateġika jenħtieġ li jkun jista' jitlob lill-Kummissjoni r-rikonoxximent tal-proġett tiegħu bħala Proġett Strateġiku. L-applikazzjoni jenħtieġ li tinkludi **■** dokumenti u evidenza **rilevanti** relatati mal-kriterji. Biex jiġu vvalutati aħjar il-vijabbiltà soċjali, ambjentali u ekonomika, il-fattibbiltà tal-proġett kif ukoll il-livell ta' fiduċja fl-estimi, il-promotur tal-proġett jenħtieġ li jipprovdi wkoll klassifikazzjoni tal-proġett skont il-Klassifikazzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Riżorsi, u biex tkun tista' ssir validazzjoni oġġettiva, jenħtieġ li jappoġġa din il-klassifikazzjoni b'evidenza rilevanti. Ma' applikazzjoni, jenħtieġ li tinhemeż ukoll skeda taż-żmien għall-proġett, sabiex jiġi stmat meta l-proġett ikun jista' jikkontribwixxi għall-parametri referenzjarji tal-kapaċità domestika jew għad-diversifikazzjoni. Billi l-aċċettazzjoni pubblika tal-proġetti tal-estrazzjoni minerarja hija kruċjali għall-implimentazzjoni effettiva tagħhom, jenħtieġ li l-promotur jipprovdi wkoll pjan li jkun fih miżuri li jiffaċilitaw l-aċċettazzjoni pubblika. Jenħtieġ li s-sħab soċjali, is-soċjetà ċivili u atturi ohra ta' sorveljanza jingħataw attenzjoni speċjali. Il-promotur jenħtieġ li jipprovdi wkoll pjan kummerċjali li jipprovdi informazzjoni dwar il-vijabbiltà finanzjarja tal-proġett u li jagħti harsa ġenerali lejn **il-finanzjament, l-istruttura tas-sjieda u l-ftehimiet** off-take diġà ggarantiti kif ukoll estimi għall-ħolqien potenzjali ta' impjiegi u għall-ħtiġijiet tal-proġett f'termini ta' forza tax-xoġhol bil-ħiliet meħtieġa, inkluż it-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ mill-ġdid.

Sabiex jiġi armonizzat il-proċess tal-applikazzjoni, jenhtieġ li l-Kummissjoni tipprovd i mudell uniku għall-applikazzjonijiet.

- (19) *Barra minn hekk, għal proġetti bil-potenzjal li jaffettwaw lill-popli indigeni, l-applikazzjoni jenhtieġ li tinkludi wkoll pjan li jkun fi h miżuri ddedikati għall-konsultazzjoni sinifikanti tal-popli indigeni affettwati, il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi fuq il-popli indigeni, u, meta xieraq, kumpens ġust. Jekk dawn il-kunċetti jiġu indirizzati mil-liġi nazzjonali applikabbli għall-proġett, il-pjan jista' jiddeskrivi dawn il-miżuri minflok.*

Għal proġetti f'pajjiżi terzi li jinvolvu l-estrazzjoni, li mhumiex koperti mid-Direttiva 2006/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶, il-promotur tal-proġett jenhtieġ li jipprovd i wkoll pjan biex itejjeb l-istat ambjentali tas-siti affettwati wara tmiem l-estrazzjoni. Jekk il-proġett ikun jinsab f'żona protetta, il-promotur tal-proġett jenhtieġ li jivvaluta postijiet alternattivi teknikament xierqa u jiddeskrivihom fi pjan, fejn jinkludi għaliex ma jitqisux xierqa bhala post għall-proġett.

⁶ *Id-Direttiva 2006/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar l-immanigġjar ta' skart mill-industriji ta' estrazzjoni u li temenda d-Direttiva 2004/35/KE (ĠU L 102, 11.4.2006, p. 15).*

- (20) *Biex tistruttura l-proċess, jenhtieg li l-Kummissjoni torganizza sejha miftuha b'dati limitu regolari, li jikkorrispondu għad-dati tal-laqgħat tal-Bord, għall-promoturi tal-proġetti biex japplikaw għall-istatus ta' Proġetti Strateġiċi. Sabiex tiġi pprovduta ċarezza għall-promoturi tal-proġetti fir-rigward tal-applikazzjonijiet tagħhom għall-Proġetti Strateġiċi, il-Kummissjoni jenhtieg li taderixxi mal-iskedi taż-żmien meta tiddeċiedi tiddeżinjax proġett bhala wiehed strateġiku. Sabiex takkomoda każijiet partikolarment kumplessi jew għadd ġeneralment għoli ta' applikazzjonijiet f'data limitu wahda, il-Kummissjoni jenhtieg li tkun tista' testendi din l-iskadenza darba. Jenhtieg li tikkondividi l-valutazzjoni tagħha mal-Bord qabel il-laqgħa tiegħu u tqis l-opinjoni tal-Bord meta tiddeċiedi tagħtix l-istatus ta' Proġett Strateġiku.*

(21) Peress li hemm b'zonn il-kooperazzjoni tal-Istat Membru li fit-territorju tiegħu jkun se jiġi implimentat Proġett Strategiku sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tiegħu, dak l-Istat Membru jenhtieg li jkollu d-dritt li joġġezzjona għalih u b'hekk jipprevjeni li proġett jingħata l-istatus ta' Proġett Strategiku kontra r-rieda tiegħu. Jekk jagħmel hekk, l-Istat Membru rilevanti jenhtieg li jipprovdi ġustifikazzjoni motivata għar-rifjut tiegħu filwaqt li jirreferi għall-kriterji applikabbli. B'mod simili, jenhtieg li l-Unjoni ma tagħtix l-istatus ta' Proġett Strategiku lil proġetti li jkunu se jiġu implimentati minn pajjiż terz, ***inklużi pajjiżi u territorji ekstra-Ewropej (PTEE)***, kontra r-rieda tal-gvern tiegħu u għalhekk jenhtieg li toqgħod lura milli tagħmel dan meta gvern ta' pajjiż terz joġġezzjona.

- (22) Biex jiġi evitat użu ħazin, *ir-rikonoxximent ta'* Proġett Strateġiku *jenhtieg li, meta ġustifikat, ikun jista' jithassar mill-Kummissjoni, wara li tikkonsulta l-Bord u l-promotur responsabbli tal-proġett* jekk dan ma jibqax jissodisfa l-kundizzjonijiet jew jekk ir-rikonoxximent kien ibbażat fuq applikazzjoni li kien fiha informazzjoni żbaljata *rilevanti għall-valutazzjoni tal-kriterji tal-għażla. Sabiex jiġu attirati investimenti fit-tul u tiġi żgurata l-prevedibbiltà legali, f'każ ta' aġġornamenti tal-lista tal-materja prima strateġika fl-Anness I, Proġett Strateġiku* jenhtieg li *jibqa' jżomm l-istatus tiegħu għal perjodu raġonevoli.*
- (23) Fid-dawl tal-importanza tagħhom biex jiżguraw is-sigurtà tal-provvista tal-materja prima *u jissalvagwardjaw il-funzjonament tas-suq intern*, il-Proġetti Strateġiċi jenhtieg li jitqiesu li huma fl-interess pubbliku. L-iżgurar tas-sigurtà tal-provvista tal-materja prima strateġika huwa ta' importanza kruċjali għas-suċċess tat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u għar-reżiljenza tas-setturi tad-difiża u *ajruspazjali*. Biex jikkontribwixxu għas-sigurtà tal-provvista tal-materja prima strateġika fl-Unjoni, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu appoġġ fil-proċeduri nazzjonali tal-għoti tal-permessi biex jithaffef it-twettiq tal-Proġetti Strateġiċi f'konformità mal-liġi tal-Unjoni.

(24) Il-proċessi nazzjonali tal-għoti tal-permessi jiżguraw li l-proġetti tal-materja prima *kritika* jkunu sikuri, siguri u konformi mar-rekwiziti ambjentali, soċjali u tas-sikurezza. Il-leġislazzjoni ambjentali tal-Unjoni tistabbilixxi kundizzjonijiet komuni għall-proċess u għall-kontenut tal-proċessi nazzjonali tal-għoti tal-permessi, u b'hekk tiżgura livell għoli ta' ħarsien ambjentali u tippermetti l-isfruttament sostenibbli tal-potenzjal tal-Unjoni tul il-katina tal-valur tal-materja prima. Għalhekk, meta jingħata l-istatus ta' Proġett Strategiku, jenhtieg li dan ikun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe kundizzjoni tal-għoti ta' permessi applikabbli għall-proġetti rilevanti, inkluż dawk stabbiliti fid-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁷, fid-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE⁸, fid-Direttiva 2000/60/KE⁹ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, fid-Direttiva 2010/75/UE¹⁰ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u fid-Direttiva 2004/35/KE¹¹ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, fid-Direttiva 2009/147/KE¹² tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u fid-Direttiva 2006/21/KE.

⁷ Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1).

⁸ Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitats naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

⁹ Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

¹⁰ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

¹¹ Id-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali (ĠU L 143, 30.4.2004, p. 56).

¹² Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

(25) Fl-istess hin, l-imprevedibbiltà, il-kumplessità u, xi drabi, it-tul eċċessiv tal-proċessi nazzjonali tal-għoti ta' permessi jikkompromettu s-sigurtà tal-investment meħtieġa għall-iżvilupp effettiv tal-proġetti tal-materja prima strateġika. ***L-istruttura u t-tul ta' proċess tal-għoti ta' permessi għall-proġetti rilevanti jistgħu jvarjaw hafna wkoll bejn l-Istati Membri.*** Għalhekk, sabiex tkun żgurata u mhaffa l-implimentazzjoni effettiva tagħhom, l-Istati Membri jenħtieġ li japplikaw ***proċeduri*** tal-għoti ta' permessi ***simplifikati*** u prevedibbli għall-Proġetti Strateġiċi. Għal dak il-għan, il-Proġetti Strateġiċi jenħtieġ li, ***fejn jeżistu,*** jingħataw status ta' prijorità fil-livell nazzjonali biex ikun żgurat trattament amministrattiv rapidu u trattament urġenti fil-proċeduri ġudizzjarji u ta' soluzzjoni ta' tilwim kollha relatati magħhom. Dan ir-Regolament jenħtieġ li ma jipprevjenix lill-awtoritajiet kompetenti milli jissimplifikaw l-għoti ta' permessi għal proġetti oħra fuq il-katina tal-valur tal-materja prima kritika li ma jkunux Proġetti Strateġiċi.

(26) Minhabba r-rwol tagħhom li jiżguraw is-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni għall-materja prima strateġika, u l-kontribut tagħhom għall-awtonomija strateġika miftuħa tal-Unjoni u t-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, jenħtieg li l-awtorità responsabbli għall-ghoti tal-permessi tqis li l-Proġetti Strateġiċi huma fl-interess pubbliku. Il-Proġetti Strateġiċi li jkollhom impatt negattiv fuq l-ambjent, sa fejn dan jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2000/60/KE, ■ tad-Direttiva 92/43/KEE u tad-Direttiva 2009/147/KE, **jew fir-Regolament... [Ir-Regolament dwar ir-Restawr tan-Natura kif propost f'COM(2022)304]** jistgħu jiġu awtorizzati meta l-awtorità responsabbli għall-ghoti tal-permessi tikkonkludi, abbażi tal-valutazzjoni każ b'każ tagħha, li l-interess pubbliku moqdi mill-proġett jisboq dawk l-impatti, diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet rilevanti kollha stabbiliti f'dawk **l-atti**. ■ Il-valutazzjoni każ b'każ jenħtieg li tqis **b'mod xieraq** l-ispeċifità ġeoloġika tas-siti tal-estrazzjoni, li tillimita d-deċizzjonijiet dwar il-post **minhabba n-nuqqas ta' postijiet alternattivi għal tali siti**.

(27) Biex titnaqqas il-kumplessità u jizdiedu l-effiċjenza u t-trasparenza fil-proċess tal-ghoti ta' permessi, il-promoturi ta' proġetti li jkunu proġetti tal-materja prima kritika jenħtieġ li jkunu jistgħu jinteraġixxu ma' **punt ta' kuntatt uniku**, li **jkun** responsabbli għall-iffaċilitar u l-koordinazzjoni tal-proċess kollu tal-ghoti ta' permessi. **Għal dak il-ghan, jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu jew jiddeżinjaw punt ta' kuntatt uniku wiehed jew aktar, filwaqt li jiżguraw li l-promoturi tal-proġetti jkollhom jinteraġixxu biss ma' punt ta' kuntatt uniku wiehed. Jenħtieġ li jkunu l-Istati Membri li jiddeċiedu jekk punt ta' kuntatt uniku jkunx ukoll awtorità li tiegħu deċiżjonijiet ta' għoti ta' permessi.** Biex jiżguraw l-implimentazzjoni effettiva tar-responsabbiltajiet **tagħhom**, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu **lill-punti ta' kuntatt uniku tagħhom bil-persunal u bir-riżorsi suffiċjenti. Barra minn hekk, il-promotur jenħtieġ li jkollu l-possibbiltà li jikkuntattja unità amministrattiva rilevanti fi hdan il-punt ta' kuntatt uniku, biex jiġi żgurat li jkollu kuntatt aċċessibbli.**

(28) *Jenhtieg li jkunu l-Istati Membri li, fid-dawl tal-organizzazzjoni interna tagħhom, jagħzlu jekk jistabbilux jew jiddeżinjawx il-punt jew il-punti ta' kuntatt uniku tagħhom fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali, jew kwalunkwe livell amministrattiv rilevanti ieħor. Barra minn hekk, l-Istati Membri jenhtieg li jkunu jistgħu, fil-livell amministrattiv li jkunu għażlu, jistabbilixxu jew jiddeżinjaw punti differenti ta' kuntatt uniku li jiffukaw biss fuq proġetti tal-materja prima kritika relatati ma' stadju speċifiku tal-katina tal-valur, jiġifieri l-estrazzjoni, l-ipproċessar jew ir-riċiklaġġ. Fl-istess hin, il-promoturi tal-proġetti jenhtieg li jkunu jistgħu jidentifikaw faċilment il-punt ta' kuntatt uniku li jkun responsabbli għall-proġett tagħhom. Għal dak il-ghan, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li, fiż-żona ġeografika li tikkorrispondi għal-livell amministrattiv li fih ikunu għażlu li jistabbilixxu jew jiddeżinjaw il-punt jew il-punti ta' kuntatt uniku tagħhom, ma jkunx hemm aktar minn punt ta' kuntatt uniku wiehed responsabbli għal kull stadju rilevanti tal-katina tal-valur. Peress li hafna proġetti tal-materja prima kritika jkopru aktar minn stadju wiehed tal-katina tal-valur, jenhtieg li l-Istati Membri, sabiex tiġi evitata l-konfużjoni, jiżguraw li jiġi ddeżinjat punt ta' kuntatt uniku għal tali proġetti minghajr dewmien.*

(29) Biex tiġi żgurata ċ-ċarezza dwar l-istatus tal-ġhoti tal-permessi tal-Proġetti Strateġiċi u tiġi limitata l-effettività ta' litigazzjoni abbużiva potenzjali, filwaqt li ma jiġix kompromess rieżami ġudizzjarju effettiv, l-Istati Membri jenhtieg li jiżguraw li kwalunkwe tilwima dwar il-proċess tal-ġhoti tal-permessi għall-Proġetti Strateġiċi tissolva mingħajr dewmien. Għal dak il-ghan, ***l-Istati Membri*** jenhtieg li jiżguraw li l-applikanti u l-promoturi tal-proġetti jkollhom aċċess għal proċedura sempliċi tas-soluzzjoni ta' tilwim u li l-Proġetti Strateġiċi jingħataw trattament urgenti fil-proċeduri ġudizzjarji u tas-soluzzjoni ta' tilwim kollha relatati mal-proġetti, ***jekk il-liġi nazzjonali tkun tipprevedi tali proċeduri ta' urġenza, u sal-limitu possibbli.***

(30) Sabiex iċ-ċittadini u n-negozji jkunu jistgħu jgawdu direttament il-benefiċċji tas-suq intern mingħajr ma jgarrbu piż amministrattiv addizzjonali bla bżonn, ir-Regolament (UE) 2018/1724 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹³, li stabbilixxa l-Gateway Diġitali Unika, jipprevedi regoli ġenerali għall-provvista online ta' informazzjoni, ta' proċeduri u ta' servizzi tal-assistenza rilevanti għall-funzjonament tas-suq intern. Ir-rekwiziti ta' informazzjoni u l-proċeduri koperti minn dan ir-Regolament jenħtieġ li jikkonformaw mar-rekwiziti tar-Regolament (UE) 2018/1724. B'mod partikolari, jenħtieġ li jiġi żgurat li l-promoturi tal-proġetti li jkunu Proġett Strategiku jkunu jistgħu jaċċessaw u jlestu kwalunkwe proċedura relatata mal-proċess tal-għoti tal-permessi kompletament online, f'konformità mal-Artikolu 6(1) u l-Anness II tar-Regolament (UE) 2018/1724.

¹³ Ir-Regolament (UE) 2018/1724 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-2 ta' Ottubru 2018 li jistabbilixxi gateway diġitali unika li tipprovdi aċċess għal informazzjoni, għal proċeduri u għas-servizzi ta' assistenza u ta' soluzzjoni tal-problemi u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1024/2012 (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 1).

- (31) Biex il-promoturi tal-proġetti u investituri oħra jiġu pprovduti bis-sigurtà u ċ-ċarezza meħtieġa biex jiżvilupp ta' **Proġetti Strateġiċi**, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-proċess tal-ġħoti tal-permessi relatat ma' tali proġetti ma jaqbiżx **il-limiti taż-żmien stabbiliti** minn qabel. Għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu biss l-ipproċessar jew ir-riċiklaġġ, it-tul tal-proċess tal-ġħoti tal-permessi jenħtieġ li ma jaqbiżx **15-il xahar**. Madankollu, għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu l-estrazzjoni, it-tul tal-proċess tal-ġħoti tal-permessi, meta jitqiesu l-kumplessità u l-firxa tal-impatti potenzjali involuti, jenħtieġ li ma jaqbiżx **27 xahar**. **Madankollu, it-thejjija tar-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent skont id-Direttiva 2011/92/UE hija responsabbiltà tal-promotur tal-proġett u jenħtieġ li ma tkunx parti minn skedi taż-żmien li l-Istati Membri jkunnu marbuta bihom. Għal dak il-ghan, il-punt ta' kuntatt uniku jenħtieġ li jinnotifika d-data sa meta l-promotur jenħtieġ li jissottometti r-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent, u kwalunkwe perjodu bejn dik id-data notifikata u s-sottomissjoni proprja tar-rapport jenħtieġ li ma jinghaddx mal-iskeda taż-żmien. Jenħtieġ li japplika l-istess prinċipju meta, wara l-konsultazzjonijiet meħtieġa, il-punt ta' kuntatt uniku jinnotifika lill-promotur dwar l-opportunità li jissottometti informazzjoni addizzjonali biex jitlestha r-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent.**

Barra minn hekk, f'kazijiet eċċezzjonali relatati man-natura, il-kumplessità, il-post jew id-daqs tal-proġett propost, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistgħu jestendu l-iskedi taż-żmien. Tali kazijiet eċċezzjonali jistgħu jinkludu ċirkostanzi mhux previsti li jagħtu lok għall-htieġa li jiżdiedu jew jitlestew valutazzjonijiet ambjentali relatati mal-proġett.

- (32) *Biex daww il-limiti taż-żmien jintlahqu b'mod effettiv, l-Istati Membri jenhtieg li jiżguraw li l-awtoritajiet responsabbli jkollhom riżorsi u persunal suffiċjenti. Permezz tal-Istrument ta' Appoġġ Tekniku, stabbilit fl-ambitu tar-Regolament (UE) 2021/240¹⁴, jenhtieg li l-Kummissjoni tappoġġa lill-Istati Membri, fuq talba tagħhom, fit-tfassil, fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni ta' riformi, inkluż it-tishih tal-kapaċità amministrattiva relatata mal-ghoti ta' permessi nazzjonali, bħall-punt ta' kuntatt uniku.*

¹⁴ *Ir-Regolament (UE) 2021/240 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi Strument ta' Appoġġ Tekniku (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 1).*

- (33) Il-valutazzjonijiet u l-awtorizzazzjonijiet ambjentali meħtieġa skont il-liġi tal-Unjoni, inkluż b'rabta mal-ilma, **il-ħamrija**, il-ħabitats u l-ġhasafar, huma parti integrali mill-proċess tal-ġhoti tal-permessi għal proġett tal-materja prima u huma salvagwardja essenzjali biex jiġi żgurat li l-impatti negattivi fuq l-ambjent jiġu evitati jew minimizzati. Madankollu, sabiex ikun żgurat li l-proċessi tal-ġhoti tal-permessi għall-Proġetti Strateġiċi jkunu prevedibbli u f'waqthom, jenħtieġ li jitwettaq kwalunkwe potenzjal għas-simplifikazzjoni tal-valutazzjonijiet u tal-awtorizzazzjonijiet meħtieġa mingħajr ma jitbaxxa l-livell tal-ħarsien ambjentali **jew il-kwalità tal-valutazzjonijiet**. **Għal dak il-ghan**, jenħtieġ li jiġi żgurat li **l-valutazzjonijiet** meħtieġa **jiġu raggruppati permezz ta' proċedura kongunta jew koordinata** biex **tigi evitata kwalunkwe duplikazzjoni** bla bżonn. **Barra minn hekk**, jenħtieġ li jiġi żgurat li l-promoturi tal-proġetti u l-awtoritajiet responsabbli jaqblu b'mod esplicitu dwar l-ambitu tal-valutazzjoni raggrupjata qabel tigi implimentata biex jiġi evitat segwitu bla bżonn. **Fl-aħhar nett, jenħtieġ li jiġi żgurat li għall-finijiet ta' dawn il-proċeduri, il-promoturi tal-proġetti jinteraġixxu ma' awtorità unika.**

- (34) Il-kunflitti dwar l-użu tal-art jistgħu joħolqu ostakli għall-varar tal-proġetti tal-materja prima kritika. Pjanijiet imfassla tajjeb, inklużi pjanijiet ġeografici u t-tqassim f'żoni, li jqisu l-potenzjal għall-implimentazzjoni tal-proġetti tal-materja prima kritika u li jiġu vvalutati l-impatti potenzjali tagħhom fuq l-ambjent, għandhom il-potenzjal li jgħinu fil-bilanċ bejn il-beni pubbliċi u l-interessi pubbliċi, filwaqt li jnaqqsu r-riskju ta' kunflitt u jaċċelleraw il-varar sostenibbli tal-proġetti tal-materja prima **kritika** fl-Unjoni. Għalhekk, meta jiżviluppaw il-pjanijiet rilevanti, l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali responsabbli jenħtieġ li jikkunsidraw li jinkludu dispożizzjonijiet għall-proġetti tal-materja prima **kritika. Dan huwa mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti eżistenti għall-valutazzjoni tal-impatti potenzjali ta' tali pjanijiet fuq l-ambjent u għall-kwalità meħtieġa ta' tali valutazzjonijiet.**

- (35) Fl-Unjoni, il-proġetti tal-materja prima kritika spiss jiffaċċjaw diffikultajiet bl-aċċess għall-finanzjament. Is-swieq tal-materja prima kritika spiss ikunu karatterizzati minn volatilità kbira tal-prezzijiet, żminijiet twal tat-tnejjija, konċentrazzjoni qawwija u opaċità. Barra minn hekk, il-finanzjament għas-settur jirrikjedi livell għoli ta' għarfien espert li hafna drabi jkun nieqes fost l-istituzzjonijiet finanzjarji. Biex jingħelbu dawn il-fatturi u jingħata kontribut li jiżgura provvista stabbli u affidabbli tal-materja prima strateġika, l-Istati Membri u l-Kummissjoni jenħtieg li jgħinu bl-aċċess għall-finanzjament u b'appoġġ amministrattiv.

- (36) *Katina tal-valur Ewropea b'saħħitha hija meħtieġa biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista sabiex jiġi ssalvagwardjat il-funzjonament tas-suq intern, u kapaciċitajiet dejjem jiżdiedu jistgħu jinkisbu biss b'mezzi finanzjarji adegwati, li parti minnhom tista' tiġi minn fondi tal-Unjoni eżistenti. Il-proġetti tal-materja prima kritika, inklużi l-Proġetti Strateġiċi, jistgħu jkunu eliġibbli għall-appoġġ minn tali fondi jekk jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-programmi rispettivi, pereżempju b'rabta mal-post ġeografiku, l-ambjent jew il-kontribut tagħhom għall-innovazzjoni. Il-fondi rilevanti jinkludu programmi tal-politika ta' koeżjoni, bħall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, li l-allokkazzjoni tiegħu ta' għotja għall-promozzjoni tal-koeżjoni reġjonali tista' tippermetti lill-SMEs jiżviluppaw proġetti innovattivi, pereżempju marbuta mat-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija fl-ipproċessar tal-materja prima. Il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta jista' jintuża wkoll biex jappoġġa tali tip ta' proġetti sal-punt li dawn jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-kostijiet soċjali u ekonomiċi li ġġib magħha t-tranżizzjoni ekoloġika. Barra minn hekk, il-Faciċità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, b'mod partikolari l-kapitolu RePowerEU tagħha li jiffoka fuq is-sigurtà tal-enerġija u d-diversifikazzjoni tal-provvista tal-enerġija, tista' tiġi mobilizzata biex tappoġġa proġetti involuti, pereżempju, fir-riċiklaġġ jew fl-irkupru tal-materja prima.*

*Il-Fond għall-Innovazzjoni, li l-objettiv tiegħu huwa b'mod partikolari li jixpruna teknoloġiji nodfa u innovattivi lejn is-suq, jista' jipprovdi għotjiet, pereżempju, biex jippermettu l-iżvilupp tal-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-materja prima relatata ma' teknoloġiji b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju. Barra minn hekk, InvestEU huwa l-programm ewlieni tal-Unjoni biex tinghata spinta lill-investment, speċjalment fit-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali, billi jipprovdi finanzjament u assistenza teknika. Permezz tal-użu ta' mekkaniżmi ta' tahlit, InvestEU jikkontribwixxi għall-inklużjoni ta' kapital pubbliku u privat addizzjonali. Il-Kummissjoni se taħdem mas-sħab tal-implimentazzjoni ta' InvestEU biex ■ iżżid l-appoġġ **għall-proġetti rilevanti** u għall-investment **fihom, f'konformità** mal-objettivi komuni stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/523¹⁵ u f'dan ir-Regolament. **Fl-aħħar nett, il-proġetti f'pajjiżi terzi li jikkontribwixxu għad-diversifikazzjoni tal-provvista tal-Unjoni jistgħu jiġu appoġġati permezz ta' fondi rilevanti, bħall-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali, u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli Plus.***

¹⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/523 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Marzu 2021 li jistabbilixxi l-Programm InvestEU u li jemenda r-Regolament (UE) 2015/1017 (ĠU 64, 26.3.2021, p. 30).

(37) Biex jingħelbu l-limitazzjonijiet tal-isforzi tal-investimenti pubbliċi u privati li attwalment spiss ikunu frammentati, u jiġu ffaċilitati l-integrazzjoni u r-redditu fuq l-investment, jenħtieġ li l-Kummissjoni, l-Istati Membri u l-banek promozzjonali jikkoordinaw aħjar u joħolqu sinerġiji bejn il-programmi eżistenti tal-finanzjament fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali, kif ukoll jiżguraw koordinazzjoni u kollaborazzjoni aħjar mal-industrija u mal-partijiet ikkonċernati ewlenin tas-settur privat. Għal dak il-għan, jenħtieġ li jiġi stabbilit sottogrupp tal-Bord apposta biex ilaqqaq flimkien lill-esperti mill-Istati Membri u l-Kummissjoni kif ukoll istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi rilevanti. Dan is-sottogrupp jenħtieġ li jiddiskuti l-ħtiġijiet ta' finanzjament individwali tal-Proġetti Strateġiċi u l-possibbiltajiet ta' finanzjament eżistenti tagħhom biex il-promoturi tal-proġetti jiġu pprovduti b'suggeriment dwar kif l-aħjar li jaċċessaw il-possibbiltajiet ta' finanzjament eżistenti. Meta jiddiskuti u jagħmel rakkomandazzjonijiet għall-finanzjament ta' Proġetti Strateġiċi f'pajjiżi terzi, il-Bord jenħtieġ li jqis b'mod partikolari l-istrategija dwar il-Gateway Globali¹⁶.

¹⁶ ***Komunikazzjoni Kongunta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, lill-Kumitat tar-Regġuni u lill-Bank Ewropew tal-Investment Il-Portal Globali (JOIN/2021/30 final).***

- █
- (38) L-investment privat minn kumpaniji, investituri finanzjarji u off-takers huwa essenzjali. Meta l-investment privat wahdu ma jkunx suffiċjenti, l-implimentazzjoni effettiva tal-proġetti tul il-katina tal-valur tal-materja prima kritika jaf tkun teħtieġ l-appoġġ pubbliku, pereżempju fil-forma ta' garanziji █ self jew investimenti tal-ekwità u tal-kwazi ekwità. Dan l-appoġġ pubbliku jista' jikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat. Tali għajjnuna **jenħtieġ li jkollha** effett ta' inċentiv u tkun neċessarja, xierqa u proporzjonata. Il-linji gwida eżistenti dwar l-għajjnuna mill-Istat, li dan l-aħħar saritilhom reviżjoni dettaljata skont l-oġettivi tat-tranzizzjoni doppja, jipprovdu biżżejjed possibbiltajiet biex jiġu appoġġati l-investimenti tul il-katina tal-valur tal-materja prima kritika soġġetti għal ċerti kundizzjonijiet.
- (39) L-appoġġ pubbliku jintuza biex ċerti fallimenti tas-suq jew sitwazzjonijiet ta' investimenti subottimali speċifiċi identifikati jiġu indirizzati b'mod proporzjonat, u l-azzjonijiet jenħtieġ li la jidduplikaw jew jeskludu l-finanzjament privat u lanqas ma jgħawġu l-kompetizzjoni fis-suq intern. L-azzjonijiet jenħtieġ ukoll li jkollhom valur miżjud ċar għall-Unjoni.

(40) Il-prezzijiet volatili ta' diversi tipi ta' materja prima strateġika, aggravati b'mezzi limitati biex jiġu hheggjati fi swieq forward, johlqu ostaklu kemm għall-promoturi tal-proġetti biex jiżguraw il-finanzjament għall-proġetti tal-materja prima strateġika, kif ukoll għall-konsumaturi downstream li jkunu qed jippruvaw jiżguraw prezzijiet stabbli u prevedibbli għal inputs ewlenin. Bi sforz biex tonqos l-inċertezza dwar il-prezzijiet futuri tal-materja prima strateġika ***u b'hekk jiġi limitat ir-riskju tal-provvista biex jiġi ssalvagwardjat il-funzjonament tas-suq intern***, jeħtieġ li ■ jiġi previst l-istabbiliment ta' sistema li tippermetti kemm lill-akkwirenti interessati kif ukoll lill-promoturi ta' Proġetti Strateġiċi jindikaw l-offerti tagħhom tax-xiri jew tal-bejgħ u li dawn jitlaqqgħu jekk l-offerti rispettivi jkunu potenzjalment kompatibbli.

■

(41) L-għarfien ezistenti u l-immappjar tal-okkorrenzi tal-materja prima tal-Unjoni kienu ġew żviluppati fi żmien meta l-iżgurar tal-provvista tal-materja prima kritika għall-iżvilupp ta' teknoloġiji strateġiċi ma kienx prijorità. ***Nuqqas ta' informazzjoni ġeoloġika aġġornata dwar il-materja prima kritika fl-Unjoni jista' jikkomprometti l-iżvilupp ta' proġetti tal-estrazzjoni, u b'hekk idghajjef l-isforzi biex jitnaqqas ir-riskju tal-provvista u jiġi ssalvagwardjat il-funzjonament tas-suq intern.*** Biex tinkiseb u tiġi aġġornata l-informazzjoni dwar l-okkorrenzi tal-materja prima kritika, l-Istati Membri jenħtieġ li, ***meta rilevanti abbażi tal-kundizzjonijiet ġeoloġiċi, ifasslu*** programmi nazzjonali ***ta' mmappjar*** għall-esplorazzjoni ġenerali tal-materja prima kritika ***u l-minerali ewlenin li flimkien magħhom tiġi estratta.*** ***Dan*** jenħtieġ li ***jinkludi*** miżuri bħall-immappjar ***ġeoloġiku,*** kampanji ġeokimiċi, sħarriġ ġeoxjentifiku kif ukoll l-ipproċessar mill-ġdid tas-settijiet tad-data ġeoxjentifiċi ezistenti. ***Dan iżid il-probabbiltà li jiġu lokalizzati depożiti ġodda u konsegwentement dan suppost li jstimula l-investimenti fl-esplorazzjoni.***

Il-programmi ta' esplorazzjoni jenhtieg li jikkunsidraw ukoll li juzaw tekniki godda ta' esplorazzjoni li jippermettu l-identifikazzjoni ta' okkorrenzi aktar fil-fond mit-tekniki konvenzjonali. Biex jigi ffacilitat l-izvilupp tal-progetti tal-estrazzjoni, l-Istati Membri jenhtieg li jaghmlu certu informazzjoni bazika miksuba matul il-programm nazzjonali tal-esplorazzjoni rispettiv taghhom disponibbli ghall-pubbliku, meta xieraq bl-użu tal-qafas tal-Infrastruttura ghall-Informazzjoni Ġeografika stabbilita bid-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷, filwaqt li jipprovdu informazzjoni aktar dettaljata meta jintalbu jaghmlu dan. Il-Kummissjoni tista' tohrog linji gwida biex tippromwovi format armonizzat tal-programmi tal-esplorazzjoni.

¹⁷ *Id-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura ghall-Informazzjoni Ġeografika fil-Komunità Ewropea (INSPIRE) (ĠU L 108, 25.4.2007, p. 1).*

- (42) Id-data u s-servizzi spazjali derivati mill-osservazzjoni tad-dinja jistgħu jappoggaw l-isforzi favur ktajjen tal-valur tal-materja prima kritika sostenibbli billi jipprovdu fluss kontinwu ta' informazzjoni, li jaf tkun utli għal attivitajiet bħall-monitoraġġ u l-immaniġġjar taż-żoni tal-estrazzjoni minerarja, il-valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent u dak soċjoekonomiku, jew l-esplorazzjoni tar-riżorsi minerali. Peress li l-osservazzjoni tad-dinja tista' tipprovdi wkoll data dwar żoni remoti u inaċċessibbli, din jenhtieg li tiġi kkunsidrata, sal-limitu possibbli, mill-Istati Membri meta jfasslu u jimplimentaw il-programmi nazzjonali tal-esplorazzjoni tagħhom.
- (43) Għalkemm ir-rinforzar tal-katina tal-valur tal-materja prima kritika tal-Unjoni huwa meħtieġ biex tiġi żgurata zieda fis-sigurtà tal-provvista, il-ktajjen tal-provvista tal-materja prima kritika se jibqgħu globali u esposti għal fatturi esterni. Eventi reċenti jew li għadhom għaddejjin bhalissa, fosthom il-kriżi tal-COVID-19 u l-aggressjoni militari mhux provokata u mhux ġustifikata kontra l-Ukrajna ħarġu fid-dieher il-vulnerabbiltà għat-tfixkil ta' whud mill-ktajjen tal-provvista tal-Unjoni. Sabiex jiġi żgurat li l-Istati Membri u l-industriji Ewropej ikunu jistgħu jantiċipaw it-tfixkil fil-provvista u jkunu ppreparati jifilhu għall-konsegwenzi tagħhom, jenhtieg li jiġu żviluppata mizuri li *jsahhu* l-kapaċità tal-monitoraġġ, jikkoordinaw l-istokkijiet strateġiċi u jirrinforzaw it-tnejjja tal-kumpaniji.

(44) L-Istati Membri ma għandhomx l-istess kapaċità għal dak li għandu x'jaqsam ma' għarfien u antiċipazzjoni tar-riskji, u mhux l-Istati Membri kollha żviluppaw strutturi apposta li jimmonitorjaw il-ktajjen tal-provvista tal-materja prima kritika u jistgħu jinfurmaw lill-kumpaniji dwar ir-riskji potenzjali ta' tfixkil fil-provvista. Bl-istess mod, għalkemm xi kumpaniji investew fil-monitoraġġ tal-ktajjen tal-provvista tagħhom, oħrajn huma neqsin mill-kapaċità biex jagħmlu dan. Għalhekk, fid-dawl tad-dimensjoni globali tal-ktajjen tal-provvista tal-materja prima kritika kif ukoll minħabba l-kumplessità tagħhom, il-Kummissjoni jenħtieġ li tiżviluppa dashboard apposta għall-monitoraġġ li tivvaluta r-riskji tal-provvista tal-materja prima kritika u tiżgura d-disponibbiltà tal-informazzjoni migbura għall-awtoritajiet pubbliċi u għall-atturi privati, u b'hekk iżżid is-sinergiji fost l-Istati Membri. Biex ikun żgurat li l-ktajjen tal-valur tal-Unjoni jkunu ppreparati biżżejjed kontra t-tfixkil potenzjali fil-provvista ***li x'aktarx jgħawweġ il-kompetizzjoni u jifframmenta s-suq intern, bhat-tfixkil ikkawżat mill-kunflitti ġeopolitiċi***, il-Kummissjoni jenħtieġ li twettaq testijiet tal-istress li jivvalutaw il-vulnerabbiltà tal-ktajjen tal-provvista tal-materja prima strateġika u l-esponiment tagħhom għar-riskji tal-provvista.

L-Istati Membri jenħtieg li jikkontribwixxu għal dan l-eżercizzju billi, meta possibbli, iwettqu tali testijiet tal-istress permezz tal-agenziji nazzjonali tal-provvista u tal-informazzjoni tagħhom li jkopru l-materja prima kritika. Il-Bord jenħtieg li jiżgura l-koordinazzjoni tal-implimentazzjoni tat-testijiet tal-istress mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri. Meta l-ebda Stat Membru ma jkollu l-kapaċità biex iwettaq test tal-istress meħtieg fuq materja prima strateġika partikolari, il-Kummissjoni jenħtieg li twettqu hija stess. ■ Il-Kummissjoni jenħtieg li tissuggerixxi wkoll strateġiji potenzjali li l-awtoritajiet pubbliċi u l-atturi privati jkunu jistgħu jadottaw biex jimmitigaw ir-riskji tal-provvista, bħat-tishih ta' stokkijiet strateġiċi jew aktar diversifikazzjoni tal-provvista tagħhom. Għall-fini tal-ġbir tal-informazzjoni meħtiega biex jitwettqu l-miżuri tal-monitoraġġ u tat-testijiet tal-istress, il-Kummissjoni jenħtieg li tikkoordina mas-sottogrupp permanenti rilevanti tal-Bord u l-Istati Membri jenħtieg li jidentifikaw u jimmonitorjaw l-operaturi tas-suq ewlenin ■ .

(45) L-istokkijiet strateġiċi huma għodda importanti biex jiġi mmitigat it-tfixkil fil-provvista, b'mod partikolari għall-materja prima. Għalkemm l-Istrument għall-Emergenzi fis-Suq Uniku propost jippermetti l-iżvilupp possibbli ta' tali stokkijiet fil-każ tal-attivazzjoni tal-modalità ta' viġilanza tas-Suq Uniku, l-Istati Membri u l-kumpaniji m'għandhomx obbligi li jsaħħu l-istokkijiet strateġiċi tagħhom qabel tfixkil fil-provvista. Barra minn hekk, ma hemm l-ebda mekkaniżmu ta' koordinazzjoni madwar l-Unjoni Ewropea li jippermetti l-iżvilupp ta' valutazzjoni komuni u ta' analiżi ta' duplikazzjonijiet u sinerġiji potenzjali. Għalhekk, bħala l-ewwel pass, u filwaqt li jitqies in-nuqqas attwali ta' informazzjoni rilevanti, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu lill-Kummissjoni b'informazzjoni dwar **stokkijiet strateġiċi potenzjali, u jekk ikun hemm minnhom, jekk humiex** operati minn awtoritajiet pubbliċi jew minn operaturi ekonomiċi fisem l-Istati Membri. Tali informazzjoni jenħtieġ li tkun tinkludi l-livell ta' stokk disponibbli għal kull materja prima strateġika **fuq livell aggregat**, il-prospettiva tal-livelli tal-istokkijiet, u r-regoli u l-proċeduri applikabbli għal dawn l-istokkijiet. Kwalunkwe talba jenħtieġ li tkun proporzjonata, tqis il-kost u l-isforz meħtieġ biex id-data ssir disponibbli kif ukoll l-impatt tagħha fuq is-sigurtà nazzjonali, u tistabbilixxi skadenzi xierqa għall-ġhoti tal-informazzjoni mitluba.

L-informazzjoni dwar l-istokkijiet tal-operaturi ekonomiċi tista' tizdied mal-analizi, iżda dan ma jfissirx talba għal informazzjoni dwarhom. Il-Kummissjoni jenħtieg li tittratta d-data b'mod sigur, u tippubblika biss informazzjoni fuq livell aggregat. Bhala t-tieni pass, abbażi tal-informazzjoni miksuba, il-Kummissjoni jenħtieg li tiżviluppa abbozz ta' parametru referenzjarju għal dak li suppost jitqies livell sikur ta' stokkijiet tal-Unjoni, filwaqt li tqis il-konsum annwali totali tal-Unjoni tal-materja prima strateġika kkonċernata. Abbażi ta' paragun bejn l-istokkijiet eżistenti u l-livelli ġenerali tal-istokkijiet strateġiċi għall-materja prima strateġika madwar l-Unjoni, il-Bord, li jaġixxi bi qbil mal-Kummissjoni, imbagħad jenħtieg li jkun jista' joħroġ opinjonijiet mhux vinkolanti lill-Istati Membri dwar kif iżidu l-konvergenzi, u biex ihegġiġhom isahħu l-istokkijiet strateġiċi tagħhom. Meta jagħmel hekk, il-Bord jenħtieg li jikkunsidra l-ħtieġa li jinżammu inċentivi għall-iżvilupp ta' stokkijiet strateġiċi minn operaturi privati ***jew pubbliċi*** li jużaw il-materja prima strateġika.

(46) Biex *titrawwem* aktar koordinazzjoni, il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura l-konsultazzjoni meħtiega qabel il-parteciċipazzjoni tal-Istati Membri f'fora internazzjonali fejn jistgħu jigu diskussi tali stokkijiet strateġiċi, b'mod partikolari permezz tas-sottogrupp permanenti tal-Bord apposta għal hekk. B'mod simili, biex tiżdied il-komplementarjetà bejn din il-proposta u strumenti orizzontali jew speċifiċi għas-sugġett ohra, il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li l-informazzjoni miġbura u aggregata tingħadda lill-mekkanizmi ta' viġilanza jew ta' governanza tal-krizijiet, bħall-grupp konsultattiv propost tal-Istrument għall-Emerġenzi fis-Suq Uniku, il-Bord Ewropew dwar is-Semikondutturi tal-Att propost dwar iċ-Ċipep, il-Bord tal-HERA jew il-Bord għall-Kriżi tas-Saħħa.

(47) Biex ikun żgurat li jkunu ppreparati biżżejjed biex jiffaċċjaw tfixkil fil-provvista, il-kumpaniji l-kbar li jimmanifatturaw teknoloġiji strateġiċi fl-Unjoni bl-użu ta' materja prima strateġika jenhtieg li *jwettqu valutazzjoni tar-riskju tal-ktajjen tal-provvista* tagħhom. Dan se jiżgura li dawn iqisu r-riskji tal-provvista tal-materja prima strateġika u, *meta mehtieg*, jiżviluppaw strateġiji xierqa ta' mitigazzjoni biex ikunu ppreparati ahjar f'każ ta' tfixkil fil-provvista. *Tali kumpaniji kbar jenhtieg li, bhala parti minn dik il-valutazzjoni tar-riskju, jimmappjaw l-origini* tal-materja prima strateġika tagħhom, *janalizzaw il-fatturi li jafu jaffettwaw il-provvista* tagħhom *u jivvalutaw il-vulnerabbiltajiet tagħhom għat-tfixkil fil-provvista. F'każ li jiġu individwati vulnerabbiltajiet, il-kumpaniji l-kbar identifikati jenhtieg li jagħmlu sforzi biex jimmitigawhom. Din il-valutazzjoni jenhtieg li tkun ibbażata fuq data miksuba mill-kumpaniji minghand il-fornituri tagħhom u, jekk tali data ma tkunx disponibbli, fuq data li tkun disponibbli għall-pubbliku jew li tiġi ppubblikata mill-Kummissjoni, sal-limitu possibbli. Jenhtieg li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jirrikjedu li rapport dwar il-valutazzjoni tar-riskju mwettaq jiġi trażmess lill-bord tad-diretturi tal-kumpaniji. Sabiex titqies il-htieġa li jiġu protetti s-sigrieti kummerċjali u biex jiġi limitat l-esponiment tal-vulnerabbiltajiet tal-kumpaniji, jenhtieg li dan ir-rapport ma jkunx publiku.*

Dawn il-mizuri *jenhtieg li* jwasslu biex il-kostijiet *ta' tfixkil fil-provvista* potenzjali jinghataw aktar *kunsiderazzjoni, minghajr ma jigu preskritti strategiji ta' mitigazzjoni definiti*.

- (48) Hafna swieq għall-materja prima strateġika mhumiex trasparenti għalkollox u huma koncentradi fuq in-naħa tal-provvista, u dan iżid is-saħħa tan-negozjar tal-bejjiegħa u jżid il-prezzijiet għax-xerrejja. Biex tgħin fit-traħħis tal-prezzijiet għall-imprizi stabbiliti fl-Unjoni, il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi sistema li tkun kapaci twettaq aggregazzjoni tad-domanda tax-xerrejja interessati. *Sabiex jiġi evitat impatt sproporzjonat fuq il-kompetizzjoni fis-suq intern, jenhtieg li l-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika, twettaq valutazzjoni dwar l-impatt tas-sistema fuq is-suq għal kull materja prima strateġika miżjuda mas-sistema*. Meta tiżviluppa tali sistema, il-Kummissjoni jenhtieg li tqis l-esperjenza miksuba fi *sforzi simili*, b'mod partikolari fir-rigward tax-xiri kongunt tal-gass kif stabbilit skont ir-Regolament tal-Kunsill 2022/2576¹⁸. Il-mizuri kollha *skont dan* il-mekkanizmu jenhtieg li jkunu kompatibbli mal-ligi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.

¹⁸ *Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2576 tad-19 ta' Diċembru 2022 li jsaħħah is-solidarjetà permezz ta' koordinazzjoni aħjar tax-xiri tal-gass, parametri referenzjarji affidabbli tal-prezzijiet u skambji transfruntiera tal-gass (ĠU 335, 29.12.2022, p. 1).*

█

(49) Id-dispożizzjonijiet dwar il-monitoraġġ u l-istokkijiet strateġiċi inkluzi f'dan ir-Regolament ma jinvolvux l-armonizzazzjoni tal-liġijiet u r-regolamenti nazzjonali u ma jissostitwux il-mekkaniżmi eżistenti. L-inċentivi tal-monitoraġġ u t-tnejjja għar-riskji jenħtieġ li jkunu konformi mal-istrumenti Ewropej. Għalhekk, strumenti bhall-proposta tal-Istrument għall-Emerġenzi fis-Suq Uniku maħsuba biex jantiċipaw, jimmitigaw u jirrispondu għall-kriżijiet li jaffettwaw il-funzjonament tas-Suq Uniku jew tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2372¹⁹ dwar qafas ta' miżuri għall-iżgurar tal-provvista ta' kontromiżuri mediċi rilevanti għall-kriżi fil-każ ta' emerġenza tas-saħħa pubblika fil-livell tal-Unjoni, xorta jistgħu japplikaw għall-materja prima kritika u strateġika f'każ ta' kriżi jew theddida sal-punt li daww il-materjali jkunu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' daww il-istrumenti. Il-komplementarjetà u l-koerenza bejn dan ir-Regolament u l-istrumenti tal-kriżi jenħtieġ li jiġu żgurati *mill-Kummissjoni* permezz █ ta' skambju tal-informazzjoni *bejn il-korpi konsultattivi u ta' governanza rispettivi stabbiliti minn dawn l-istrumenti tal-kriżi*.

¹⁹ *Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2372 tal-24 ta' Ottubru 2022 dwar qafas ta' miżuri għall-iżgurar tal-provvista ta' kontromiżuri mediċi rilevanti għall-kriżi fil-każ ta' emerġenza tas-saħħa pubblika fil-livell tal-Unjoni (ĠU 314, 6.12.2022, p. 64).*

(50) Il-biċċa l-kbira tal-materja prima kritika hija metalli, li fil-prinċipju jistgħu jiġu riċiklati għal dejjem, għalkemm il-kwalitajiet xi drabi jiddeterjoraw. Dan joffri l-potenzjal li nersqu lejn ekonomija tassew ċirkolari fil-kuntest tat-tranzizzjoni ekoloġika ***filwaqt li tiżdied id-disponibbiltà ta' materja prima kritika li b'hekk tikkontribwixxi biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista***. Wara l-fażi inizjali ta' tkabbir rapidu fid-domanda għall-materja prima kritika għal teknoloġiji godda, fejn l-estrazzjoni primarja u l-ipproċessar xorta se jkun jikkostitwixxu s-sors predominanti, ir-riċiklaġġ jenhtieg li ■ dejjem aktar ■ inaqas il-htieġa ta' estrazzjoni primarja u l-impatti assoċjati magħha. ***Dan jenhtieg li jsir filwaqt li jinżamm livell għoli ta' kapacità ta' riċiklaġġ fl-Unjoni permezz ta' suq b'saħħtu għall-materja prima kritika sekondarja***. Illum il-ġurnata, madankollu, ir-rati tar-riċiklaġġ tal-biċċa l-kbira tal-materja prima kritika huma baxxi, ***fejn flussi ta' skart bħal batteriji, tagħmir elettriku u elettroniku u vetturi jiġu ttrasportati barra mill-Unjoni għar-riċiklaġġ. Is-sistemi*** u t-teknoloġiji tar-riċiklaġġ spiss ma jkunux adattati għall-ispeċificitajiet ta' din il-materja prima. ***L-innovazzjoni taqdi rwol importanti fit-tnaqqis tal-htieġa ta' materja prima kritika, fit-tnaqqis tar-riskji ta' nuqqas ta' provvista u fl-iżvilupp ta' teknoloġiji tar-riċiklaġġ biex il-materjali mill-iskart jiġu estratti b'mod xieraq u sikur***. Għalhekk jehtieg tittiehed azzjoni ***fil-pront*** li tindirizza l-fatturi differenti li jżommu lura l-potenzjal taċ-ċirkolarità.

I

(51) L-Istati Membri għad għandhom kompetenzi importanti fil-qasam taċ-ċirkolarità, pereżempju fil-qasam tas-sistemi tal-ġbir u tat-trattament tal-iskart. Jenhtieg li dawn jintużaw biex jizdiedu r-rati tal-ġbir u tar-riċiklaġġ tal-flussi tal-iskart b'potenzjal għoli ta' rkupru ta' materja prima kritika, ***inkluż l-iskart elettroniku***, billi jintużaw pereżempju inċentivi finanzjarji bħal skontijiet, għotjiet monetarji jew sistemi ta' rifiżjoni tad-depożitu ***filwaqt li tiġi ppreservata l-integrità tas-suq intern. Bil-hsieb li jizdied l-użu ta' materja prima kritika sekondarja, dan jista' jinkludi wkoll tariffi differenzjati tar-responsabbiltà tal-produttur, diment li tali tariffi jeżistu fil-liġi nazzjonali, għall-benefiċċju ta' prodotti li jkun fihom sehem akbar ta' materja prima kritika sekondarja rkuprata minn skart riċiklat f'konformità mal-istandards ambjentali stabbiliti fil-liġi tal-Unjoni. Tali materja prima kritika sekondarja rkuprata mill-iskart jenhtieg li tinkludi l-irkupru mwettaq skont standards ta' pajjiżi terzi li joffru protezzjoni ekwivalenti għal dik offruta mill-istandards tal-Unjoni.***

L-awtoritajiet tal-Istati Membri jenhtieg ukoll li jagħmlu differenza bhala xerrejja tal-materja prima kritika u tal-prodotti li jkun fihom din il-materja prima kritika, u l-programmi nazzjonali tar-riċerka u tal-innovazzjoni jenhtieg li jipprovdu riżorsi sinifikanti biex jiżdiedu l-istat tal-għarfien u t-teknoloġija għaċ-ċirkolarità tal-materja prima kritika kif ukoll l-effiċjenza tal-materjali. Fl-aħhar nett, l-Istati Membri jenhtieg li jipromwovu l-irkupru tal-materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni billi jtejbu d-disponibbiltà tal-informazzjoni u jindirizzaw l-ostakli legali, ekonomiċi u tekniċi. Soluzzjoni oħra possibbli li l-Istati Membri jenhtieg li jeżaminaw hija mekkanizmi tal-kondiviżjoni tar-riskju bejn l-operaturi u l-Istat Membru biex jiġi promoss l-irkupru minn faċilitajiet tal-iskart magħluqa.

Il-Bord jenhtieg li jiffaċilita wkoll l-iskambju tal-aħjar prattiki bejn l-Istati Membri, dwar it-tfassil u l-implimentazzjoni tal-programmi nazzjonali tagħhom.

- (52) L-Unjoni għandha legat ta' estrazzjoni tal-materja prima f'hafna mir-regjuni tagħha, u għalhekk għandha ammonti sostanzjali ta' skart tal-estrazzjoni f'faċilitajiet magħluqa li, peress li l-importanza ekonomika tagħhom żdiedet biss dan l-aħħar, b'mod ġenerali qatt ma ġew analizzati għall-potenzjal tagħhom fir-rigward tal-materja prima kritika. L-irkupru tal-materja prima kritika mill-faċilitajiet tal-iskart tal-estrazzjoni għandu l-potenzjal li ***żjid l-kapaċità tal-Unjoni filwaqt li*** johloq valur ekonomiku u impjiegi fir-regjuni storiċi tal-estrazzjoni minerarja, li spiss huma affettwati mid-deindustrijalizzazzjoni u minn tnaqqis fl-utilità tagħhom. In-nuqqas ta' attenzjoni għall-kontenut tal-materja prima kritika, u l-informazzjoni dwar dan il-kontenut, speċjalment fil-faċilitajiet tal-iskart magħluqa, huwa ostaklu ewlieni għal użu akbar tal-potenzjal b'rabta mal-materja prima kritika fl-iskart tal-estrazzjoni.
- (53) L-irkupru tal-materja prima kritika mill-faċilitajiet tal-iskart tal-estrazzjoni jenħtieġ li jkun parti mill-valorizzazzjoni tal-faċilitajiet tal-iskart rilevanti. Id-Direttiva 2006/21/KE tistabbilixxi rekwiżiti għoljin b'rabta mal-harsien ambjentali u tas-saħha tal-bniedem għall-immaniġġjar tal-iskart tal-industrija tal-estrazzjoni. Filwaqt li dawn ir-rekwiżiti għoljin jenħtieġ li jinżammu, huwa xieraq li jiġu stabbiliti miżuri addizzjonali biex jiġi massimizzat l-irkupru tal-materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni.

(54) L-operaturi eżistenti kif ukoll daww godda tal-faċilitajiet tal-iskart tal-estrazzjoni jenhtieg li jwettqu studju preliminari ta' valutazzjoni ekonomika rigward l-irkupru tal-materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni preżenti fis-sit u minn tali skart li jkun qed jiġi ġġenerat. F'konformità mal-ġerarkija tal-iskart stabbilita fid-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁰, jenhtieg li tingħata prijorità lill-prevenzjoni tal-ġenerazzjoni tal-iskart li jkun fih materja prima kritika, billi tiġi estratta l-materja prima kritika mill-volum estratt qabel ma dan isir skart. Fl-elaborazzjoni ta' dan l-istudju, l-operaturi jenhtieg li jiġbru l-informazzjoni meħtieġa, inkluż il-konċentrazzjonijiet u l-kwantitajiet tal-materja prima kritika fl-iskart tal-estrazzjoni, u jwettqu valutazzjoni ta' diversi alternattivi fir-rigward tal-proċessi, l-operazzjonijiet jew l-arranġamenti kummerċjali li jistgħu jippermettu rkupru ekonomikament vijabbli tal-materja prima kritika. Dan l-obbligu jizdied mal-obbligi stipulati fid-Direttiva 2006/21/KE u l-liġijiet nazzjonali li jittrasponuha u huwa applikabbli direttament. Waqt l-implimentazzjoni tiegħu, l-operaturi u l-awtoritajiet kompetenti jenhtieg li jippruvaw jimminimizzaw il-piż amministrattiv u jintegraw il-proċeduri sal-limitu possibbli.

²⁰ *Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi (ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3).*

(55) Biex jiġi indirizzat in-nuqqas attwali ta' informazzjoni dwar il-potenzjal b'rabta mal-materja prima kritika tal-faċilitajiet magħluqa tal-iskart tal-estrazzjoni, l-Istati Membri jenħtieġ li jfasslu bażi tad-data li jkun fiha l-informazzjoni kollha rilevanti għall-promozzjoni tal-irkupru, b'mod partikolari l-kwantitajiet u l-konċentrazzjonijiet tal-materja prima kritika fil-faċilità tal-iskart tal-estrazzjoni, f'konformità mar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. L-informazzjoni jenħtieġ li ssir disponibbli għall-pubbliku u f'format diġitali u faċli għall-utent, biex ikun hemm aċċess għal informazzjoni teknika u aktar dettaljata. Biex jiżdied l-aċċess għall-informazzjoni f'format faċli għall-utent, l-Istati Membri jenħtieġ li pereżempju jipprovdu punt ta' kuntatt biex ikunu jistgħu jsiru skambji aktar profondi mal-iżviluppaturi potenzjali ta' proġetti tal-irkupru tal-materja prima kritika. Il-bażi tad-data jenħtieġ li tkun imfassla b'tali mod li tippermetti lill-promoturi potenzjali tal-proġetti jidentifikaw faċilment il-faċilitajiet b'potenzjal għoli ta' rkupru ekonomikament vijabbli. Biex jiffukaw ir-rizorsi limitati, l-Istati Membri jenħtieġ li jsegwu approċċ fi stadji meta jiġbru l-informazzjoni, u l-passi tal-gbir tal-informazzjoni li huma aktar impenjattivi jwettquhom biss għall-aktar faċilitajiet promettenti. L-attivitajiet tal-gbir tal-informazzjoni jenħtieġ li jkollhom l-għan li jipprovdu informazzjoni eżatta u rappreżentattiva dwar il-faċilitajiet tal-iskart tal-estrazzjoni u jiksbu l-aħjar indikazzjoni possibbli tal-potenzjal tal-irkupru tal-materja prima kritika.

- (56) Il-kalamiti permanenti huma inkorporati f'varjetà wiesgħa ta' prodotti, fosthom it-turbini eoliċi u l-vetturi elettrċi li huma l-aktar applikazzjonijiet importanti u li qed jikbru malajr iżda wkoll prodotti oħra, inklużi apparati tal-immagnijiet bir-reżonanza manjetika, robots industrijali, mezzi tat-trasport ħfief, generaturi tat-tkessiħ, pompi tas-sħana, muturi elettrċi, pompi elettrċi industrijali, magni tal-ħasil awtomatiċi, magni tat-tnixxif tal-ħwejjeg, microwaves, vacuum cleaners u magni tal-ħasil tal-platti li jkun fihom ammonti sinifikanti li jaqbel li jiġu rkuprati. ***Fil-każ tal-muturi elettrċi, dawn jenħtieġ li jkunu koperti wkoll meta jkunu inklużi fi prodotti oħra.*** Il-biċċa l-kbira tal-kalamiti permanenti, speċjalment it-tipi l-aktar performanti, fihom materja prima kritika, bħan-neodimju, il-praseodimju, id-disprożju u t-terbju, il-boron, is-samarju, in-nikil jew il-kobalt. Ir-riċiklaġġ tagħhom huwa possibbli iżda llum il-gurnata dan qed isir fl-Unjoni fuq skala żgħira biss jew fil-kuntest ta' proġetti tar-riċerka. Għalhekk jenħtieġ li l-kalamiti permanenti jkunu prodott ta' prijorità biex tiżdied iċ-ċirkolarità, ***u b'hekk jitrawwem suq sekondarju għall-kalamiti permanenti u tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista tal-materja prima kritika.***

- (57) Prekundizzjoni għar-riċiklaġġ effettiv tal-kalamiti hija li r-riċiklaturi jkollhom aċċess għall-informazzjoni meħtieġa dwar l-ammont, it-tip u l-kompożizzjoni kimika tal-kalamiti fi prodott, il-post fejn ikunu jinsabu u l-kisja, il-kolol u l-addittivi użati, kif ukoll informazzjoni dwar kif il-kalamiti permanenti jistgħu jitneħħew mill-prodott ***b'mod sikur***. Barra minn hekk, biex jiġi żgurat argument ekonomiku favur ir-riċiklaġġ tal-kalamiti, il-kalamiti permanenti inkorporati fi prodotti mqiegħda fis-suq tal-Unjoni jenħtieġ li, maż-zmien, ikun fihom ammont dejjem akbar ta' materjali riċiklati. Filwaqt li tiġi pprovduta trasparenza dwar il-kontenut riċiklat fl-ewwel stadju, jenħtieġ li jiġi stabbilit kontenut minimu ■ riċiklat wara valutazzjoni apposta fil-livell xieraq u l-impatti probabbli.

(58) Il-materja prima kritika mibjugħa fis-suq tal-Unjoni spiss tiġi ċċertifikata fir-rigward tas-sostenibbiltà tal-produzzjoni u tal-katina tal-provvista tagħha. Iċ-ċertifikazzjoni tista' tinkiseb fil-kuntest ta' firxa wiesgħa ta' skemi taċ-ċertifikazzjoni pubbliċi u privati disponibbli b'ambiti u strettezzi varji, u dan johlq il-potenzjal għal konfużjoni rigward in-natura u l-veracità tal-asserzjonijiet magħmula dwar is-sostenibbiltà relattiva tal-materja prima kritika mqiegħda fis-suq tal-Unjoni abbażi ta' tali ċertifikazzjoni. Il-Kummissjoni jenħtieġ li jkollha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni li jirrikonoxxu l-iskemi taċ-ċertifikazzjoni li jenħtieġ li jitqiesu ■ affidabbli, filwaqt li tiġi pprovduta bażi komuni għall-awtoritajiet u għall-partecipanti fis-suq biex jivvalutaw is-sostenibbiltà tal-materja prima kritika. Ir-rikonoxximent jenħtieġ li jingħata biss lill-iskemi taċ-ċertifikazzjoni ***li jkun fihom dispożizzjonijiet għal verifika indipendenti minn parti terza u monitoraġġ tal-konformità. Fir-rigward tal-harsien ambjentali, l-iskemi taċ-ċertifikazzjonijiet jenħtieġ li jkopru r-riskji relatati, pereżempju, mal-arja, mal-ilma, mal-hamrija, mal-biodiversità, u mal-immaniġġjar tal-iskart.***

*Ir-rekwiżiti dwar id-dimensjonijiet kollha tas-sostenibbiltà jenhtieġ li jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni soċjali u ambjentali u jkunu konformi mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew mal-istrumenti internazzjonali elenkati fl-Anness III. Biex ikunu żgurati proċeduri effiċjenti, jenhtieġ li l-promoturi tal-proġetti li japplikaw biex jiġu rikonoxxuti bħala Proġetti Strateġiċi jithallew jistrieħu fuq il-partecipazzjoni fi skema rikonoxxuta **bħala evidenza rilevanti** biex juru li l-proġett tagħhom huwa implimentat b'mod sostenibbli, u **b'hekk ikunu qed jikkontribwixxu għal provvista sikura u sostenibbli ta' materja prima kritika. Meta jużaw dik l-alternattiva, l-iskemi msemmija jenhtieġ li jkopru d-dimensjonijiet kollha tas-sostenibbiltà. Fir-rikonoxximent ta' tali skemi taċ-ċertifikazzjoni, jenhtieġ li l-Kummissjoni tqis l-esperjenza miksuba fil-valutazzjoni tal-iskemi taċ-ċertifikazzjoni fil-kuntest ta' leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-valutazzjoni ta' skemi simili fil-kuntest tar-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²¹ u tar-Regolament (UE) 2023/1542 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²².***

²¹ *Ir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jistabbilixxi obbligi tad-diligenza dovuta tal-katina tal-provvista għall-importaturi tal-Unjoni ta' landa, tantalu u tungstenu, il-minerali tagħhom, u deheb li joriġinaw minn żoni affettwati minn kunflitti u ta' riskju għoli (ĠU L 130, 19.5.2017, p. 1).*

²² *Ir-Regolament (UE) 2023/1542 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2023 dwar il-batteriji u l-iskart ta' batteriji, li jemenda d-Direttiva 2008/98/KE u r-Regolament (UE) 2019/1020 u li jhassar id-Direttiva 2006/66/KE (ĠU L 191, 28.7.2023, p. 1).*

(59) Il-produzzjoni tal-materja prima kritika fi stadji differenti tal-katina tal-valur tikkawza impatti fuq l-ambjent, kemm fuq il-klima, kif ukoll fuq l-ilma, **il-hamrija**, il-fawna jew il-flora. Biex tiġi limitata tali hsara u tiġi incentivata l-produzzjoni ta' materja prima kritika aktar sostenibbli, il-Kummissjoni jenħtieġ li jkollha s-setgħa li tiżviluppa sistema għall-kalkolu tal-impronta ambjentali tal-materja prima kritika, inkluż proċess ta' verifika, biex tiżgura li l-materja prima kritika mqiegħda fis-suq tal-Unjoni turi pubblikament l-informazzjoni dwar tali impronta **u tiġi ffaċilitata ċ-ċirkolarità tal-materja prima kritika**. Is-sistema jenħtieġ li tkun ibbażata fuq il-kunsiderazzjoni ta' metodi ta' valutazzjoni xjentifikament sodi u standards internazzjonali rilevanti fil-qasam tal-valutazzjoni taċ-ċiklu tal-ħajja. Ir-rekwiżit li tiġi ddikjarata l-impronta ambjentali ta' materjal jenħtieġ li japplika biss meta jkun gie konkluz, abbażi ta' valutazzjoni apposta, li dan jikkontribwixxi għall-oġettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni billi jiffaċilita l-akkwist tal-materja prima kritika b'impronta ambjentali aktar baxxa u ma jaffettwax b'mod sproporzjonat il-flussi kummerċjali **u l-kostijiet ekonomiċi**.

Meta jkunu ġew adottati l-metodi tal-kalkolu rilevanti, il-Kummissjoni jenħtieg li tiżviluppa klassijiet tal-prestazzjoni għall-materja prima kritika, u b'hekk tippermetti lix-xerrejja potenzjali jqabblu faċilment l-impronta ambjentali relattiva tal-materjali disponibbli u filwaqt li s-suq jitmexxa lejn materjali aktar sostenibbli. Il-bejjieġha tal-materja prima kritika jenħtieg li jiżguraw li d-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali tkun disponibbli għall-klijenti tagħhom. It-trasparenza dwar l-impronta relattiva tal-materja prima kritika mqiegħda fis-suq tal-Unjoni tista' tippermetti wkoll politiki oħra fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali, bħal inċentivi jew kriterji għall-akkwist pubbliku ekoloġiku, li jrawmu l-produzzjoni tal-materja prima kritika b'impatti aktar baxxi fuq l-ambjent.

- (60) Il-metodi tal-Impronta Ambjentali jikkostitwixxu bażi rilevanti għall-iżvilupp tar-regoli tal-kalkolu. Dawn jiddependu fuq metodi tal-valutazzjoni xjentifikament sodi li jqisu l-iżviluppi fil-livell internazzjonali u jkopru l-impatti fuq l-ambjent, inkluż it-tibdil fil-klima u l-impatti relatati mal-ilma, l-arja, il-ħamrija, ir-riżorsi, l-użu tal-art u t-tossiċità.

- (61) Jenhtieg li jigi zgurat li l-konformità tal-prodotti jew tal-materjali mar-rekwiżiti biex itejbu ċ-ċirkolarità tal-kalamiti permanenti u fuq id-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali tal-materja prima kritika *tigi vvalutata mill-manifattur responsabbli* qabel *ma jitqiegħdu* fis-suq u li dawk ir-rekwiżiti jigu infurzati b'mod effettiv mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti. Id-dispożizzjonijiet tal-konformità u tas-sorveljanza tas-suq stabbiliti skont ir-Regolament (UE) 2019/1020²³ u skont *id-Direttiva 2009/125/KE*, tfasslu biex jindirizzaw din l-isfida u għalhekk jenhtieg li japplikaw ukoll għal dawk ir-rekwiżiti. ***Ghalhekk, jenhtieg li l-Kummissjoni jkollha s-setgha li tadotta atti delegati biex tissupplimenta dan ir-Regolament biex tiżgura li dawk id-dispożizzjonijiet japplikaw meta rilevanti fil-kuntest ta' dan ir-Regolament.*** Biex ikun zgurat ukoll l-aqwa użu tal-oqfsa eżistenti, jenhtieg li jkun zgurat li għall-prodotti soġġetti għall-approvazzjoni tat-tip skont ir-Regolament (UE) 2018/858 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*²⁴ jew ir-Regolament (UE) No 168/2013 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*²⁵, il-konformità tigi infurzata permezz tas-sistema eżistenti tal-approvazzjoni tat-tip.
- (62) Kif previst fl-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, il-Kummissjoni jenhtieg li titlob lil organizzazzjoni Ewropea waħda jew aktar tal-istandardizzazzjoni biex tabbozza standards Ewropej li jappoġġaw l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.

²³ *Ir-Regolament (UE) 2019/1020 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar is-sorveljanza tas-suq u l-konformità tal-prodotti u li jemenda d-Direttiva 2004/42/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 765/2008 u (UE) Nru 305/2011 (ĠU L 169, 25.6.2019, p. 1).*

²⁴ *Ir-Regolament (UE) 2018/858 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 dwar l-approvazzjoni u s-sorveljanza tas-suq ta' vetturi bil-mutur u t-trejlers tagħhom, u ta' sistemi, komponenti u unitajiet tekniċi separati maħsuba għal tali vetturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 715/2007 u (KE) Nru 595/2009 u li jhassar id-Direttiva 2007/46/KE (ĠU L 151, 14.6.2018, p. 1).*

²⁵ *Ir-Regolament (UE) Nru 168/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2013 dwar l-approvazzjoni u s-sorveljanza tas-suq ta' vetturi b'żewġ jew tliet roti u kwadriċikli (ĠU L 60, 2.3.2013, p. 52).*

(63) L-Unjoni kkonkludiet Shubijiet Strateġiċi li jkopru l-materja prima ma' pajjiżi terzi sabiex timplimenta l-Pjan ta' Azzjoni tal-2020 dwar il-Materja Prima Kritika. Biex tiġi ddiversifikata l-provvista, dawn l-isforzi jenhtieg li jissoktaw. Biex jiġi żviluppat u żgurat qafas koerenti għall-konkluzjoni tas-shubijiet futuri, l-Istati Membri u l-Kummissjoni, bhala parti mill-interazzjoni tagħhom fuq il-Bord, jenhtieg li jiddiskutu, fost l-oħrajn, dwar jekk is-shubijiet eżistenti jilhqax l-għanijiet maħsuba, il-prijoritizzazzjoni tal-pajjiżi terzi għal shubijiet godda, il-kontenut ta' tali shubijiet, u l-koerenza u s-sinergiji potenzjali tagħhom bejn il-kooperazzjoni bilaterali tal-Istati Membri mal-pajjiżi terzi rilevanti. ***Dan jenhtieg li jsir minghajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Kunsill f'konformità mat-Trattati.*** Il-Kummissjoni jenhtieg li tfittex shubijiet ta' benefiċċju reċiproku ma' ekonomiji tas-suq u ma' ekonomiji li qed jiżviluppaw emergenti, b'koerenza mal-istrategija tagħha dwar il-Gateway Globali, li jikkontribwixxu għad-diversifikazzjoni tal-katina tal-provvista tal-materja prima tagħha kif ukoll iżidu l-valur tal-produzzjoni f'dawn il-pajjiżi.

(64) *Il-Proġetti Strateġiċi f'pajjiżi terzi, b'mod partikolari fejn ma teżisti l-ebda Shubija Strateġika, jistgħu jkunu partikolarment riskjużi għall-investituri u spiss ikunu jiddependu hafna fuq l-appoġġ politiku fil-pajjiż fil-mira. Din il-kwistjoni tista' tittaffa permezz ta' kondiviżjoni akbar tar-riskji bejn il-kumpaniji interessati, li jaġixxu fl-interess strateġiku tal-Unjoni. Għalhekk, jenhtieg li jinghata wkoll appoġġ biex in-negożji, inkluż meta jaġixxu bhala konsorzji, minghajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-Artikolu 101 tat-Trattat, ikunu jistgħu jaċċessaw swieq f'pajjiżi terzi li mhumiex koperti minn Shubija Strateġika jew ftehim ta' kummerċ hieles. Tali appoġġ jista' jinkludi network ta' appoġġ ipprovdut biex jgħinhom jistabbilixxu kuntatt fil-pajjiżi terz rilevanti u jiġbru informazzjoni dwar iċ-ċirkostanzi lokali u reġjonali.*

- (65) Biex tiġi appoġġata l-implimentazzjoni ta' kompiti relatati mal-iżvilupp ta' Proġetti Strateġiċi u l-finanzjament, il-programmi tal-esplorazzjoni, il-kapaċitajiet ta' monitoraġġ jew l-istokkijiet strateġiċi tagħhom u biex il-Kummissjoni tingħata pariri xierqa, jenħtieġ li jiġi stabbilit Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika. ■ Jenħtieġ li l-Bord ikun magħmul mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni, filwaqt li jkun jista' jiżgura l-partecipazzjoni ta' partijiet oħra bħala osservaturi, b'mod partikolari l-Parlament Ewropew. Biex jiġi żviluppat l-għarfien espert meħtieġ għall-implimentazzjoni ta' ċerti kompiti, il-Bord jenħtieġ li jistabbilixxi sottogrupperi permanenti dwar il-finanzjament, ***l-aċċettazzjoni pubblika***, l-esplorazzjoni, il-monitoraġġ u, l-istokkijiet strateġiċi ***kif ukoll wieħed dwar iċ-ċirkolarità, l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u s-sostituzzjoni***, li jenħtieġ li jaġixxu bħala network billi jiġbru flimkien lill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti differenti u, meta meħtieġ, jikkonsultaw lill-industrija, lill-akkademja, lis-soċjetà ċivili u lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra. Jenħtieġ li l-pariri u l-opinjoni tal-Bord ma jkunux vinkolanti u n-nuqqas ta' tali parir jew opinjoni jenħtieġ li ma jipprevjenix lill-Kummissjoni milli twettaq il-kompiti tagħha skont dan ir-Regolament.
- (66) In-nuqqas ta' progress lejn l-ilħiq tal-objettivi, inkluzi l-parametri referenzjarji tal-kapaċità u tad-diversifikazzjoni, jista' jindika l-bżonn li jiġu adottati miżuri addizzjonali. Għalhekk, il-Kummissjoni jenħtieġ li timmonitorja l-progress lejn l-ilħiq ta' dawk l-objettivi.

- (67) Biex il-piż amministrattiv fuq l-Istati Membri jinżamm għal minimu, jenħtieg li jiġu ssimplifikati l-obbligi differenti tar-rappurtar, u l-Kummissjoni jenħtieg li tiżviluppa mudell biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jissodisfaw l-obbligi tar-rappurtar tagħhom dwar il-proġetti, l-esplorazzjoni, il-monitoraġġ jew l-istokkijiet strateġiċi f'dokument uniku ppubblikat b'mod regolari, li jista' jkun kunfidenzjali jew ristrett.
- (68) Sabiex tiġi żgurata kooperazzjoni ta' fiduċja u kostruttiva tal-awtoritajiet kompetenti fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali, il-partijiet kollha involuti fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament jenħtieg li jirrispettaw il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni u tad-data li jiksbu waqt il-qadi ta' dmirijiethom. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, l-uffiċjali tagħhom, l-impjegati taċ-ċivil u persuni oħra li jaħdmu taħt is-superviżjoni ta' dawn l-awtoritajiet kif ukoll l-uffiċjali u l-impjegati taċ-ċivil ta' awtoritajiet oħra tal-Istati Membri jenħtieg li ma jiddivulgaw l-ebda informazzjoni miksuba jew skambjata minnhom skont dan ir-Regolament u tat-tip kopert mill-obbligu tas-segretezza professjonali. Dan jenħtieg li japplika wkoll għall-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika. Id-data jenħtieg li tiġi ttrattata u maħzuna f'ambjent sigur.

(69) Meta tkun se tadotta atti delegati skont l-Artikolu 290 tat-TFUE, huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jigu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet²⁶. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.

²⁶ *Fehim Komuni bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-Atti Delegati, anness mal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet (ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/agree/interinst/2016/512/oj>).*

(70) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni rigward: (a) l-ispeċifikazzjoni tal-mudelli li jridu jintużaw għall-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent tal-Proġetti Strateġiċi, ir-rapporti tal-progress relatati mal-Proġetti Strateġiċi, il-programmi nazzjonali tal-esplorazzjoni, u r-rappurtar tal-Istati Membri relatat mal-esplorazzjoni, il-monitoraġġ, l-istokkijiet strateġiċi u ċ-ċirkolarità; (b) l-ispeċifikazzjoni ta' liema prodotti, komponenti u flussi tal-iskart jenħtieġ li jitqiesu li għandhom potenzjal kbir ta' rkupru ta' materja prima kritika; u (c) id-determinazzjoni tal-kriterji u l-applikazzjoni tagħhom għar-rikonoxximent ta' skemi relatati mas-sostenibbiltà tal-materja prima kritika. Jenħtieġ li daww is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁷.

²⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj)).

(71) Biex jiġi żgurat li l-obbligi imposti skont dan ir-Regolament jiġu rrispettati, il-kumpaniji li ma jikkonformawx mal-obbligi tagħhom, inklużi dawk dwar it-tnejn għar-riskju, ir-rappurtar dwar il-proġetti u l-informazzjoni dwar ir-riċiklabbiltà, jenhtieg li jkunu soġġetti għal penali. Għalhekk, fil-liġi nazzjonali, l-Istati Membri jehtieg jistipulaw penali effettivi, proporzjonati u dissważivi għan-nuqqas ta' konformità ma' dan ir-Regolament. ***Jehtieg ukoll li l-Istati Membri jiżguraw li l-promoturi tal-proġetti jkollhom aċċess għal, meta rilevanti, rieżami amministrattivi jew ġudizzjarji f'konformità mal-liġi nazzjonali.***

(72) Il-Kummissjoni jenħtieg li twettaq evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament. Skont il-paragrafu 22 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet, dik l-evalwazzjoni jenħtieg li tkun ibbażata fuq il-ħames kriterji tal-effiċjenza, tal-effettività, tar-rilevanza, tal-koerenza u tal-valur miżjud tal-UE u jenħtieg li tipprovdi l-bażi għal valutazzjonijiet tal-impatt ta' miżuri oħra possibbli. Il-Kummissjoni jenħtieg li tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, dwar l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament u l-progress lejn il-kisba tal-oġġettivi tiegħu, inklużi l-parametri referenzjarji tal-kapaċità u tad-diversifikazzjoni. Ir-rapport, abbażi tal-implimentazzjoni tal-miżuri relatati mat-trasparenza tal-impronta ambjentali tal-materja prima kritika, jenħtieg li jivvaluta wkoll l-adegwatezza tal-istabbiliment ta' limiti massimi relatati mal-impronta ambjentali. ***Jenħtieg li l-Kummissjoni tevalwa wkoll il-ħtieġa għal parametri referenzjarji mmirati lejn l-2040 u l-2050 u għal materja prima strateġika individwali, il-konsistenza bejn il-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni u dan ir-Regolament, b'mod partikolari fir-rigward tal-istatus ta' prijorità tal-proġetti strateġiċi, l-impatt tas-sistema ta' xiri kongunt stabbilita skont l-Artikolu 25 dwar il-kompetizzjoni fis-suq intern u l-adegwatezza li jiġu stabbiliti aktar miżuri biex jiżdedu l-ġbir, is-separazzjoni u l-ipproċessar tal-iskart, b'mod partikolari għal dak li għandu x'jaqsam ma' ruttam tal-metall.***

- (73) Sal-punt li kwalunkwe miżura minn dawk previsti minn dan ir-Regolament tikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat, id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw tali miżuri huma mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat.
- (74) Minhabba li l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, jiġifieri li jitjieb il-funzjonament tas-suq intern billi jiġi stabbilit qafas li jiżgura l-aċċess tal-Unjoni għal provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost, minhabba l-iskala u l-effetti tagħhom, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE). F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-oġġettiv,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Suġġett u objettivi

1. Dan ir-Regolament għandu l-objettiv ġenerali li jtejjeb il-funzjonament tas-suq intern billi jistabbilixxi qafas li jiżgura l-aċċess tal-Unjoni għal provvista sigura, **reżiljenti** u sostenibbli ta' materja prima kritika, **inkluż billi jrawwem l-effiċjenza u ċ-ċirkolarità tul il-katina tal-valur kollha**.
2. Biex jikseb l-objettiv ġenerali msemmi fil-paragrafu 1, dan ir-Regolament **jistipula miżuri li għandhom l-għan li:**
 - (a) **ibaxxu r-riskju ta' tfixkil tal-provvista** tal-materja prima kritika **li x'aktarx ifixkel l-kompetizzjoni u jifframenta s-suq intern, b'mod partikolari billi jidentifikaw u jappoġġaw proġetti strateġiċi li jikkontribwixxu għal dipendenzi aktar baxxi u diversifikazzjoni fl-importazzjonijiet u billi jitwettqu sforzi biex jiġu incentivati l-progress teknoloġiku u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi sabiex tiġi mmoderata ż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni tal-materja prima kritika;**

█

- (b) *itejbu l-kapaċità* tal-Unjoni li timmonitorja u timmitiga r-riskju tal-provvista relatat mal-materja prima kritika;
- (c) *jiżguraw* il-moviment liberu tal-materja prima kritika u tal-prodotti li jkun fihom il-materja prima kritika mqieghda fis-suq tal-Unjoni filwaqt li jiżguraw livell għoli ta' ħarsien ambjentali *u sostenibbiltà, inkluż* billi jtejbu ċ-ċirkolarità tagħhom.

█

Artikolu 2
Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "materja prima" tfisser sustanza fi stat ipproċessat jew mhux ipproċessat użata bħala input għall-manifattura ta' prodotti intermedji jew finali, minbarra sustanzi użati b'mod predominanti bħala ikel, għalf jew fjuwil tal-kombustjoni;
- (2) "materja prima kritika" tfisser il-materja prima kif definit fl-Artikolu 4;
- (3) "materja prima strategika" tfisser il-materja prima kif definit fl-Artikolu 3;
- (4) "katina tal-valur tal-materja prima" tfisser l-attivitajiet u l-proċessi kollha involuti fl-esplorazzjoni, l-estrazzjoni, l-ipproċessar u r-riċiklaġġ ta' materja prima;
- (5) "esplorazzjoni" tfisser l-attivitajiet kollha mmirati għall-identifikazzjoni u l-istabbiliment tal-proprjetajiet ta' okkorrenzi minerali;

- (6) "estrazzjoni" tfisser l-estrazzjoni ta' minerali u prodotti tal-pjanti mis-sors originali tagħhom, ***bhala prodott ewlieni jew bhala prodott sekondarju***, inkluż minn okkorrenza minerali taħt l-art, okkorrenza minerali taħt ***u mill-ilma***, salmura tal-baħar u siġar;
- (7) "kapaċità tal-estrazzjoni tal-Unjoni" tfisser aggregat tal-volumi massimi annwali tal-produzzjoni tal-operazzjonijiet tal-estrazzjoni għall-minerali, il-prodotti mill-pjanti u l-konċentrati b'materja prima strateġika, inkluż l-operazzjonijiet tal-ipproċessar li jkun hemm tipikament fis-sit tal-estrazzjoni jew qribu, fl-Unjoni;
- (8) ***"okkorrenzi minerali" tfisser kwalunkwe mineral wiehed jew kombinament ta' minerali li jokkorri f'massa jew depożitu ta' interess ekonomiku potenzjali;***
- (9) "riżervi" tfisser l-okkorrenzi minerali kollha li jkunu ekonomikament vijabbli għall-estrazzjoni ***f'kundest ta' suq partikolari;***

- (10) "ipproċessar" tfisser il-proċessi fiżiċi, kimiċi u bijoloġiċi kollha involuti fit-trasformazzjoni ta' materja prima minn minerali, prodotti mill-pjanti jew skart f'metalli puri, ligi jew forom oħra użabbli ekonomikament, ***inkluż iżda mhux limitat għall-benefiċjazzjoni, is-separazzjoni, it-tidwib u l-irfinar u eskluż ix-xogħol tal-metall u t-trasformazzjoni ulterjuri f'oġġetti intermedji u finali***;
- (11) "kapaċità tal-ipproċessar tal-Unjoni" tfisser aggregat tal-volumi massimi annwali tal-produzzjoni tal-operazzjonijiet tal-ipproċessar għall-materja prima strateġika, għajr l-operazzjonijiet li jkun hemm tipikament fis-sit tal-estrazzjoni jew qribu, fl-Unjoni;
- (12) "riċiklaġġ" tfisser ***riċiklaġġ skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE***;
- (13) "kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni" tfisser aggregat tal-volum massimu annwali tal-produzzjoni tal-operazzjonijiet tar-riċiklaġġ għall-materja prima strateġika ***wara l-ipproċessar mill-ġdid***, inkluż l-issortjar u t-trattament minn qabel tal-iskart, u l-ipproċessar tiegħu f'materja prima sekondarja, fl-Unjoni;

(14) "konsum annwali tal-materja prima strateġika" tfisser aggregat tal-ammont tal-materja prima strateġika kkonsmata mill-imprizi stabbiliti fl-Unjoni f'forma pproċessata, għajr il-materja prima strateġika inkorporata fi prodotti intermedji jew finali mqiegħda fis-suq tal-Unjoni;

(15) "riskju tal-provvista" tfisser riskju tal-provvista kif ikkalkulat skont l-Anness II;

■

(16) ***"proġett tal-materja prima kritika" tfisser kwalunkwe faċilità ppjanata jew estensjoni sinifikanti ppjanata jew adattament ta' faċilità eżistenti attiva fl-estrazzjoni, l-ipproċessar jew ir-riciklagġ tal-materja prima kritika kif definit fl-Artikolu 4;***

(17) "off-taker" tfisser impriza li tkun dahlet fi ftehim off-take ma' promotur tal-proġett;

- (18) "ftehim off-take" tfisser ftehim kuntrattwali bejn impriza u promotur tal-proġett li jkun fih impenn min-naħa tal-impriza li takkwista sehem mill-materja prima prodotta minn proġett speċifiku tal-materja prima tul ċertu perjodu taż-żmien, jew impenn min-naħa tal-promotur tal-proġett li jipprovdi l-għażla lill-impriza biex tagħmel dan;
- (19) "promotur tal-proġett" tfisser impriza jew konsorzju ta' imprizi li jiżviluppaw proġett tal-materja prima;
- (20) "proċess għall-għoti ta' permessi" tfisser proċess li jkopri l-permessi rilevanti kollha għall-bini u t-thaddim ***tal-proġetti tal-materja prima kritika***, inkluż il-permessi tal-bini, tal-konnessjoni kimika u mal-grilja u l-valutazzjonijiet u l-awtorizzazzjonijiet ambjentali meta dawn ikunu meħtieġa, u li jinkludi l-applikazzjonijiet u l-proċeduri kollha mir-rikonoxximent ***li l-applikazzjoni tkun kompluta*** san-notifika tad-deċiżjoni komprensiva dwar l-eżitu tal-proċedura mill-***punt ta' kuntatt uniku*** responsabbli msemmi fl-Artikolu 9(1);

- (21) "deċiżjoni komprensiva" tfisser id-deċiżjoni jew is-sett ta' deċiżjonijiet meħuda mill-awtoritajiet tal-Istati Membri, li jiddeterminaw jekk promotur tal-proġett ikunx awtorizzat jimplimenta proġett tal-materja prima jew le, mingħajr preġudizzju għal xi deċiżjoni meħuda fil-kuntest ta' proċedura tal-appell;
- (22) ***"programm nazzjonali" tfisser programm nazzjonali jew sett ikkompilat ta' programmi, li jkopri t-territorju kollu, imhejji u adottat mill-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali;***
- (23) "esplorazzjoni ġenerali" tfisser esplorazzjoni fil-livell nazzjonali jew reġjonali, li ma tinkludix l-esplorazzjoni mmirata;
- (24) "esplorazzjoni mmirata" tfisser l-investigazzjoni dettaljata ta' okkorrenza minerali individwali;

█

- (25) "mappa predittiva" tfisser mappa li tindika zoni li aktarx ikun fihom okkorrenzi minerali ta' materja prima partikolari;
- (26) "tfixkil fil-provvista" tfisser it-tnaqqis sinifikanti mhux mistenni fid-disponibbiltà ta' materja prima jew zieda sinifikanti fil-prezz ta' materja prima **li tmur lil hinn mill-volatilità tal-prezzijiet tas-suq normali**;
- (27) "katina tal-provvista tal-materja prima" tfisser l-attivitajiet u l-proċessi kollha tal-katina tal-valur tal-materja prima sal-punt fejn materja prima tintuża bħala input għall-manifattura ta' prodotti intermedji jew finali;
- (28) "strategiji tal-mitigazzjoni" tfisser il-politiki żviluppati minn operatur ekonomiku li jillimitaw il-probabbiltà ta' tfixkil fil-provvista fil-katina tal-provvista tiegħu jew li jtaffu d-danni kkawżati minn dak it-tfixkil fl-attività ekonomika tiegħu;
- (29) "operaturi ewlenin tas-suq" tfisser **l-impriżi fil-katina tal-provvista tal-**materja prima kritika **tal-Unjoni** u l-kumpaniji downstream li jikkonsmaw **█** materja prima kritika, **li l-funzjonament affidabbli tagħhom huwa essenzjali għall-provvista ta'** materja prima kritika;

- (30) "stokk strategiku" tfisser kwantità ta' materja prima partikolari f'xi forma maħzuna minn operatur pubbliku jew privat biex tiġi rilaxxata fil-każ ta' tfixkil fil-provvista;
- (31) "kumpanija kbira" tfisser kumpanija li fl-aħħar sena finanzjarja li għaliha thejjuw ir-rapporti finanzjarji annwali kellha medja ta' aktar minn 500 impjegat u fatturat dinji nett ta' aktar minn EUR 150 miljun;
- (32) "teknoloġiji strateġiċi" tfisser it-teknoloġiji *ewlenin li huma strumentali* għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali kif ukoll għall-applikazzjonijiet tad-difiża u *ajruspazjali*;
- (33) "bord tad-diretturi" tfisser il-korp amministrattiv jew superviżorju responsabbli għas-supervizjoni tal-manigment eżekuttiv tal-kumpanija jew, jekk ma jkun hemm l-ebda korp ta' dan it-tip, il-persuna/i li jwettqu funzjonijiet ekwivalenti;
- (34) *"skart" tfisser skart skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE;*

- (35) "ġbir" tfisser *ġbir skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE*;
- (36) "trattament" tfisser *trattament skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE*;
- (37) "irkupru" tfisser *irkupru skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE*;
- (38) "*użu mill-ġdid*" tfisser *użu mill-ġdid skont it-tifsira tad-Direttiva 2008/98/KE*;
- (39) "skart tal-estrazzjoni" tfisser skart tal-estrazzjoni skont it-tifsira tad-Direttiva 2006/21/KE;
- (40) "faċilità tal-iskart tal-estrazzjoni" tfisser faċilità tal-iskart skont it-tifsira tad-Direttiva 2006/21/KE;
- (41) "valutazzjoni ekonomika preliminari" tfisser valutazzjoni kuncettwali fi stadju bikri, tal-vijabbiltà ekonomika potenzjali ta' proġett tal-materja prima għall-irkupru ta' materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni;

- (42) "apparat tal-immagni bir-reżonanza manjetika" tfisser apparat mediku mhux invażiv li juża l-kampijiet manjetiċi biex jagħmel immagni anatomiċi jew xi apparat ieħor li juża l-kampijiet manjetiċi biex jagħmel immagni ġewwiena tal-oġġett;
- (43) "ġeneratur tal-enerġija eolika" tfisser il-parti ta' turbina eolika fuq l-art jew lil hinn mill-kosta li tikkonverti l-enerġija mekkanika tar-rotor f'enerġija elettriċa;
- (44) "robot industrijali" tfisser manipulator ikkontrollat b'mod awtomatiku, riprogrammabbli, għal diversi użi, programmabbli bi tliet assi jew aktar, li jista' jkun fiss jew mobbli biex jintuża f'applikazzjonijiet tal-awtomatizzazzjoni industrijali;
- (45) "vettura bil-mutur" tfisser kwalunkwe vettura approvata skont it-tip tal-kategoriji M jew N skont it-tifsira tar-Regolament (UE) 2018/858;
- (46) "mezz tat-trasport ħafif" tfisser kwalunkwe vettura bir-roti *ħafifa* li tista' titħaddem bil-mutur elettriċu waħdu jew b'kombinament ta' potenza tal-mutur u tal-bniedem, inkluż skuters elettriċi, roti elettriċi u vetturi approvati skont it-tip tal-kategorija L skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 168/2013;

- (47) "ġeneratur tat-tkessiġ" tfisser il-parti ta' sistema tat-tkessiġ li tiġġenera differenza fit-temperatura li tippermetti t-tkessiġ tas-sħana estratta mill-ispazju jew mill-proċess, permezz ta' ċiklu elettriku ta' kompressjoni tal-fwar;
- (48) "pompa tas-sħana" tfisser il-parti ta' sistema tat-tiġħin li tiġġenera differenza fit-temperatura li tippermetti t-tiġħin tal-provvista tas-sħana fl-ispazju jew fil-proċess, permezz ta' ċiklu elettriku ta' kompressjoni tal-fwar;
- (49) "mutur elettriku" tfisser apparat li jikkonverti l-potenza elettrika tal-input f'potenza mekkanika tal-output *fil-forma ta' rotazzjoni b'veloċità rotazzjonali u torque li jiddependi fuq fatturi li jinkludu l-frekwenza tal-vultaġġ tal-provvista u l-ġħadd ta' poli tal-motur*, u b'output nominali ta' 0,12 kW jew aktar ■ ;
- (50) "magna tal-ħasil tal-ħwejjeġ awtomatika" tfisser magna tal-ħasil tal-ħwejjeġ fejn it-tagħbija tiġi ttrattata ġħalkollox mill-magna tal-ħasil tal-ħwejjeġ mingħajr il-ħtieġa ta' intervent mill-utent f'xi punt waqt il-programm;

- (51) "magna tat-tnixxif tal-ħwejjeg" tfisser apparat li fih it-tessuti jtnixxfu bit-tidwir f'tanbur li jdur u li tgħaddi l-arja msahħna minnu;
- (52) "microwave" tfisser apparat maħsub biex jintuża għat-tiġhin tal-ikel permezz tal-enerġija elettromanjetika;
- (53) "vacuum cleaner" tfisser apparat li jneħhi l-ħmieġ minn fuq wiċċ li jeħtieġ jtnaddaf bi fluss tal-arja maħluq minn pressjoni baxxa żviluppata għol-unit stess;
- (54) "magna tal-ħasil tal-platti" tfisser magna li tnaddaf u tlaħlah il-pożati u l-oġġetti ta' fuq il-mejda;
- (55) "kalamita permanenti" tfisser kalamita li żzomm il-manjetizmu tagħha wara li titneħha minn kamp manjetiku estern;
- (56) "trasportatur tad-data" tfisser simbolu ta' barcode lineari, simbolu bidimensjonali jew mezz ieħor għal għbir awtomatiku tad-data tal-identifikazzjoni li jista' jinqara minn apparat;

- (57) "identifikatur uniku tal-prodott" tfisser sekwenza unika ta' karattri għall-identifikazzjoni tal-prodotti;
- (58) "kisi tal-kalamiti" tfisser saff ta' materjal li ġeneralment jintuża biex jipproteġi l-kalamiti mill-korrużjoni;
- (59) "tneħhija" tfisser trattament manwali, mekkaniku, kimiku, termali jew metallurġiku bir-riżultat li l-komponenti jew il-materjali fil-mira jkunu identifikabbli bħala fluss ta' output separat jew parti minn fluss ta' output;
- (60) "riċiklatur" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li twettaq riċiklaġġ f'faċilità permessa;
- (61) "tqegħid għad-dispożizzjoni fis-suq" tfisser provvista ta' prodott għad-distribuzzjoni, għall-konsum jew għall-użu fis-suq tal-Unjoni waqt attività kummerċjali, sew bi ħlas u anki mingħajru;

- (62) "tip ta' materja prima kritika" tfisser materja prima kritika mqiegħda fis-suq li tkun differenzjata skont l-istadju tal-ipproċessar tagħha, il-kompożizzjoni kimika tagħha, l-origini ġeografika tagħha jew il-metodi tal-produzzjoni użati;
- (63) "tqegħid fis-suq" tfisser li prodott jitqiegħed għall-ewwel darba fis-suq tal-Unjoni;
- (64) "valutazzjoni tal-konformità" tfisser il-proċess li juri jekk ikunux ġew issodisfati r-rekwiziti stabbiliti fl-Artikoli 27, 28 jew 34;

- (65) "Shubija Strategika" tfisser impenn bejn l-Unjoni u pajjiż terz, ***jew Pajjiżi u Territorji ekstra-Ewropej (OCT)*** biex tiżdied il-kooperazzjoni relatata mal-katina tal-valur tal-materja prima li hi stabbilita bi strument mhux vinkolanti li jistabilixxi azzjonijiet konkreti ta' interess reċiproku, ***li jiffaċilitaw l-eżiti ta' benefiċċju ghaż-żewġ shab.***
- (66) ***"governanza b'diversi partijiet ikkonċernati"*** tfisser rwol formali, sinifikattiv, u sostantiv ta' tipi multipli ta' partijiet ikkonċernati, li jinkludi mill-anqas lis-soċjetà ċivili, fit-tehid tad-deċiżjonijiet tal-iskema, dokumentat permezz ta' mandat, termini ta' referenza jew evidenza ohra, u li jikkonfermaw jew jappoġġaw l-involviment tar-rappreżentanti ta' ***diversi partijiet ikkonċernati tal-iskema.***

Kaptilu 2

Materja prima kritika u strategika

Artiklu 3

Lista tal-materja prima strategika

1. *Il-materja prima elenkata fl-Anness I, it-Taqsima 1, inkluża dik f'format mhux ipproċessat, f'i kwalunkwe stadju tal-ipproċessar u meta tokkorri bhala prodott sekondarju ta' estrazzjoni, proċessar jew proċessi tar-riċiklaġġ ohrajn, ghandha titqies bhala materja prima strategika.*
2. Il-Kummissjoni ghandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex temenda l-Anness I, it-Taqsima 1 halli taggorna l-lista tal-materja prima strategika.

Lista aġġornata tal-materja prima strategika ghandha tinkludi, minn fost il-materja prima vvalutata, il-materja prima li tkun fost dik bl-akbar importanza strategika, bl-akbar tkabbir previst fid-domanda u bl-akbar diffikultà biex iżżid il-produzzjoni. L-importanza strategika, it-tkabbir previst fid-domanda u d-diffikultà biex iżżid il-produzzjoni ghandhom jiġu determinati f'konformità mal-Anness I, it-Taqsima 2.

3. Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina u, jekk ikun meħtieġ, taġġorna l-lista tal-materja prima strateġika sa [OP: Jekk jogħġbok dahhal: *tliet* snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], u mbagħad kull *tliet* snin. ***Fuq talba tal-Bord abbażi ta' monitoraġġ u ttestjar tal-istress f'konformità ma' dan ir-Regolament, flimkien mar-rieżamijiet regolari, il-Kummissjoni għandha tirrieżamina u , fejn ikun xieraq, taġġorna l-lista fi kwalunkwe hin.***

4. ***Bhala parti mill-ewwel aġġornament tal-lista skont il-paragrafu 3, il-Kummissjoni għandha b'mod partikolari tivvaluta jekk, abbażi tal-valutazzjoni tagħha f'konformità mal-Anness I, it-Taqsima 2 u l-paragrafu 2, jekk il-grafit sintetiku għandux jibqa' fuq il-lista tal-materja prima strateġika.***

Artikolu 4

Lista tal-materja prima kritika

1. ***Il-materja prima elenkata fl-Anness II, it-Taqsima 1, inkluża dik f'format mhux ipproċessat, fi kwalunkwe stadju tal-ipproċessar u meta tokkorri bhala prodott sekondarju ta' estrazzjoni, proċessar jew proċessi tar-riċiklaġġ oħrajn, għandha titqies bhala materja prima strateġika.***
2. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex temenda l-Anness II, it-Taqsima 1 halli taġġorna l-lista tal-materja prima kritika.

Lista aġġornata tal-materja prima kritika għandha tinkludi l-materja prima strateġika elenkata fl-Anness I, it-Taqsima 1, u kull materja prima oħra li tilhaq jew taqbez il-livelli tal-importanza ekonomika u tar-riskju tal-provvista msemmija fil-paragrafu 3. L-importanza ekonomika u r-riskju tal-provvista għandhom jiġu kkalkulati f'konformità mal-Anness II, it-Taqsima 2.

3. Il-livelli għandhom ikunu 1 għar-riskju tal-provvista u 2.8 għall-importanza ekonomika.
4. Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina u, jekk ikun meħtieġ, *f'konformità mal-paragrafu 2*, taġġorna l-lista tal-materja prima kritika sa [OP: Jekk jogħġbok dahhal: *tliet* snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament] u mbagħad *tal-anqas* kull *tliet* snin.

Kaptilu 3
Insahhu l-katina tal-valur tal-materja prima tal-Unjoni

TAQSIMA 1
PROĠETTI STRATEĠIĊI

Artikolu 5
Parametri referenzjarji

1. *Il-Kummissjoni u l-Istati Membri ghandhom isahhu l-istadji differenti tal-katina tal-valur tal-materja prima strategika permezz tal-mizuri f'dan il-Kapitolu sabiex:*
 - (a) *jiżguraw li, sal-2030, il-kapaċitajiet tal-Unjoni għal kull materja prima strategika jkunu żdiedu b'mod sinifikanti u biex, b'mod ġenerali, il-kapaċità tal-Unjoni toqrob lejn il-parametri referenzjarji li ġejjin jew tilhaqhom:*
 - (i) *il-kapaċità tal-estrazzjoni tal-Unjoni tkun tista' testratta l-minerali jew il-konċentrati mehtieġa biex tipproduċi mill-anqas 10% tal-konsum annwali tal-Unjoni tal-materja prima strategika, sal-punt li r-rizervi tal-Unjoni jippermettu dan;*

- (ii) il-kapaċità tal-ipproċessar tal-Unjoni, inkluż għall-istadji intermedji kollha tal-ipproċessar, tkun tista' tipproduċi mill-anqas 40% tal-konsum annwali tal-Unjoni tal-materja prima strateġika;*
- (iii) il-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni, inkluż għall-istadji intermedji kollha tar-riċiklaġġ, tkun tista' tipproduċi mill-anqas 25% tal-konsum annwali tal-Unjoni tal-materja prima strateġika u tkun kapaċi tirriċikla b'mod sinifikanti ammonti dejjem jikbru ta' kull materja prima strateġika fi skart.*
- (b) jiddiversifika l-importazzjonijiet tal-Unjoni tal-materja prima strateġika biex jiżgura li l-konsum annwali tal-Unjoni sal-2030 ta' kull materja prima strateġika fi kwalunkwe stadju rilevanti tal-ipproċessar ikun jista' jistrieħ fuq importazzjonijiet minn diversi pajjiżi terzi, li l-ebda wieħed minnhom ma jipprovdi aktar minn 65% tal-konsum annwali tal-Unjoni;*

2. *Il-Kummissjoni u l-Istati Membri ghandhom jaghmlu sforzi biex jincentivaw il-progress teknologiku u l-efficjenza fir-rizorsi sabiex jimmoderaw iż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni tal-materja prima kritika taht il-projezzjoni ta' referenza msemmija fl-Artikolu 44(1) permezz tal-miżuri rilevanti stabbiliti f'din it-Taqsima u fit-Taqsima 1 tal-Kapitolu V.*
3. *Sal-1 ta' Jannar 2027, il-Kummissjoni ghandha tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 38 li jissupplementa dan ir-Regolament billi jipprovdi għall-Unjoni l-parametri referenzjarji tal-kapaċità ta' riċiklaġġ espressa bhala sehem tal-materja prima strateġika disponibbli fil-flussi ta' skart rilevanti.*

Ghal dan il-ghan, l-att delegat ghandu jispeċifika l-flussi tal-iskart u l-materja prima strateġika fi hdanhom li ghalihom biżżejjed informazzjoni dwar il-volumi ta' skart rilevanti u l-kontenut tal-materja prima strateġika tagħhom tkun disponibbli abbażi tar-rekwiżiti ta' rapportar tad-Direttiva 2000/53/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Settembru 2000 dwar vetturi li m'ghadhomx jintużaw²⁸, id-Direttiva 2008/98/KE, id-Direttiva 2012/19/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁹ u r-Regolament (UE) 2023/1542 biex jippermettu l-istima tal-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni bhala sehem tal-materja prima strateġika li tinsab fil-flussi tal-iskart rilevanti.

²⁸ *Id-Direttiva 2000/53/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Settembru 2000 dwar vetturi li m'ghadhomx jintużaw (ĠU L 269, 21.10.2000, p. 34).*

²⁹ *Id-Direttiva 2012/19/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar skart ta' tagħmir elettriku u elettroniku (WEEE) (riformulazzjoni) (ĠU L 197, 24.7.2012, p. 38).*

Barra minn hekk, l-att delegat ghandu jistabbilixxi parametru referenzjarju għall-kapaċità tar-riċiklaġġ tal-Unjoni bbażat fuq il-kapaċità tar-riċiklaġġ għal kull materja prima strateġika fil-flussi tal-iskart rilevanti identifikati skont is-subparagrafu 2.

Il-Kummissjoni ghandha tiddefinixxi l-livell ta' kapaċità ta' riċiklaġġ imsemmija fis-subparagrafu 3 abbażi tal-elementi li ġejjin:

- (a) il-kapaċità attwali tar-riċiklaġġ tal-Unjoni espressa bhala sehem tal-materja prima strateġika disponibbli fil-flussi tal-iskart rilevanti;*

- (b) *il-punt sa fejn dik il-materja prima strateġika tista' tiġi rkuprata minn dawk il-flussi tal-iskart rilevanti, b'kont meħud tal-fattibbiltà teknoloġika u ekonomika;*
- (c) *miri oħra stabbiliti f'leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni rilevanti għall-irkupru tal-materja prima strateġika mill-iskart.*

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li taġġorna l-atti delegati jekk b'riżultat tal-valutazzjoni msemmija fl-Artikolu 46(1a), l-informazzjoni dwar il-volumi ta' skart rilevanti u l-kontenut tal-materjal prima strateġika tal-flussi ta' skart ulterjuri ssir disponibbli.

Artikolu 6

Kriterji għar-rikonoxximent tal-Proġetti Strateġiċi

1. Wara applikazzjoni mill-promotur tal-proġett u f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 7, il-Kummissjoni għandha tirrikonoxxi bhala Proġetti Strateġiċi dawk il-proġetti tal-materja prima li jissodisfaw il-kriterji li ġejjin:
 - (a) il-proġett jagħti kontribut sinifikanti għas-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni tal-materja prima strateġika;
 - (b) il-proġett ikun jew ikun se jsir fattibbli teknikament fi żmien raġonevoli u l-volum tal-produzzjoni mistenni tal-proġett jista' jiġi stmat b'livell suffiċjenti ta' fiduċja;

- (c) il-proġett jitwettaq b'mod sostenibbli, b'mod partikolari fejn jidhlu l-monitoraġġ, il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni tal-impatti fuq l-ambjent, **il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi soċjalment permezz tal-użu** ta' prattiki soċjalment responsabbli inkluż ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, **tal-popli indiġeni** u tax-xogħol, **b'mod partikolari fil-każ ta' risistemazzjoni involontarja**, il-potenzjal ta' impjegi ta' kwalità u l-involviment sinifikanti mal-komunitajiet lokali u mas-sħab soċjali rilevanti, u l-użu ta' prattiki kummerċjali trasparenti b'politiki tal-konformità adegwati biex jiġu evitati u minimizzati r-riskji tal-impatti negattivi fuq il-funzjonament xieraq tal-amministrazzjoni pubblika, inkluż il-korruzzjoni u t-tixħim;
- (d) għall-proġetti fl-Unjoni, l-istabbiliment, l-operazzjoni jew il-produzzjoni tal-proġett ikollhom benefiċċji transfruntieri lil hinn mill-Istat Membru kkonċernat, inkluż għas-setturi downstream;

(e) għall-proġetti fil-pajjiżi terzi li huma swieq emergenti jew ekonomiji li qed jiżviluppaw, il-proġett ikollu benefiċċju reċiproku għall-Unjoni u għall-pajjiżiż terz ikkonċernat billi jżid il-valur f'dak il-pajjiż.

2. L-issodisfar tal-kriterji tar-rikonossiment stabbiliti fil-paragrafu 1 għandu jiġi vvalutat mill-Kummissjoni f'konformità mal-elementi u l-evidenza stabbiliti fl-Anness III.

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex temenda l-Anness III u tadatta l-elementi u l-evidenza li jridu jitqiesu waqt il-valutazzjoni tal-issodisfar tal-kriterji tar-rikonossiment stabbiliti fil-paragrafu 1 għall-progress tekniku u xjentifiku, jew biex jitqiesu bidliet fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew fl-istrumenti internazzjonali elenkati fl-Anness III, il-punt 4, jew l-adozzjoni ta' leġiżlazzjoni addizzjonali tal-Unjoni jew strumenti internazzjonali rilevanti għall-issodisfar tal-kriterju msemmi fil-paragrafu 1, il-punt (c).

3. Ir-rikonossiment ta' proġett bhala Proġett Strateġiku ma għandux jaffettwa r-rekwiżiti applikabbli għall-proġett rilevanti jew għall-promotur tal-proġett skont il-liġi internazzjonali, tal-Unjoni jew nazzjonali.

Artikolu 7

Applikazzjoni u rikonoxximent

1. L-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' proġett tal-materja prima bħala Proġett Strategiku għandhom jiġu sottomessi mill-promotur tal-proġett lill-Kummissjoni. L-applikazzjoni għandha tinkludi:
 - (a) evidenza rilevanti relatata mal-issodisfar tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu **6(1)**;
 - (b) klassifikazzjoni tal-proġett skont il-Klassifikazzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Riżorsi, appoġġata b'evidenza xierqa;
 - (c) skeda taż-żmien għall-implimentazzjoni tal-proġett, inkluż ħarsa ġenerali lejn il-permessi meħtieġa għall-proġett u l-istatus tal-proċess tal-ġhoti ta' permessi korrispondenti;

- (d) pjan b'miżuri li jiffaċilitaw l-aċċettazzjoni pubblika inkluż, fejn xieraq, ***miżuri li jiffaċilitaw l-involviment sinifikanti u l-parteċipazzjoni attiva tal-komunitajiet milquta***, l-istabbiliment ta' kanali tal-komunikazzjoni rikorrenti ■ mal-komunitajiet lokali, organizzazzjonijiet, inkluż is-sħab soċjali, ***u l-awtoritajiet, u l-implimentazzjoni ta' kampanji tal-għarfien u tal-informazzjoni, u ■ mekkaniżmi potenzjali*** ta' mitigazzjoni u ta' kumpens;
- (e) ***għall-proġetti bil-potenzjal li jaffettwaw lill-popli indiġeni, pjan li jkun fih il-miżuri ddedikati għall-konsultazzjoni sinifikanti tal-popli indiġeni milquta dwar il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi fuq id-drittijiet indiġeni u, fejn ikun xieraq, kumpens ġust lil dawn il-popli, kif ukoll miżuri li jindirizzaw l-eżiti tal-konsultazzjoni. Jekk il-liġi nazzjonali tal-pajjiż li t-territorju tiegħu jkun ikkonċernat mill-proġett ikun fiha dispożizzjonijiet għall-konsultazzjoni msemmija qabel u dment li l-konsultazzjoni tkopri dawn il-miri kollha, il-pjan jista' jiġi aġġustat kif xieraq;***

- (f) informazzjoni dwar il-kontroll tal-imprizi involuti fil-proġett, definita skont l-Artikolu 3(2) u (3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004, ***u, fil-każ li jkunu involuti imprizi multipli, informazzjoni li tispjega l-involviment relattiv ta' kull impriza fil-proġett;***
- (g) pjan kummerċjali li jevalwa l-vijabbiltà finanzjarja tal-proġett;
- (h) stima tal-potenzjal tal-proġett li johloq impjiegi ta' kwalità u tal-htigijiet tal-proġett mil-lat ta' haddiema kwalifikati, ***u pjan ta' hidma li jappoġġa t-titjib tal-hiliet u t-taħriġ mill-ġdid u li jippromwovi r-rappreżentazzjoni inklużiva tal-forza tax-xogħol;***
- (i) ***ghall-proġetti f'pajjiżi terzi jew territorji ekstra-Ewropej li jinvolvu l-estrazzjoni, pjan għat-titjib tal-istat ambjentali tas-siti milquta wara tmiem l-isfruttament, bil-hsieb li jiġi rrestawrat l-istat ambjentali filwaqt li jiehu kont tal-fattibbiltà ekonomika u teknika.***

(j) *ghall-proġetti relatati esklużivament mal-iproċessar jew ir-riċiklaġġ li jinsabu f'żoni protetti skont id-Direttiva 92/43/KEE jew id-Direttiva 2009/147/KE, deskrizzjoni tal-postijiet alternattivi teknikament xierqa, iġvalutati mill-promotur tal-proġett, u r-raġunijiet għaliex ma jkunux meqjusa xierqa bħala post għall-proġett.*

2. Il-Kummissjoni *għandha tadotta att ta' implimentazzjoni* biex tistabbilixxi mudell *uniku* għall-promoturi tal-proġetti biex jissottomettu l-applikazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 *sa [OP: Jekk jogħġbok dahhal: sitt xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]*. Il-mudell jista' jindika kif għandha tiġi espressa l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1. *Dan l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat* f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 39(2).

Il-firxa ta' dokumentazzjoni meħtieġa fil-mudell uniku msemmi fl-ewwel subparagrafu għandha tkun raġonevoli.

3. *Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-applikazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 permezz ta' sejha miftuħa b'dati limiti regolari.*

Il-Kummissjoni għandha tiffissa d-dati limiti regolari tal-anqas erba' darbiet fis-sena. L-ewwel data limitu għandha tiġi ffissata mhux aktar tard minn [OP: Jekk joghġbok dahhal: tliet xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

4. *Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-applikanti fi żmien 30 jum wara d-data limitu applikabbli jekk jidhrilha li l-informazzjoni pprovduta fl-applikazzjoni hija kompluta. Jekk l-applikazzjoni ma tkunx kompluta, il-Kummissjoni tista' tirrikjedi lill-applikant jissottometti l-informazzjoni addizzjonali meħtieġa biex l-applikazzjoni timentela mingħajr dewmien żejjed. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tispeċifika liema informazzjoni addizzjonali hija meħtieġa.*

5. *Il-Kummissjoni ghandha tinforma lill-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika msemmi fl-Artikolu 35 ("il-Bord") dwar l-applikazzjonijiet kollha li huma meqjusa kompluti f'konformità mal-ewwel subparagrafu.*

6. *Il-Bord għandu jiltaqa' regolarment skont l-Artikolu [35 (xx)] sabiex, abbażi ta' proċess ġust u trasparenti, jiddiskuti u johroġ opinjoni dwar jekk il-proġetti proposti jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(1)].*

Il-Kummissjoni ghandha tipprova lill-Bord bil-valutazzjoni tagħha dwar jekk il-proġetti proposti jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(1) qabel il-laqgħat imsemmija fl-ewwel subparagrafu.

7. *Il-Kummissjoni ghandha tittrażmetti l-applikazzjoni shiha lill-Istat Membru, il-pajjiż terz jew it-territorju ekstra-Ewropew li huwa kkonċernat bil-proġett propost.*

█

8. Meta l-Istat Membru li t-territorju tiegħu jkun ikkonċernat bi proġett propost joġġezzjona għall-għoti tal-istatus strateġiku ta' proġett propost, **il-proġett** m'għandux jitqies għall-istatus ta' Proġett Strateġiku. **L-Istat Membru kkonċernat għandu jipprezenta** raġunijiet sostanzjali **għal dan waqt** id-diskussjoni **msemmija fil-paragrafu 6**.

Għall-Proġetti Strateġiċi fil-pajjiżi terzi **jew fit-territorji ekstra-Ewropej**, il-Kummissjoni għandha taqsam l-applikazzjoni riċevuta mal-pajjiż terz li t-territorju tiegħu jkun kkonċernat mill-proġett propost. Il-Kummissjoni m'għandhiex tapprova l-applikazzjoni qabel ma tirċievi l-approvazzjoni esplicita tal-pajjiż terz rilevanti.

9. Il-Kummissjoni għandha, filwaqt li tqis l-opinjoni tal-Bord imsemmija fil-paragrafu 6, tadotta d-deċiżjoni tagħha dwar ir-rikonoxximent tal-proġett bħala Proġett Strateġiku fi żmien **90 jum mindu tkun irrikonoxxiet li l-applikazzjoni hija kompluta f'konformità mal-paragrafu 4 u għandha** tinnotifika lill-applikant dwar dan.

Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni għandha tkun motivata, **u ġustifikata kif xieraq**. Il-Kummissjoni għandha taqsam **id-deċiżjoni** tagħha mal-Bord **u mal-Istat Membru jew pajjiż terz li t-territorju tiegħu huwa kkonċernat bil-proġett** ■ .

10. ***F'każijiet eċċezzjonali, fejn in-natura, il-kumplessità jew id-daqs ta' applikazzjoni jirrikjedu dan jew fejn l-għadd ta' applikazzjonijiet li jaslu qabel data limitu partikolari jkun kbir wisq biex tiġi pproċessata applikazzjoni fil-limitu ta' żmien imsemmi fil-paragrafu 9, il-Kummissjoni tista', fuq bażi ta' każ b'każ u mhux aktar tard minn 20 jum qabel l-iskadenza tiegħu, testendi dak il-limitu ta' żmien b'massimu ta' 90 jum. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tinforma bil-miktub lill-promotur tal-proġett bir-raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni u bid-data meta d-deċiżjoni tkun mistennija tittiehed.***

■

11. Meta l-Kummissjoni tagħraf li xi Proġett Strateġiku ma għadux jissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(1) jew meta r-rikonoxximent tiegħu kien ibbażat fuq applikazzjonib'informazzjoni li hija żbaljata, **sal-punt li din taffettwa l-konformità tagħha mal-kriterji fl-Artikolu 6(1)**, din tista', filwaqt li tqis l-opinjoni tal-Bord, **thassar id-deċiżjoni li tagħti lill-proġett l-istatus ta' Proġett Strateġiku.**

Qabel ma tadotta deċiżjoni biex thassar dak l-istatus, il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-promotur tal-proġett bir-raġunijiet għad-deċiżjoni tat-thassir, il-promotur tal-proġett għandu jinghata l-opportunità li jwieġeb u l-Kummissjoni għandha tiehu kont tar-risposta tal-promotur tal-proġett.

- 12. Il-proġetti li ma jibqgħux rikonoxxuti bhala Proġetti Strateġiċi għandhom jitilfu d-drittijiet kollha marbuta ma' dak l-istatus skont dan ir-Regolament.*
- 13. Il-Proġetti Strateġiċi li m'għadhomx jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(1) unikament minhabba aġġornament tal-Anness I għandhom jithallew iżommu l-istatus tagħhom ta' Proġett Strateġiku għal tliet snin.*

Artikolu 8

Obbligi ta' rappurtar u informazzjoni għall-Proġetti Strateġiċi

I

1. Il-promotur tal-proġett għandu, kull sentejn wara d-data tar-rikonoxximent bħala Proġett Strateġiku, jissottometti rapport *lill-Kummissjoni* li jkun fih informazzjoni tal-anqas dwar:
- (a) il-progress fl-implimentazzjoni tal-proġett, b'mod partikolari fir-rigward tal-proċess tal-ghoti ta' permessi;
 - (b) meta rilevanti, ir-raġunijiet għad-dewmien meta mqabbel mal-iskeda taż-żmien imsemmija fl-Artikolu 7(6) u pjan biex jingħeleb dan id-dewmien;

- (c) il-progress fil-finanzjament tal-proġett, inkluż informazzjoni dwar l-appoġġ finanzjarju pubbliku.

Il-Kummissjoni għandha tissottometti kopja tar-rapport lill-Bord, biex tiffacilita d-diskussjoni msemmija fl-Artikolu 7(6).

2. ***Il-Kummissjoni tista' titlob*** informazzjoni oħra **■** minghand il-promoturi tal-proġett li tkun rilevanti għall-implimentazzjoni tal-Proġett Strategiku ***meta jkun neċessarju biex jiġi aċċertat l-issodisfar kontinwu tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(1).***
3. Il-promotur tal-proġett għandu jinnotifika lill-Kummissjoni dwar:
 - (a) bidliet fil-proġett li jaffettwaw l-issodisfar min-naħa tiegħu tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu **6(1)**;
 - (b) bidliet fil-kontroll tal-imprizi involuti fil-proġett fuq bażi dejjiema, meta mqabbla mal-informazzjoni msemmija fl-Artikolu **7(1), il-punt (e).**

4. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi mudell halli jintuza' mill-promoturi tal-proġetti għar-rapporti msemija fil-paragrafu **1 ta' dan l-Artikolu**. Il-mudell jista' jindika kif għandha tiġi espressa l-informazzjoni msemija fil-paragrafu **1 ta' dan l-Artikolu**. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemija fl-Artikolu **39(2)**.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jipprovdu għal mudell uniku li jkopri l-informazzjoni kollha rikjesta għar-rapport. Il-firxa ta' dokumentazzjoni speċifikata fil-mudell uniku għandha tkun raġonevoli.

5. Il-promotur tal-proġett għandu jstabbilixxi u jaġġorna regolarment ***is-sit web tal-kumpanija jew*** sit web apposta dwar il-proġett b'informazzjoni rilevanti ***għall-popolazzjoni lokali u li jrawwem l-aċċettazzjoni tal-pubbliku*** dwar il-Proġett Strateġiku, inkluż ***tal-anqas*** informazzjoni dwar l-impatti u l-benefiċċji ambjentali ***u*** soċjali u ekonomiċi assoċjati mal-Proġett Strateġiku. Is-sit web għandu jkun aċċessibbli b'mod liberu għall-pubbliku u għandu jkun disponibbli b'lingwa/i li jistgħu jinftehmha faċilment mill-popolazzjoni lokali.

SEZZJONI 2
PROĊESS TAL-GHOTI TAL-PERMESSI

Artikolu 9

Punti ta' kuntatt uniku

1. Sa ... [OP: Jekk jogħġbok dahhal: ***disa'*** xhur wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], l-Istati Membri għandhom ***jistabbilixxu jew*** jiddeżinjaw ***awtorità waħda jew aktar bhala punt ta' kuntatt uniku. Fil-każ li Stat Membru jistabbilixxi jew jinnomina punti multipli ta' kuntatt uniku, huwa għandu jiżgura li jkun hemm punt ta' kuntatt uniku wiehed biss għal kull livell amministrattiv rilevanti u stadju tal-katina tal-valur tal-materja prima kritika.***

2. *Fil-każ ta' Punti multipli ta' Kuntatt Uniku, l-Istati Membri għandhom jipprovdu sit web sempliċi u aċċessibbli li fih il-punti ta' kuntatt uniku kollha, inkluż l-indirizz tagħhom u l-mezzi elettronici ta' komunikazzjoni, jkunu elenkati u kategorizzati b'mod ċar skont il-livell amministrattiv rilevanti kif ukoll l-istadju tal-katina tal-valur tal-materja prima kritika. Is-sit web jista' jkollu wkoll kontenut iprovdut f'konformità mal-Artikolu 18.*

3. *Il-Punti ta' Kuntatt Uniku msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikun responsabbli biex jiffaċilitaw u jikkoordinaw il-proċess tal-għoti ta' permessi għall-proġetti tal-materja prima kritika u jipprovdu informazzjoni dwar l-elementi msemmija fl-Artikolu 18, inkluża l-informazzjoni dwar meta applikazzjoni tkun meqjusa b'hala kompluta skont l-Artikolu 11(5). Huma għandhom jikkoordinaw u jiffaċilitaw is-sottomissjoni ta' kwalunkwe dokumenti u informazzjoni rilevanti.*

4. *Il-punti ta' kuntatt uniku għandhom ikunu l-uniċi punt ta' kuntatt għall-promotur tal-proġett u jassistu lill-promotur tal-proġett biex jifhem aħjar kwalunkwe kwistjoni amministrattiva rilevanti għall-proċess tal-ġhoti ta' permessi.*
 5. *Il-promoturi tal-proġett ta' materja prima kritika għandu jkollhom il-possibbiltà li jikkuntattjaw lill-unità amministrattiva rilevanti fi hdan il-punti ta' kuntatt uniku risponsabbli għall-immaniġġjar tal-kompiti msemmija f'dan l-Artikolu. Jekk l-unità rilevanti tinbidel, l-unità rilevanti għandha tkompli taqdi r-responsabbiltajiet tagħhom stabbiliti f'dan il-paragrafu, sakemm il-promotur tal-proġett ikun ġie nnotifikat b'tali bidla.*
- I**
6. Il-promoturi tal-proġetti għandhom jithallew jissottomettu d-dokumenti kollha rilevanti għall-proċess tal-ġhoti ta' permessi b'format elettroniku.

7. **L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe studju validu mwettaq , permessi jew awtorizzazzjonijiet mahruġa** għal proġett partikolari tal-materja prima kritika **jittiehdu in kunsiderazzjoni u li ebda studju,** permess jew awtorizzazzjoni duplikata **ma jkunu meħtieġa,** sakemm ma jkunx meħtieġ mod ieħor skont il-liġi tal-Unjoni **jew dik nazzjonali.**
8. **L-Istati Membri** għandhom jiżguraw li l-applikanti jkollhom aċċess faċli għall-informazzjoni ■ u proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim dwar il-proċess ■ tal-ġoti tal-permessi għall-proġetti tal-materja prima kritika, inkluż, meta applikabbli, dwar mekkaniżmi alternattivi għas-soluzzjoni tat-tilwim.
9. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **L-Punt ta' Kuntatt Uniku** msemmi fil-paragrafu 1 **ikollu** għadd biżżejjed ta' persunal kwalifikat u riżorsi finanzjarji, tekniċi u teknoloġiċi biżżejjed meħtieġa ■ biex ikun jista' jaqdi dmiru skont dan ir-Regolament.

■

Artikolu 10

Status prijoritarju tal-Proġetti Strateġiċi

- Il-Proġetti Strateġiċi għandhom jitqiesu li jikkontribwixxu għas-sigurtà tal-provvista tal-materja prima strateġika fl-Unjoni.***
- B'kont mehud tal-impatti jew l-obbligi ambjentali indirizzati fl-Artikoli 6(4) u 16(1)(c) tad-Direttiva 92/43/KEE, l-Artikolu 4(7) tad-Direttiva 2000/60/KE u l-Artikolu 9(1)(a) tad-Direttiva 2009/147/KE jew fl-Artikoli [4(8) u 4(8a)] tar-Regolament... [Ir-Regolament dwar ir-Restawr tan-Natura kif propost fil-COM(2022)304], il-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni għandhom jitqiesu li huma ta' interess pubbliku jew li jservu s-saħħa u s-sikurezza pubblika, u jistgħu jitqiesu li għandhom interess pubbliku prevalenti jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti f'dawk l-atti.***

3. Biex ikun żgurat ipproċessar amministrattiv effiċjenti tal-proċessi tal-ġhoti ta' permessi relatati mal-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni, il-promoturi tal-proġetti u l-awtoritajiet kollha kkonċernati għandhom jiżguraw li dawk il-proċessi jiġu ttrattati bl-aktar mod rapidu possibbli skont il-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali.
4. Mingħajr preġudizzju għall-obbligi previsti fil-liġi tal-Unjoni, il-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni għandhom jingħataw l-istatus tal-akbar importanza nazzjonali possibbli, meta tali status ikun jeżisti fil-liġi nazzjonali, u jiġu ttrattati skont dan fil-proċessi tal-ġhoti ta' permessi.

5. Il-proċeduri kollha għas-soluzzjoni tat-tilwim, il-litigazzjoni, l-appelli u r-rimedji għad iżżjarji relatati mal-proċess tal-għoti ta' permessi u l-għoti ta' permessi għall-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni quddiem xi qorti, tribunal, bord nazzjonali, inkluż il-medjazzjoni jew l-arbitraġġ, meta jkunu jeżistu fil-liġi nazzjonali, għandhom jiġu ttrattati bħala urġenti, jekk u sa fejn il-liġi nazzjonali tipprevedi tali proċeduri ta' urġenza u diment li jiġu rispettati drittijiet normalment applikabbli tad-difiża tal-individwi jew tal-komunitajiet lokali. Il-promoturi tal-proġetti tal-Proġetti Strateġiċi għandhom jippartecipaw f'tali proċedura ta' urġenza, meta applikabbli.

Artikolu 11

Tul tal-proċess tal-għoti ta' permessi

1. Għall-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni, il-proċess tal-għoti ta' permessi ma għandux jaqbez:
- (a) is-27 xahar għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu l-estrazzjoni;
 - (b) il-15-il xahar għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu biss l-ipproċessar jew ir-riċiklaġġ.

2. Għall-Proġetti Strateġiċi fl-Unjoni li jkunu dahlu fil-proċess tal-għoti ta' permessi qabel ma ngħataw l-istatus ta' Proġett Strateġiku ***u għall-espansjonijiet tal-Proġetti Strateġiċi li diġà ngħatalhom permess***, it-tul tal-passi li jifdal tal-proċess tal-għoti ta' permessi wara li l-proġett ikun jingħata status strateġiku ma għandu, b'deroga mill-paragrafu 1, jaqbez:

- (a) ***l-24*** xahar għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu l-estrazzjoni;
- (b) ***it-12-il*** xahar għall-Proġetti Strateġiċi li jinvolvu biss l-ipproċessar jew ir-riċiklaġġ.
- (c) ***Meta tkun mehtieġa valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent skont id-Direttiva 2011/92/UE, il-pass tal-valutazzjoni msemmija fl-Artikolu 1(2)(g)(i) ta' dik id-Direttiva ma għandux ikun inkluż fid-durata tal-proċess tal-għoti ta' permessi msemmija fil-paragrafi 1 u 2.***

3. F'każijiet eċċezzjonali, meta n-natura, il-kumplessità, il-post jew id-daqs tal-proġett propost jeżiġu dan, ***l-Istat Membru jista' jestendi*** l-limiti taż-żmien imsemmija fil-paragrafu 1, il-punt (a), u 2, il-punt (a), b'massimu ta' ***sitt*** xhur u l-limiti taż-żmien imsemmija fil-paragrafu 1, il-punt (b), u 2, il-punt (b), sa massimu ta' ***tliet xhur***, qabel l-iskadenza tagħhom u abbażi ta' każ b'każ. F'dak il-każ, ***il-Punt ta' Kuntatt Uniku innominat*** imsemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jinforma bil-miktub lill-promotur █ tal-proġett bir-raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni u d-data meta tkun mistennija d-deċiżjoni komprensiva.
4. ***B'deroga mill-Artikolu 4(6) tad-Direttiva 2011/92/UE, id-determinazzjoni ta' jekk proġett għandux ikun suġġett għal valutazzjoni f'konformità mal-Artikoli 5 sa 10 tad-Direttiva msemmija hawn fuq, għandha ssir fi żmien 30 jum mid-data li fiha l-iżviluppatur ikun issottometta l-informazzjoni rikjesta skont l-Artikolu 4(4) tad-Direttiva msemmija hawn fuq.***

5. Sa mhux iktar tard minn **45 jum** wara li tasal l-applikazzjoni li taghti l-permess relatat ma' Proġett Strategiku, il-**Punt ta' Kuntatt Uniku li jiġi nominat u li huwa msemmi fl-Artikolu 9(1)** għandu **jirrikonoxxi li** l-applikazzjoni **hija kompluta** jew ■ jekk il-promotur tal-proġett ma bagħatx l-informazzjoni kollha meħtieġa biex tiġi pproċessata l-applikazzjoni, jitlob lill-promotur tal-proġett biex jippreżenta applikazzjoni kompluta **minghajr ebda dewmien, filwaqt li jelenka liema kienet l-informazzjoni nieqsa. Fil-każ li l-applikazzjoni sottomessa tkun meqjusa mhux kompluta għat-tieni darba, il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat ma għandux jitlob informazzjoni f'oqsma li mhumiex koperti fl-ewwel talba għal informazzjoni addizzjonali u għandu jitlob iktar evidenza biex jikkompleta l-informazzjoni identifikata bhala nieqsa.**

Id-data tar-rikonoxximent ■ imsemmija **fl-ewwel subparagrafu** għandha tkun il-bidu tal-proċess tal-ġhoti ta' permessi.

6. Sa mhux aktar tard minn xahar wara d-data tar-rikonoxximent *imsemmi fil-paragrafu 5, il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat, imsemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jfassal*, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-promotur tal-proġett u ma' awtoritajiet ohra kkonċernati, skeda dettaljata għall-proċess tal-għoti ta' permessi. L-iskeda għandha tiġi ppubblikata **■** mill-promotur tal-proġett fuq is-sit web imsemmi fl-Artikolu 8(5). *fuq sit web b'aċċess liberu. Il-Punt ta' Kuntatt Uniku nnominat imsemmi fl-Artikolu 9(1) għandujagġorna l-iskeda fil-każ ta' tibdil sinifikanti li potenzjalment jaffettwaw l-ippjanar tad-deċiżjoni komprensiva.*
7. *Il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat imsemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jinnotifika l-promotur tal-proġett meta rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent imsemmi fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2011/92/UE jkun dovut, b'kont meħud tal-organizzazzjoni tal-proċess tal-għoti ta' permessi fl-Istat Membru rilevanti u l-htieġa biex jingħata biżżejjed hin għall-valutazzjoni tar-rapport. Il-perjodu mid-data tar-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent meta jkun dovut sas-sottomissjoni ta' dak ir-rapport mhux se jingħadd bhala parti mid-durata tal-proċess tal-għoti ta' permessi msemmi fil-paragrafi 1 u 2.*

8. *Meta l-konsultazzjoni skont l-Artikolu 1(2)(g)(ii) tad-Direttiva 2011/92/UE tirriżulta fil-htieġa li r-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent jiġi supplementat b'informazzjoni addizzjonali, il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat imsemmi fl-Artikolu 9(1) jista' jagħti lill-promotur tal-proġett l-opportunità li jissottometti informazzjoni addizzjonali. F'dak il-każ, il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat għandu jinnotifika l-promotur tal-proġett meta tkun dovuta informazzjoni addizzjonali, u dan għandu jsehh mhux qabel 30 jum wara n-notifika. Il-perjodu mid-data li tkun dovuta informazzjoni addizzjonali sas-sottomissjoni ta' dik l-informazzjoni ma għandhiex tingħadd mad-durata tal-proċess tal-ghoti ta' permessi msemmija fil-paragrafi 1 u 2.*
9. Il-limiti taż-żmien stabbiliti f'dan l-Artikolu għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-obbligi li jirriżultaw mil-liġi tal-Unjoni u dik internazzjonali, u mingħajr preġudizzju għall-proċeduri amministrattivi ta' appell u r-rimedji ġudizzjarji quddiem qorti jew tribunal.
- Il-limiti taż-żmien stabbiliti f'dan l-Artikolu għal xi waħda mill-proċeduri tal-ghoti ta' permessi għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal xi limitu taż-żmien iqsar stabbilit mill-Istati Membri.

Artikolu 12

Valutazzjonijiet ambjentali u awtorizzazzjonijiet

1. Meta ***jintalab li ssir*** valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent għal Proġett Strategiku f'konformità mal-Artikoli 5 sa 9 tad-Direttiva 2011/92/UE, il-promotur tal-proġett rilevanti għandu jitlob, ***mhux aktar tard minn 30 jum wara n-notifika tar-rikonoxximent bhala Proġett Strategiku u qabel ma tiġi sottomessa l-applikazzjoni, opinjoni lill-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat*** dwar l-ambitu u l-livell tad-dettall tal-informazzjoni li trid tiġi inkluża fir-rapport ta' valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent skont l-Artikolu 5(1) ta' dik id-Direttiva.

Il-punt ta' kuntatt uniku ddeżinjat għandu jiżgura li l-opinjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu tinhareġ malajr kemm jista' jkun u fi żmien li ma jaqbiżx ***il-45*** jum mid-data tas-sottomissjoni tat-talba tal-promotur tal-proġett.

2. Fil-kaz tal-Proġetti Strateġiċi li l-obbligu għalihom li jwettqu valutazzjonijiet tal-effetti fuq l-ambjent jirriżulta simultanjament mid-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE, mid-Direttivi 2000/60/KE, 2008/98/KE, 2009/147/KE, 2010/75/UE, 2011/92/UE jew *mid-Direttiva* 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁰, *l-Istat Membru* għandu jiżgura li tiġi applikata proċedura koordinata jew kongunta li tissodisfa r-rekwiżiti *kollha* ta' dik il-legiżlazzjoni tal-Unjoni.

Skont il-proċedura koordinata msemmija fl-ewwel subparagrafu, l-awtorità kompetenti għandha tikkoordina d-diversi valutazzjonijiet individwali tal-impatt fuq l-ambjent ta' proġett partikolari meħtieġa mil-legiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni.

Skont il-proċedura kongunta msemmija fl-ewwel subparagrafu, l-awtorità kompetenti għandha tipprevedi valutazzjoni unika tal-impatt fuq l-ambjent ta' proġett partikolari meħtieġa mil-legiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni.

³⁰ *Id-Direttiva 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-kontroll ta' perikli ta' incidenti kbar li jinvolvu sustanzi u taħlitiet perikolużi li temenda u sussegwentement thassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/82/KE (ĠU L 197, 24.7.2012, p. 1).*

3. ■ L-awtorità kompetenti ■ għandha tiżgura li l-awtoritajiet ikkonċernati joħorġu l-konklużjoni motivata msemmija fl-Artikolu 1(2), il-punt (g)(iv) tad-Direttiva 2011/92/UE dwar il-valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent ta' Proġett Strategiku ***għandha tinhareġ*** fi żmien ***90 jum*** minn meta tirċievi l-informazzjoni kollha meħtieġa miġbura skont l-Artikoli 5, 6 u 7 ta' dik id-Direttiva u tlesti l-konsultazzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 6 u 7 ta' dik id-Direttiva.
4. ***F'kazijiet eċċezzjonali, meta n-natura, il-kumplessità, il-post jew id-daqs tal-proġett propost jeżiġu dan, l-awtorità kompetenti tista' testendi l-limiti taż-żmien imsemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu sa massimu ta' 20 jum, qabel l-iskadenza tagħhom u abbażi ta' każ b'każ. F'dak il-każ, il-punt ta' kuntatt uniku msemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jinforma bil-miktub lill-promotur tal-proġett bir-raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni u d-data meta tkun mistennija l-konklużjoni motivata.***

5. *Fil-każ ta' Proġetti Strateġiċi, l-iskeda taż-żmien* għall-konsultazzjoni tal-pubbliku kkonċernat *kif imsemmi fl-Artikolu 1(2)(e) tad-Direttiva 2011/92/UE u l-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 6(1) ta' dik id-Direttiva* dwar ir-rapport tal-valutazzjoni tal-impatt fuq l-ambjent imsemmi fl-Artikolu 5(1) *ta' dik id-Direttiva* ma għandux itul iżjed minn **85 jum u ma jkunx anqas minn 30 jum f'konformità mal-Artikolu 6(7) tad-Direttiva msemmija hawn fuq. F'każijiet eċċezzjonali, meta n-natura, il-kumplessità, il-post jew id-daqs tal-proġett propost jeżiġu dan, l-Istat Membru jista' jestendi l-iskeda taż-żmien b'massimu ta' 40 jum addizzjonali. Il-punt ta' kuntatt uniku għandu jinforma lill-promotur tal-proġett bir-raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni.**

6. Il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma għandux japplika għall-proċess tal-għoti ta' permessi għall-Proġetti Strateġiċi li jkunu daħlu fil-proċess tal-għoti ta' permessi qabel ma ngħataw l-istatus ta' Proġett Strateġiku.

Il-paragrafi 2 sa 4 ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw għall-proċess tal-għoti ta' permessi għall-Proġetti Strateġiċi li jkunu daħlu fil-proċess tal-għoti ta' permessi qabel ma ngħataw l-istatus ta' Proġett Strateġiku biss sal-punt li l-passi indirizzati f'dawk il-paragrafi jkunu għadhom ma tlestewx.

Artikolu 13

Ippjanar

1. ■ L-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali responsabbli għat-thejjija tal-pjanijiet, inkluż it-tqassim f'żoni, il-pjanijiet spazjali u l-pjanijiet tal-użu tal-art, ***għandhom jikkunsidraw li*** jinkludu f'dawn il-pjanijiet, meta xieraq, dispożizzjonijiet għall-iżvilupp tal-proġetti tal-materja prima kritika. ***Meta jagħmlu dan***, għandha tingħata prijorità lill-uċuħ artifiċjali u mibnija, lis-siti industrijali, lis-siti abbandunati, ***u lill-minjieri attivi jew abbandunati, inkluż, fejn ikun xieraq, l-okkorrenzi minerali identifikati.***

2. Meta pjanijiet li jinkludu dispozizzjonijiet għall-iżvilupp tal-proġetti tal-materja prima kritika jkunu soġġetti għal valutazzjoni skont id-Direttiva 2001/42/KE ***tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***³¹ u skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva 92/43/KEE, daww il-valutazzjonijiet għandhom jiġu kkombinati. ***Fejn applikabbli***, din il-valutazzjoni kkombinata għandha tindirizza wkoll l-impatt fuq il-korpi tal-ilma potenzjalment affettwati ■ msemmija ■ fid-Direttiva 2000/60/KE ■ . Meta l-Istati Membri rilevanti jkunu meħtieġa jivvalutaw l-impatti tal-attivitajiet eżistenti u futuri fuq l-ambjent tal-baħar, inkluż l-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar, kif imsemmi fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2014/89/UE ***tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***³², dawn l-impatti għandhom jiġu koperti wkoll mill-valutazzjoni kkombinata.

³¹ ***Id-Direttiva 2001/42/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30).***

³² ***Id-Direttiva 2014/89/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li tistabbilixxi qafas għall-ippjanar tal-ispazju marittimu (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 135).***

Artikolu 14

Applikabbiltà tal-konvenzjonijiet tal-UNECE

1. Id-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament huma mingħajr preġudizzju għall-obbligi skont il-Konvenzjoni tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti (NUKEE) dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Parteċipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid tad-Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali, iffirmata f'Aarhus fil-25 ta' Ġunju 1998, u skont il-Konvenzjoni tal-NUKEE dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali f'Kuntest Transkonfinali, iffirmata f'Espoo fil-25 ta' Frar 1991 **u l-Protokoll tagħha dwar il-Valutazzjoni Ambjentali Strategika, iffirmit fi Kyiv, fil-21 ta' Mejju 2003.**
2. Id-deċiżjonijiet kollha adottati skont din it-Taqsima għandhom ikunu disponibbli għall-pubbliku ***b'mod li jinftiehem u d-deċiżjonijiet kollha li jikkonċernaw l-istess proġett għandhom ikunu disponibbli fl-istess sit web.***

TAQSIMA 3
KUNDIZZJONIJIET ABILITANTI

Artikolu 15

Thaffif tal-implimentazzjoni *tal-Proġetti Strateġiċi*

1. Il-Kummissjoni *ghandha twettaq attivitajiet, fejn ikun xieraq f'kooperazzjoni mal-Istati Membri*, biex iħaffu u jwahhdu l-investimenti privati fi Proġetti Strateġiċi. Tali attivitajiet jistgħu, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 107 u l-Artikolu 108 tat-TFUE, jinkludu l-ghoti u l-koordinazzjoni ta' appoġġ lill-Proġetti Strateġiċi li jsibu diffikultajiet fl-aċċess għall-finanzjament.

2. ***L-Istat Membru li t-territorju tieghu jkun ikkonċernat bi Proġett Strateġiku ghandu jiehu l-miżuri biex jiffaċilitaw l-implimentazzjoni malajr u effettiva tagħhom. Dawn il-miżuri jistghu jinkludu:***

- (a) assistenza biex tkun żgurata l-konformità mal-obbligi amministrattivi u tar-rappurtar applikabbli.
- (b) assistenza lill-promoturi tal-proġetti biex ikompli ***jikber l-involviment sinifikanti u l-partecipazzjoni attiva tal-komunitajiet affettwati.***

■

Artikolu 16

Koordinazzjoni tal-finanzjament

1. Is-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu 36(8), il-punt (a), għandu ■ , meta jintalab minn promotur tal-proġett ta' Proġett Strategiku, jiddiskuti u jagħti pariri dwar kif il-finanzjament tal-proġett tiegħu jista' jitlestha, filwaqt li jitqies il-finanzjament diġà miksub u billi tal-anqas jitqiesu l-elementi li ġejjin:
 - (a) is-sorsi privati addizzjonali ta' finanzjament;
 - (b) l-appoġġ mingħand riżorsi tal-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investment jew istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali oħra, inkluż il-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, ***b'emfasi partikolari fuq l-Inizjattiva Global Gateway għall-Proġetti Strategici lil hinn mill-Unjoni***;
 - (c) l-istrumenti u l-programmi eżistenti tal-Istati Membri, inkluż ***minn aġenziji ta' kreditu għall-esportazzjoni***, minn banek u istituzzjonijiet promozzjonali nazzjonali;
 - (d) il-finanzjament u l-programmi tal-finanzjament rilevanti tal-Unjoni.

2. *Il-Kummissjoni, abbażi tal-pariri tas-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu 36(8), sentejn wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament, għandha tissottometti rapport lill-Bord li jiddeskrivi l-ostakli għall-aċċess għall-finanzi u r-rakkomandazzjonijiet biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-finanzi għall-Proġetti Strategici.*

█

Artikolu 17

Iffacilitar tal-ftehimiet off-take

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sistema biex tiffacilita l-konkluzjoni ta' ftehimiet off-take relatati mal-Proġetti Strategici, f'konformità mar-regoli tal-kompetizzjoni.

2. Is-sistema msemija fil-paragrafu 1 għandha tippermetti lill-off-takers potenzjali jagħmlu offerti li jindikaw:
 - (a) il-volum u l-kwalità tal-materja prima strateġika li jkun beħsiebhom jixtru;
 - (b) il-prezz jew il-firxa tal-prezzijiet maħsuba;
 - (c) it-terminu maħsub tal-ftehim off-take.

3. Is-sistema msemija fil-paragrafu 1 għandha tippermetti lill-promoturi tal-proġetti ta' Proġetti Strateġiċi jagħmlu offerti li jindikaw:
 - (a) il-volum u l-kwalità tal-materja prima strateġika li dwarha jkun beħsiebhom jikkonkludu ftehimiet off-take;
 - (b) il-prezz jew il-firxa tal-prezzijiet maħsuba li bihom ikunu lesti li jbigħu;
 - (c) it-terminu maħsub tal-ftehim off-take.

4. Abbażi tal-offerti u l-offerti riċevuti skont il-paragrafi 2 u 3, il-Kummissjoni għandha tlaqqqa' lill-promoturi tal-proġetti ta' Proġetti Strateġiċi mal-off-takers rilevanti għall-proġett tagħhom.

Artikolu 18

Aċċessibilità online tal-informazzjoni amministrattiva

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu l-informazzjoni online li ġejja dwar il-proċessi amministrattivi rilevanti għall-proġetti tal-materja prima kritika, u b'mod ċentralizzat u faċilment aċċessibbli:
- (a) *l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 9, il-paragrafu 2;*
 - (b) *il-proċess tal-għoti ta' permessi u l-proċessi amministrattivi relatati meħtieġa biex jingħata l-permess;*

- (c) is-servizzi tal-finanzjament u tal-investment;
- (d) il-possibiltajiet tal-finanzjament fil-livell tal-Unjoni jew tal-Istati Membri;
- (e) is-servizzi ta' appoġġ kummerċjali, inkluż iżda mhux limitati għad-dikjarazzjoni tat-taxxa korporattiva, il-liġijiet tat-taxxa lokali, il-liġi tax-xogħol.

2. *Il-Kummissjoni, b'mod centralizzat u aċċessibbli faċilment, għandha tipprovdi informazzjoni online dwar il-proċessi rilevanti għall-kisba tal-istatus ta' Proġetti Strateġiċi u dwar il-benefiċċji ta' tali status.*

TAQSIMA 4

ESPLORAZZJONI

Artikolu 19

Programmi nazzjonali tal-esplorazzjoni

1. Kull Stat Membru għandu jfassal programm nazzjonali tal-esplorazzjoni ġenerali maħsub għall-materja prima kritika *u minerali trasportaturi ta' materja prima kritika*. Kull Stat Membru għandu jfassal l-ewwel programm bħal dan sa [OP: Jekk jogħġbok dahhal: sena wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament] Il-programmi nazzjonali għandhom jiġu rieżaminati u, jekk ikun meħtieġ, jiġu aġġornati mill-anqas kull hames snin.

2. Il-programmi nazzjonali tal-esplorazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu miżuri biex tiżdied l-informazzjoni disponibbli dwar l-okkorrenzi ta' materja prima kritika tal-Unjoni . Dawn għandhom jinkludu, skont kif ikun xieraq, il-miżuri li ġejjin:
- (a) immappjar tal-minerali fuq skala adattata;
 - (b) kampanji ġeokimiċi, inkluż biex jiġu stabbiliti l-kompożizzjonijiet kimiċi tal-ħamrija, tas-sedimenti, tal-blat;
 - (c) sħarriġ ġeoxjentifiku, bħal sħarriġ ġeofiziku;
 - (d) ipproċessar tad-data miġbura bl-esplorazzjoni ġenerali, inkluż bl-iżvilupp ta' mapep predittivi;
 - (e) ipproċessar mill-ġdid tad-data eżistenti tal-istħarriġ ġeoxjentifiku biex jiġu verifikati okkorrenzi minerali mhux identifikati li fihom il-materja prima kritika ***u minerali trasportaturi tal-materja prima kritika.***

(f) Meta l-kundizzjonijiet ġeoloġiċi ta' Stat Membru jkunu tali li, bi grad għoli ta' ċertezza, ebda depożiti ta' materja prima kritika jew minerali trasportaturi tagħhom ma jkunu se jiġu identifikati permezz tal-miżuri elenkati fil-paragrafu 2, il-programm nazzjonali msemmi fil-paragrafu 1 jista' jikkonsisti f'evidenza xjentifika għal dak l-effett. Tali evidenza għandha tiġi aġġornata, fil-kuntest tar-rieżami regolari tal-programm nazzjonali, biex tirrifletti kwalunkwe bidla fil-lista tal-materja prima kritika.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-programmi nazzjonali tagħhom imsemmija fil-paragrafu 1.
4. L-Istati Membri għandhom, bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jipprovdu informazzjoni dwar il-progress fl-implimentazzjoni tal-miżuri inklużi fil-programmi nazzjonali tagħhom.

5. L-Istati Membri għandhom jagħmlu *mapep li juru* informazzjoni *bażika* dwar l-okkorrenzi minerali ■ li jkun fihom il-materja prima kritika, miġbura bil-mizuri stabbiliti fil-programmi nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1, disponibbli għall-pubbliku fuq sit web b'aċċess liberu. Din l-informazzjoni għandha, meta applikabbli, tinkludi l-klassifikazzjoni tal-okkorrenzi identifikati bil-Klassifikazzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Riżorsi. ***Għandha tkun disponibbli informazzjoni aktar dettaljata, inkluż data ġeokimika u ġeofiżika b'riżoluzzjoni xierqa u mmappjar ġeoloġiku fuq skala kbira, meta tintalab.***

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi mudell biex l-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu ssir disponibbli. Il-mudell jista' jindika kif għandha tiġi espressa l-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 39(2).

6. Filwaqt li jqis il-kooperazzjoni eżistenti dwar l-esplorazzjoni ġenerali, is-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu **36(8), il-punt (c)**, għandu jiddiskuti l-programmi nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1 u l-implimentazzjoni tagħhom, inkluż tal-anqas:
- (a) il-potenzjal ta' kooperazzjoni, inkluż dwar l-esplorazzjoni ta' okkorrenzi minerali transfruntieri u formazzjonijiet ġeoloġiċi komuni;
 - (b) l-aqwa prattiki relatati mal-miżuri elenkati fil-paragrafu 2;
 - (c) il-possibbiltà li tinholq bażi tad-data integrata għall-ħżin tar-risultati tal-programmi nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1.

█

Kaptilu 4

Monitoraġġ u mitigazzjoni tar-riskju

Artikolu 20

Monitoraġġ u ttestjar tal-istress

1. Il-Kummissjoni jenħtieġ li timmonitorja *r-riskji* tal-provvista relatati mal-materja prima kritika,, *b'mod partikolari dawk li jirriskjaw li jfixklu l-kompetizzjoni jew jifframentaw is-suq intern.*

Dak il-monitoraġġ għandu jkopri tal-anqas l-evoluzzjoni tal-parametri li ġejjin:

- (a) il-flussi kummerċjali *bejn l-Unjoni u l-pajjiżi terzi u fi hdan is-suq uniku*;
- (b) id-domanda u l-provvista;

- (c) il-konċentrazzjoni tal-provvista;
- (d) il-produzzjoni u l-kapaċitajiet tal-produzzjoni tal-Unjoni u dinjija fi stadji differenti tal-katina tal-valur.
- (e) *il-volatilità tal-prezzijiet;*
- (f) *kongestjonijiet fi kwalunkwe stadju tal-produzzjoni tal-Unjoni u l-awtorizzazzjoni tal-kongestjonijiet għall-Proġetti Strateġiċi fi hdan l-Unjoni;*
- (g) *l-ostakli potenzjali għall-kummerċ tal-materja prima jew ta' oġġetti li jużaw il-materja prima kritika bhala input fis-suq intern.*

2. L-awtoritajiet nazzjonali li jipparteċipaw fis-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu **36(8e)** għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni fil-monitoraġġ imsemmi fil-paragrafu 1 billi:
- (a) jikkondividu kull informazzjoni *rilevanti* li jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom dwar l-evoluzzjoni tal-parametri elenkati fil-paragrafu 1, *għajr l-Artikolu 20(1), il-punt (e)*, inkluża l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu **21**;
 - (b) jiġbru, b'koordinazzjoni mal-Kummissjoni u l-awtoritajiet parteċipanti l-oħra, informazzjoni dwar l-evoluzzjoni tal-parametri elenkati fil-paragrafu 1, inkluża l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu **21**;
 - (c) jipprovdu analiżi tar-riskji tal-provvista tal-materja prima kritika fid-dawl tal-evoluzzjoni tal-parametri elenkati fil-paragrafu 1.
 - (d) *jinfurmaw lill-Kummissjoni mingħajr dewmien jekk l-Istat Membru jsir jaf b'xi riskju ta' tfixkil serju fil-provvista tal-materja prima kritika.*

3. Il-Kummissjoni, b'kollaborazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali li jipparteċipaw fis-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu **36(8), il-punt (e)**, għandha tiżgura li jitwettaq test tal-istress għall-katina tal-provvista ta' kull materja prima strategika mill-anqas kull tliet snin ***jew jekk tiġi identifikata żieda sinifikanti fir-riskji għall-provvista b'riżultat tal-monitoraġġ imsemmi fil-paragrafu 1***. Għal dak il-għan, is-sottogrupp permanenti msemmi fl-Artikolu **36(8), il-punt (e)**, għandu jikkoordina u jaqsam l-implimentazzjoni tat-testijiet tal-istress tal-materja prima strategika differenti mill-awtoritajiet parteċipanti differenti.

It-testijiet tal-istress imsemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jikkonsistu f'valutazzjoni tal-vulnerabbiltà għat-tfixkil fil-provvista tal-katina tal-provvista tal-Unjoni tal-materja prima strategika rilevanti billi jiġi stmat l-impatt ta' xenarji differenti li jistgħu jikkawżaw tali tfixkil u l-effetti potenzjali tiegħu, filwaqt li jitqiesu mill-anqas l-elementi li ġejjin:

- (a) il-post fejn tiġi estratta, ipproċessata jew irriċiklata l-materja prima kkonċernata;

- (b) il-kapaċitajiet tal-operaturi ekonomiċi tul il-katina tal-valur kif ukoll l-istruttura tas-suq;
- (c) il-fatturi li jistgħu jaffettwaw il-provvista, inkluż iżda mhux limitati għas-sitwazzjoni ġeopolitika, il-logistika, il-provvista tal-enerġija, il-forza tax-xogħol jew id-diżastri naturali;
- (d) id-disponibbiltà **u l-abbiltà li jiġu ddiversifikati** s-sorsi tal-provvista, **il-materjali sostituti jew li titnaqqas id-domanda**;
- (e) l-utenti tal-materja prima rilevanti tul il-katina tal-valur u s-sehem tagħhom mid-domanda, b'attenzjoni speċjali għall-manifattura ta' teknoloġiji rilevanti għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u l-applikazzjonijiet tad-difiża u **ajruspazjali**;
- (f) **l-ostakli potenzjali għall-kummerċ transfruntier tal-materja prima rilevanti jew tal-oġġetti li jużaw il-materja prima bhala input fis-suq intern.**

4. Il-Kummissjoni għandha tagħmel għodda tal-monitoraġġ disponibbli għall-pubbliku fuq sit web b'aċċess liberu, u tagġornaha regolarment, u għandu jkun fiha:

- (a) informazzjoni **aggregata** dwar l-evoluzzjoni tal-parametri msemmija fil-paragrafu 1;
- (b) **deskrizzjoni aggregata tal-kalkolu** tar-riskju tal-provvista tal-materja prima kritika fid-dawl tal-informazzjoni msemmija fil-punt (a);

■

- (c) fejn ikun xieraq, **suggerimenti generali** għal strateġiji xierqa tal-mitigazzjoni biex jonqos ir-riskju tal-provvista; **sakemm ma jipperikolawx il-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali u informazzjoni kklassifikata, kunfidenzjali u sensittiva ohra.**

5. ***Il-Kummissjoni għandha tanalizza l-informazzjoni miġbura abbażi tal-paragrafi 1, 2 u 3. Fejn, abbażi tal-analizi tagħha, il-Kummissjoni jidhrilha li jkun hemm indikazzjoni ċara tar-riskju ta' tfixkil fil-provvista, aktarx li tiġi mfixkla l-kompetizzjoni jew jiġi frammentat is-suq intern, il-Kummissjoni għandha tavża lill-Istati Membri, lill-Bord u lill-korpi ta' governanza tal-Unjoni dwar mekkaniżmi ta' vigilanza għall-kriżijiet jew ta' mmaniġġjar tal-kriżijiet li l-ambitu tagħhom ikun ikopri l-materja prima kritika jew strategika rilevanti. Meta jkun rilevanti, l-Kummissjoni għandha tivvaluta wkoll jekk dan ir-riskju jirrikjedix aġġornament tal-lista ta' materja prima strategika skont l-Artikolu 3(3).***

█

Artikolu 21

Obbligi ta' informazzjoni għall-monitoraġġ

1. L-Istati Membri għandhom, bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jipprovdu informazzjoni lill-Kummissjoni dwar **█** proġett tal-materja prima ġdid jew eżistenti **kritiku** fit-territorju tagħhom li jkun rilevanti fir-rigward tal-Artikolu 20(1), il-punt (d), inkluż klassifikazzjoni ta' proġetti godda skont il-Klassifikazzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rizorsi.

2. L-Istati Membri għandhom jidentifikaw l-operaturi ewlenin tas-suq tul il-katina tal-valur tal-materja prima kritika stabbilita fit-territorju tagħhom u għandhom:

- (a) jimmonitorjaw l-attivitajiet tagħhom ***billi jesploraw id-data disponibbli pubblikament u jekk ikun meħtieġ, permezz ta'*** sħarriġiet regolari u proporzjonati biex jiġbru l-informazzjoni meħtieġa għall-kompiti tal-monitoraġġ imsemmija fl-Artikolu 20; ***L-operaturi tas-suq ewlenin jistghu jirrifjutaw milli jissottomettu data rikjesta f'dak l-istharriġ jekk il-kondiviżjoni tad-data twassal għall-iżvelar ta' sigrieti kummerċjali, u għandhom jimlew l-istharriġ biss jekk l-informazzjoni mitluba tkun diġà għandhom. Jekk operatur tas-suq ewlieni jirrifjuta li jissottometti d-data rikjesta, għandu jippreżenta avviż ġustifikat lill-Istat Membru rikjedenti;***
- (b) bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jipprovdu informazzjoni dwar ir-riżultati ***tal-informazzjoni miġbura skont il-paragrafu 2(a);***
- (c) jinnotifikaw mingħajr dewmien lill-Kummissjoni dwar eventi maġġuri li jistghu jfixxlu l-operazzjonijiet regolari tal-attivitajiet tal-operaturi ewlenin tas-suq.

3. L-Istati Membri għandhom jibagħtu d-data miġbura skont il-paragrafi 2(a) u (b) ta' dan l-Artikolu lill-awtoritajiet nazzjonali tal-istatistika u lill-Eurostat għall-finijiet tal-kompilazzjoni tal-istatistika f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. L-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw l-awtorità nazzjonali responsabbli għat-trażmissjoni tad-data lill-uffiċċji nazzjonali tal-istatistika u lill-Eurostat.

Artikolu 22

Rappurtar dwar l-istokkijiet strateġiċi

1. L-Istati Membri għandhom, bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jissottomettu informazzjoni lill-Kummissjoni dwar l-istat tal-istokkijiet strateġiċi tagħhom tal-materja prima strateġika. ***L-Istati Membri ma għandhomx jintalbu jissottomettu l-informazzjoni dwar ċerti stokkijiet strateġiċi meta tali informazzjoni tista' tikkomprometti s-sigurtà nazzjonali tagħhom. F'dan il-każ, għandhom jippreżentaw avviż ġustifikat.***

2. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkopri l-istokkijiet miżmuma mill-awtoritajiet pubbliċi kollha, il-kumpaniji pubbliċi jew l-operaturi ekonomiċi inkarigati minn Stat Membru biex isahħu l-istokkijiet strateġiċi f'ismu u għandha mill-anqas tinkludi deskrizzjoni ta':
- (a) il-livell tal-istokkijiet disponibbli ta' kull materja prima strateġika, ***fuq livell aggregat***, imkejjel bħala tunnelli u bħala persentaġġ tal-konsum nazzjonali annwali tal-materjali rilevanti, kif ukoll il-forma kimika u l-purità tal-materjali maħzuna;
 - (b) l-evoluzzjoni tal-livell tal-istokkijiet disponibbli ta' kull materja prima strateġika, ***fuq livell aggregat***, tul il-ħames snin preċedenti;
 - (c) kull regola jew proċedura applikabbli għar-rilaxx, l-allokazzjoni u d-distribuzzjoni tal-istokkijiet strateġiċi; ***diment li ma jipperikolax is-sigrieti kummerċjali u informazzjoni kklassifikata, kunfidenzjali u sensittiva ohra.***
3. Ir-rapport jista' jinkludi wkoll informazzjoni dwar l-istokkijiet strateġiċi tal-materja prima kritika u ta' materja prima ohra.

Artikolu 23

Koordinazzjoni tal-istokkijiet strateġiċi

1. Sa... [OP: Jekk jogħġbok dahhal: *sentejn* wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament] u kull sentejn wara dan, il-Kummissjoni għandha, abbażi tal-informazzjoni li tirċievi skont l-Artikolu 22(1), taqsam mal-Bord:
 - (a) abbozz ta' parametru referenzjarju li jindika livell sikur tal-istokkijiet għall-Unjoni ta' kull materja prima strateġika, definit skont il-paragrafu 2;
 - (b) paragun tal-livell ġenerali tal-istokkijiet għall-Unjoni ta' kull materja prima strateġika u l-abbozz tal-parametru referenzjarju msemmi fil-punt (a);
 - (c) informazzjoni dwar l-aċċessibbiltà transfruntiera potenzjali tal-istokkijiet strateġiċi, fid-dawl tar-regoli jew tal-proċeduri għar-rilaxx, l-allokazzjoni u d-distribuzzjoni tagħhom.

2. Il-Kummissjoni, filwaqt li tqis il-fehmiet tal-Bord █, jenħtieg li tadotta parametru referenzjarju li jindika livell sikur tal-istokkijiet għall-Unjoni ta' materja prima strateġika, li għandu:
- (a) jiġi espress bħala l-ammont meħtieg biex ikopri ammont tal-jiem ta' importazzjonijiet netti medji ta' kuljum f'każ ta' tfixkil fil-provvista, ikkalkulat abbażi tal-ammont ta' importazzjonijiet tul is-sena kalendarja preċedenti;
 - (b) Iqis *l-informazzjoni disponibbli pubblikament dwar* stokkijiet miżmuma minn operaturi privati █ ;
 - (c) ikun proporzjonat għar-riskju tal-provvista u għall-importanza ekonomika assoċjati mal-materja prima strateġika rilevanti.

3. Il-Kummissjoni, filwaqt li tqis il-fehmiet tal-Bord, tista' toħroġ opinjonijiet indirizzati lill-Istati Membri:
- (a) biex iżidu l-livell tal-istokkijiet strateġiċi, ***u fejn applikabbli l-kapaċitajiet tal-produzzjoni***, filwaqt li jqisu l-paragun imsemmi fil-paragrafu 1, il-punt (b), id-distribuzzjoni relattiva tal-istokkijiet eżistenti fost l-Istati Membri u l-konsum tal-materja prima strateġika mill-operaturi ekonomiċi fit-territorji rispettivi tal-Istati Membri;
 - (b) biex jemendaw jew jikkoordinaw ir-regoli jew il-proċeduri għar-rilaxx, l-allokkazzjoni u d-distribuzzjoni tal-istokkijiet strateġiċi biex tittejjeb l-aċċessibilità transfruntiera potenzjali, b'mod partikolari meta meħtieġ għall-produzzjoni ta' teknoloġiji strateġiċi.
4. Fit-tnejn tal-opinjonijiet imsemmija fil-paragrafu 3, ***il-Kummissjoni u l-Bord għandhom jagħtu*** piż partikolari lill-ħtieġa li jinżammu ***u jiġu promossi*** incentivi għall-operaturi privati, li jiddependu fuq il-materja prima strateġika bħala inputs, biex jikkostitwixxu l-istokkijiet proprji tagħhom jew biex jieħdu miżuri oħra li jimmaniġġjaw l-esponiment tagħhom għar-riskji tal-provvista.

5. L-Istati Membri għandhom, bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jipprovdu informazzjoni dwar jekk u kif ikunu implimentaw jew ikun beħsiebhom jimplementaw l-opinjoni jiet imsemmija fil-paragrafu 3.
6. Qabel il-partecipazzjoni ta' mill-anqas żewġ Stati Membri f'fora internazzjonali jew multilaterali fl-oqsma tal-istokkijiet strateġiċi tal-materja prima strateġika, il-Kummissjoni għandha tiżgura koordinazzjoni minn qabel bejn l-Istati Membri kkonċernati u l-Kummissjoni jew b'laqgħa apposta tal-Bord.
7. Id-data miġbura dwar l-istokkijiet disponibbli għall-Unjoni għandha tingħata mill-Kummissjoni lill-korpi ta' governanza tal-Unjoni responsabbli għall-mekkanizmi ta' vigilanza għall-kriżijiet jew ta' mmaniġġjar tal-kriżijiet li jkopru l-materja prima strateġika rilevanti.
8. ***Ebda dispożizzjoni skont dan l-Artikolu u l-Artikolu 22 ma għandha tikkostitwixxi obbligu għal Stat Membru li jzomm jew li jirrilaxxa stokkijiet strateġiċi.***

Artikolu 24

Thejjija tal-kumpaniji għar-riskju ■

1. ***Fi żmien 12-il xahar mid-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament u fi żmien 12-il xahar minn kull aġġornament tal-lista ta' materja prima strateġika f'konformità mal-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jidentifikaw il-kumpaniji l-kbar operattivi fuq it-territorju tagħhom li jużaw il-materja prima strateġika biex jimmanifatturaw batteriji għall-ħżin tal-enerġija u l-mobbiltà elettronika, it-tagħmir relatat mal-produzzjoni u l-utilizzazzjoni tal-idroġenu, it-tagħmir relatata mal-ġenerazzjoni tal-enerġija rinnovabbli, l-inġenji tal-ajru, il-muturi tat-trazzjoni, il-pompi tas-shana, it-trażmissjoni u l-ħżin tad-data, l-apparti elettronici mobbli, it-tagħmir relatat mal-manifattura tal-addittivi, ir-robotika, id-droni, il-lanċaturi tar-rokits, is-satelliti jew iċ-ċipep avvanzati.***

■

2. Il-kumpaniji *msemmija* skont il-paragrafu 1 għandhom, *mill-inqas darba kull tliet snin u sal-punt li l-informazzjoni rikjesta tkun disponibbli għalihom*, iwettqu *valutazzjoni tar-riskju* tal-katina tal-provvista tagħhom *tal-materja prima strateġika*, li jinkludi:
- (a) immappjar ta' fejn tiġi estratta, ipproċessata jew irriċiklata l-materja prima strateġika li jużaw;
 - (b) *analizi tal-fatturi li jistgħu jaffettwaw il-provvista tal-materja prima strateġika tagħhom*;
 - (c) *valutazzjoni tal-vulnerabbiltajiet tagħhom għat-tfixkil tal-provvista*.
3. *Fejn l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 2 ma ssirx disponibbli għall-kumpaniji msemmija fil-paragrafu 1 mill-fornituri tagħhom meta din tintalab, huma jistgħu jwettqu l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom abbażi tal-informazzjoni ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 20(4), jew ta' informazzjoni disponibbli pubblikament mod ieħor, safejn ikun possibbli.*

4. *Jekk jiġu identifikati vulnerabbiltajiet sinifikanti għat-tfixkil fil-provvista bhala riżultat tal-valutazzjoni tar-riskju msemmi fil-paragrafu 2, il-kumpaniji msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jagħmlu sforz biex itaffu dawk il-vulnerabbiltajiet, inkluż billi jivvalutaw il-possibbiltà li jiddiversifikaw il-ktajjen tal-valur tagħhom jew li jissostitwixxu l-materja prima strategika.*
5. *Il-kumpaniji msemmija fil-paragrafu 1 jistghu jipprezentaw rapport li jkun fih ir-riżultati tal-valutazzjoni tar-riskju msemmija fil-paragrafu 2, inkluż is-sors tal-informazzjoni li fuqha hija bbażata l-valutazzjoni, kwalunkwe riskju sinifikanti identifikat kif ukoll il-miżuri ta' mitigazzjoni previsti jew implimentati għall-bord tad-diretturi tagħhom.*
6. *L-Istati Membri jistghu jirrikjedu lill-kumpaniji msemmija fil-paragrafu 1 biex jipprezentaw lill-bord tad-diretturi tagħhom ir-rapport imsemmi fil-paragrafu 2, u t-talbiet għall-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 3.*

Artikolu 25 25

Xiri kongunt

1. Il-Kummissjoni għandha tistabilixxi u topera sistema li taggrega d-domanda tal-imprizi interessati li jikkonsmaw materja prima strateġika stabbilita fl-Unjoni u ■ tfittex offerti mingħand il-fornituri biex tissodisfa dik id-domanda aggregata. Din għandha tkopri l-materja prima strateġika mhux ipproċessata u anki ipproċessata.
2. ***Qabel ma tiġi stabbiliti s-sistema msemmija fil-paragrafu 1, il-Kummissjoni, b'konsultazzjoni mal-Bord Ewropew dwar il-Materja Prima Kritika, għandha twettaq valutazzjoni tal-impatt mistenni tas-sistema fuq is-suq għal kull materjal prima strateġika bil-hsieb li tevita kwalunkwe impatt sproporzjonat fuq il-kompetizzjoni tas-suq intern.***

3. *Abbażi tal-valutazzjoni msemija fil-paragrafu 1a, meta tiġi stabbilita u tibda tithaddem is-sistema msemija fil-paragrafu 1, il-Kummissjoni għandha:*
- (a) tagħzel għal liema materja prima strateġika, f'liema stadju tal-ipproċessar, tista' tintuża s-sistema, filwaqt li jitqies ir-riskju relattiv tal-provvista tal-materja prima strateġika differenti ■ ;
 - (b) tistabbilixxi ammonti minimi tal-materja mitluba għall-partecipazzjoni fis-sistema, filwaqt li jitqies l-għadd mistenni ta' partecipanti interessati u l-htieġa li jkun żgurat ammont manigġabbli ta' partecipanti, **u filwaqt li jittiehed kont tal-htigijiet għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju.**
4. Il-partecipazzjoni fis-sistema msemija fil-paragrafu 3, **il-punt (b)**, għandha tkun miftuħa u trasparenti għall-impriżi interessati kollha stabbiliti fl-Unjoni ■ .

5. L-imprizi tal-Unjoni li jipparteċipaw fis-sistema msemmija fil-paragrafu 1 jistgħu, b'mod trasparenti, jinnegozjaw konguntament ix-xiri, inkluż il-prezzijiet jew it-termini u l-kundizzjonijiet tal-ftehim tax-xiri jew l-użu ta' xiri kongunt sabiex jinkisbu kundizzjonijiet aħjar mill-fornituri jew sabiex jipprevjenu skarsezzi. L-imprizi parteċipanti tal-Unjoni għandhom jikkonformaw mal-liġi tal-Unjoni, inkluż mal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.
6. L-entitajiet għandhom jiġu esklużi mill-partecipazzjoni bhala fornitur, fl-aggregazzjoni tad-domanda u x-xiri kongunt jew bhala fornitur tas-servizzi jekk ikunu:
- (a) fil-mira ta' miżuri restrittivi tal-Unjoni adottati skont l-Artikolu 215 tat-TFUE;
 - (b) sidien jew ikkontrollati direttament jew indirettament minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi, entitajiet jew korpi fil-mira ta' tali miżuri restrittivi tal-Unjoni, jew li jaġixxu f'isimhom jew bid-direzzjoni tagħhom.

7. B'deroga mill-Artikolu 176 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 **tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**³³, il-Kummissjoni **għandha** tikkuntratta s-servizzi meħtieġa ta' entità stabbilita fl-Unjoni bi proċedura tal-akkwist skont ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, li taġixxi bħala fornitur tas-servizzi biex tistabbilixxi u tħaddem is-sistema skont il-paragrafu 1. Il-fornitur tas-servizzi magħżul ma għandu jkollu l-ebda kunflitt ta' interess.
8. Il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi l-kompiti fil-kuntratt tas-servizz li għandu jagħti l-fornitur tas-servizzi, inkluż l-allokazzjoni tad-domanda, l-allokazzjoni tad-drittijiet tal-aċċess għall-provvista, ir-registrazzjoni u l-verifika tal-partecipanti kollha, il-pubblikazzjoni u r-rappurtar tal-attivitajiet u kull komputu ieħor meħtieġ biex tiġi stabbilita u tithaddem is-sistema. Il-kuntratt tas-servizz għandu jittratta wkoll l-aspetti prattiċi tal-operat tal-fornitur tas-servizzi, inkluż l-użu tal-ghodda tal-IT, il-miżuri tas-sigurtà, il-munita/i, ir-reġim tal-pagament, u l-obbligazzjonijiet.

³³ **Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 | (ĠU L 193 30.7.2018, p. 1).**

- 9.** Il-kuntratt tas-servizz mal-fornitur tas-servizzi għandu jirriżerva d-dritt għall-Kummissjoni li timmonitorjah u tawditjah. Għal dak il-għan, il-Kummissjoni għandu jkollha aċċess sħiħ għall-informazzjoni miżmuma mill-fornitur tas-servizzi fir-rigward tal-kuntratt. Is-servers u l-informazzjoni kollha għandhom ikunu fiżikament lokalizzati u mażżuna fit-territorju tal-Unjoni.
- 10.** Il-kuntratt tas-servizz mal-fornitur tas-servizzi magħżul għandu jiddetermina s-sjieda tal-informazzjoni miksuba mill-fornitur tas-servizzi, u għandu jipprevedi t-trasferiment possibbli ta' dik l-informazzjoni lill-Kummissjoni malli jintemm jew jiskadi l-kuntratt tas-servizz.

Kapitolu 5 Sostenibbiltà

TAQSIMA 1 IĊ-ĊIRKOLARITÀ

Artikolu 2 6

Miżuri nazzjonali dwar iċ-ċirkolarità

1. Kull Stat Membru għandu sa [OP: Jekk jogħġbok dahhal : *sentejn* wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan *l-att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 7*] biex jadotta u jimplimenta, *jew jinkludi fi*, programmi nazzjonali li jkun fihom miżuri mfassla biex:

■

- (a) *jinċentivaw il-progress teknoloġiku u l-effiċjenza fir-riżorsi sabiex jimmoderaw iż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni tal-materja prima kritika;*

- (b) *jippromwovu l-prevenzjoni tal-iskart u ż-żieda fl-użu mill-ġdid u t-tiswija tal-prodotti u l-komponenti mal-potenzjal tal-irkupru tal-materja prima kritika rilevanti;*
- (c) *Iżidu l-ġbir, is-separazzjoni u l-ipproċessar tal-iskart b'potenzjal għoli ta' rkupru tal-materja prima kritika, inkluż ir-ruttam tal-metall, u jiżguraw l-introduzzjoni tagħhom fis-sistema tar-riċiklaġġ xierqa, biex jiġu massimizzati d-disponibbiltà u l-kwalità tal-materjal riċiklabbli bhala input għall-facilitajiet tar-riċiklaġġ tal-materja prima kritika;*
- (d) *iżidu l-użu tal-materja prima kritika sekondarja ■ , inkluż, permezz ta' miżuri bħal meta jitqies il-kontenut riċiklat fil-kriterji tal-għoti relatati mal-akkwist pubbliku jew l-inċentivi finanzjarji għall-użu tal-materja prima kritika sekondarja;*

- (e) iżidu l-maturità teknoloġika tat-teknoloġiji tar-riċiklaġġ tal-materja prima kritika u **■** jippromwovu *d-disinn ċirkolari*, l-effiċjenza tal-materjali u **■** s-sostituzzjoni tal-materja prima kritika fil-*prodotti u* l-applikazzjonijiet, tal-anqas billi jiġu inklużi azzjonijiet ta' appoġġ għal dak il-għan fil-programmi nazzjonali tar-riċerka u tal-innovazzjoni;
- (f) jiżguraw li *jkun hemm miżuri fis-sehh biex il-forza tax-xogħol tagħhom ikollhom* il-hiliet meħtieġa biex jappoġġaw iċ-ċirkolarità tal-katina tal-valur tal-materja prima kritika, *inkluż miżuri dwar it-titjib tal-hiliet u t-tahriġ mill-ġdid*;
- (g) *jippromwovu li l-kontribuzzjonijiet finanzjarji jithallsu mill-produttur, fejn ikunu jeżistu fil-liġi nazzjonali, f'konformità mal-obbligi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur tiegħu stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 8(1) tad-Direttiva 2008/98/KE, jinċentivaw li l-prodotti jkollhom sehem akbar tal-materja prima kritika sekondarja rikoverata mill-iskart riċiklat skont l-istandards ambjentali rilevanti stabbiliti fil-liġi tal-Unjoni*;

- (h) jiehdu miżuri neċessarji li jiżguraw li l-materja prima kritika tiġi esportata taht it-tmiem tal-istatus ta' skart jissodisfaw il-kundizzjonijiet rilevanti f'konformità mad-Direttiva 2008/98/KE u liġijiet tal-Unjoni rilevanti oħra;*
- (i) fejn ikun rilevanti, jappoġġaw l-użu tal-istandards tal-kwalità tal-Unjoni għall-proċessi ta' riċiklaġġ tal-flussi tal-iskart li jkun fihom il-materja prima kritika.*

2. Il-programmi msemmija fil-paragrafu 1 jistghu jiġu integrati fi pjanijiet ta' mmaniġġjar godda jew eżistenti għall-immaniġġjar tal-iskart u programmi għall-prevenzjoni tal-iskart adottati skont l-Artikoli 29 u 29 tad-Direttiva 2008/98/KE.

Il-programmi nazzjonali msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jiġu rieżaminati u jekk meħtieġ aġġornati mhux aktar tard minn hames snin mill-adozzjoni tagħhom.

3. Il-programmi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikopru b'mod partikolari l-prodotti u l-iskart li mhumiex soġġetti għal xi rekwiżit speċifiku dwar il-ġbir, it-trattament, ir-riċiklagġ jew l-użu mill-ġdid skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni. Għal prodotti u skart oħrajn, il-miżuri għandhom jiġu implimentati b'koerenza mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni eżistenti.

Fir-rigward tal-paragrafu 1, **il-punti (a), (b) u (d)**, il-programmi msemmija f'dak il-paragrafu jistgħu jinkludu, mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE, l-introduzzjoni ta' incentivi finanzjarji, bħal skontijiet, għotjiet monetarji jew sistemi tar-rifużjoni tad-depożiti, biex iheggu **t-thejjja għall-użu mill-ġdid u** l-użu mill-ġdid tal-prodotti b'potenzjal għoli ta' rkupru tal-materja prima kritika, u l-ġbir **u t-trattament** tal-iskart minn tali prodotti.

█

4. Il-miżuri nazzjonali msemija fil-paragrafi 1 u 2 għandhom jitfasslu b'tali mod li jevitaw l-ostakli għall-kummerċ u d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni f'konformità mat-TFUE.
5. ■ L-Istati Membri għandhom jidentifikaw separatament, u jirrapportaw, il-kwantitajiet tal-komponenti li fihom ammonti rilevanti tal-materja prima kritika mneħħija minn **skart ta' tagħmir elettriku u elettroniku** u l-kwantitajiet tal-materja prima kritika rkuprata minn **tali skart**. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tispeċifika l-format u d-dettalji ta' tali rappurtar. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu **39(3)**. L-ewwel perjodu tar-rappurtar għandu jkopri l-ewwel sena kalendarja sħiħa wara l-adozzjoni ta' dawk l-atti ta' implimentazzjoni. **L-Istati Membri għandhom jissottomettu din id-data meta jirrapportaw lill-Kummissjoni d-data dwar il-kwantitajiet ta' skart ta' tagħmir elettriku u elettroniku riċiklat, skont l-Artikolu 16(6) tad-Direttiva 2012/19/UE.**

6. L-Istati Membri għandhom, bħala parti mir-rapport imsemmi fl-Artikolu 45, jipprovdu informazzjoni dwar l-adozzjoni tal-programmi nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1 u dwar il-progress fl-implimentazzjoni *effettiva* tal-miżuri meħuda skont il-paragrafi 1 u 2.
7. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw lista ta' prodotti, komponenti u flussi tal-iskart li jridu tal-anqas jitqiesu bħala li għandhom potenzjal qawwi ta' rkupru tal-materja prima kritika *rilevanti* skont it-tifsira tal-paragrafu 1(a) u (b).

Fit-tfassil ta' din il-lista, il-Kummissjoni għandha tqis:

- (a) l-ammont totali tal-materja prima kritika li tista' tiġi rkuprata minn dawk il-prodotti, komponenti u flussi tal-iskart;
- (b) il-punt sa fejn dawk il-prodotti, komponenti u flussi tal-iskart huma koperti mil-legiżlazzjoni tal-Unjoni;

- (c) il-lakuni regolatorji;
- (d) l-isfidi partikolari li jaffettwaw il-gbir u t-trattament tal-iskart tagħhom;
- (e) is-sistemi eżistenti tal-gbir u tat-trattament tal-iskart li japplikaw għalihom.

L-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jiġu adottati *sa [12-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]* f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 39(3).

Artikolu 27

Irkupru tal-materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni

1. L-operaturi obbligati ***jfasslu*** pjanijiet għall-immaniġġjar tal-iskart f'konformità mal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2006/21/KE għandhom jipprovdu studju preliminari lill-awtorità kompetenti, kif definit fl-Artikolu 3(27) tad-Direttiva 2006/21/KE, ta' valutazzjoni ekonomika dwar l-irkupru potenzjali tal-materja prima kritika, minn:
 - (a) l-iskart tal-estrazzjoni maħzun fil-facilità; kif ukoll
 - (b) l-iskart tal-estrazzjoni li jkun qed jiġi ġġenerat jew, meta jitqies aktar effettiv, mill-volum estratt qabel ma jsir skart.

L-operaturi huma eżentati mill-obbligu skont il-paragrafu 1, jekk jistgħu juru, bi grad għoli ta' ċertezza, lill-awtorità kompetenti li l-iskart tal-estrazzjoni ma jkun fih materja prima kritika li hija teknikament rikoverabbli.

2. L-istudju msemmi fil-paragrafu 1 għandu tal-anqas jinkludi stima tal-kwantitajiet u tal-konċentrazzjonijiet tal-materja prima kritika li tinsab fl-iskart tal-estrazzjoni u fil-volum estratt u valutazzjoni tal-irkupru tekniku u ekonomiku tagħhom. ***L-operaturi għandhom jispjefikaw il-metodi użati biex jagħtu stima tal-kwantitajiet u tal-konċentrazzjonijiet.***

3. L-operaturi tal-faċilitajiet eżistenti tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** għandhom jissottomettu l-istudju msemmi fil-paragrafu 1 lill-awtorità kompetenti kif definit fl-Artikolu **3(27)** tad-Direttiva 2006/21/KE sa [OP: Jekk jogħġbok daħhal: **30 xahar** wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]. L-operaturi tal-faċilitajiet godda tal-iskart għandhom jissottomettu dan l-istudju lill-awtorità kompetenti meta jissottomettu l-pjanijiet tagħhom tal-immaniġġjar tal-iskart f'konformità mal-Artikolu 7 tad-Direttiva 2006/21/KE.

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu bazi tad-data tal-faċilitajiet tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** magħluqa kollha, inkluż il-faċilitajiet tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** abbandunati, li hemm fit-territorju tagħhom fejn il-karatteristiċi tas-siti tal-iskart jew il-kundizzjonijiet ġeoloġiċi ma jagħmlux il-preżenza ta' kwantitajiet potenzjalment teknikament rekuperabbli ta' materja prima kritika improbabbli. Din il-bażi tad-data għandu jkun fiha informazzjoni dwar:
- (a) il-post, il-firxa taż-żona u l-volum tal-iskart, ***jew meta xieraq, il-volum stmat***, tal-faċilità tal-iskart;
 - (b) l-operatur jew l-operatur preċedenti tal-faċilità tal-iskart u, meta applikabbli, is-suċċessur legali tagħhom;
 - (c) il-kwantitajiet u l-konċentrazzjonijiet approssimattivi tal-materja prima kollha li tinsab fl-iskart tal-estrazzjoni u, meta disponibbli, fid-depożitu minerali oriġinali, f'konformità mal-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu;
 - (d) kull informazzjoni oħra meqjusa rilevanti mill-Istat Membru biex tippermetti l-irkupru tal-materja prima kritika minn faċilità tal-iskart.

5. *L-Istati Membri għandhom, sa [OP jekk joghġbok dahhal: 42 xahar wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] biex jadottaw u jimplimentaw miżuri biex jippromwovu l-irkupru tal-materja prima kritika mill-iskart tal-estrazzjoni, b'mod partikolari mill-faċilitajiet tal-iskart tal-estrazzjoni magħluqa identifikati fil-bażi tad-data msemmija fil-paragrafu 4 bhala li fihom materja prima kritika li potenzjalment tista' tiġi rkuprata ekonomikament.*
6. Il-bażi tad-data msemmija fil-paragrafu 4 għandha tiġi stabbilita sa [OP jekk joghġbok dahhal: **18-il xahar** wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] u l-informazzjoni kollha għandha titlesta sa [OP jekk joghġbok dahhal: tliet snin wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]. Din għandha tkun disponibbli b'format aċċessibbli għall-pubbliku u diġitali u għandha tiġi aġġornata tal-anqas kull **tliet snin** biex tkun tinkludi informazzjoni addizzjonali disponibbli u l-faċilitajiet li jkun għadhom kif ingħalqu jew kif ġew identifikati.

7. Biex jipprovdu l-informazzjoni msemija fil-paragrafu 4(c), l-Istati Membri għandhom iwettqu tal-anqas l-attivitajiet li ġejjin:
- (a) għall-facilitajiet tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** magħluqa ■, l-Istati Membri għandhom jirrieżaminaw b'mod komprensiv il-fajls tal-permessi disponibbli, ***jew dokumentazzjoni disponibbli ohra meta l-fajls tal-permessi ma jeżistux***, sa [OP jekk jogħġbok dahhal: ***18-il xahar*** wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament].
 - (b) għal dawk il-facilitajiet tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** fejn l-informazzjoni disponibbli ***tista' tindika*** l-preżenza ta' kwantitajiet potenzjalment rekuperabbli ekonomikament ta' materja prima kritika, l-Istati Membri għandhom iwettqu wkoll, sa [OP jekk jogħġbok dahhal: sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], ■ kampjunar ġeokimiku rappreżentattiv;

- (c) għal dawk il-facilitajiet tal-iskart ***tal-estrazzjoni*** fejn l-attivitajiet deskritti fil-punti (a) u (b) ta' dan il-paragrafu jkunu indikaw kwantitajiet potenzjalment rekuperabbli ekonomikament ta' materja prima kritika, l-Istati Membri għandhom iwettqu wkoll, sa [OP jekk jogħġbok dahhal: ***34 xahar*** wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], ***kampjunar aktar dettaljat b'karatterizzazzjoni kimika u mineraloġika sussegwenti*** li tinvolvi core-logging jew tekniki ekwivalenti, meta dan ikun favur l-ambjent f'konformità mar-rekwiżiti ambjentali applikabbli fil-livell tal-Unjoni u mar-rekwiżiti tad-Direttiva 2006/21/KE meta rilevanti.

8. L-attivitajiet deskritti fil-paragrafu 6 għandhom isiru fil-limiti tas-sistemi legali nazzjonali relatati mad-drittijiet tal-proprjetà, is-sjieda tal-art, ir-rizorsi minerali u l-iskart, ***l-impatti fuq l-ambjent u fuq is-saħħa*** u kull dispożizzjoni rilevanti oħra. Meta tali fatturi jxekklu l-attivitajiet, l-awtoritajiet tal-Istati Membri għandhom ifittxu l-kooperazzjoni tal-operatur jew tas-sid tal-faċilità tal-iskart. Ir-riżultati tal-attivitajiet deskritti fil-paragrafu 6 għandhom ikunu aċċessibbli bħala parti mill-bażi tad-data ***msemmija fil-paragrafu 4***. Meta possibbli, l-Istati Membri għandhom jinkludu klassifikazzjoni fil-bażi tad-data tal-faċilitajiet magħluqa tal-iskart tal-estrazzjoni skont il-Klassifikazzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rizorsi.

Artikolu 28

Riċiklabilità tal-kalamiti permanenti

1. Minn *sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħħ tal-att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 2*, kull persuna fiżika jew ġuridika li tqiegħed fis-suq apparat tal-immaġni bir-reżonanza manjetika, ġeneraturi tal-enerġija eolika, robots industrijali, vetturi bil-mutur, mezzi tat-trasport ħfief, ġeneraturi tat-teksturi, pompi tas-sħana, muturi elettriċi, inkluż meta dawn ikunu integrati fi prodotti oħra, magni tal-ħasil tal-ħwejjeġ awtomatiċi, magni tat-tnixxif tal-ħwejjeġ, microwaves, vacuum cleaners jew magni tal-ħasil tal-platti għandha tiżgura li dawk il-prodotti jkollhom tikketta li tidher, tinqara b'mod ċar u li ma titħassarx li tindika:
 - (a) jekk dawk il-prodotti jinkorporawx kalamita permanenti waħda jew aktar jew le;

(b) jekk il-prodott jinkorporax kalamita permanenti waħda jew aktar, jekk daww il-kalamiti jappartjenux għal xi wieħed mit-tipi li ġejjin:

(i) Neodimju-Hadid-Boron;

(ii) Samarju-Kobalt;

(iii) Aluminju-Nikil-Kobalt;

(iv) Ferrite.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi l-format għat-tikkettar imsemmi fil-paragrafu 1. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jġi adottat ***sa [OP jekk jogħġbok dahhal: 18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]*** f'konformità mal-proċedura ta' ezami msemmija fl-Artikolu 39(3).

3. Minn *sentejn* wara d-data tad-dhul fis-seħħ *tal-att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 2*, kull persuna fiżika jew ġuridika li tqiegħed fis-suq prodotti msemmija fil-paragrafu 1 li jinkorporaw kalamita permanenti waħda jew aktar tat-tipi msemmija fil-paragrafu 1, il-punt (b) ■ għandha tiżgura li fuq il-prodott jew fil-prodott ikun hemm trasportatur tad-data.
4. It-trasportatur tad-data msemmi fil-paragrafu 3 għandu jkun marbut ma' identifikatur uniku tal-prodott li jipprovdi aċċess għal dan li ġej:
- (a) l-isem, l-isem kummerċjali rreġistrat jew il-marka kummerċjali rreġistrata u l-indirizz postali tal-persuna fiżika jew ġuridika responsabbli u, meta disponibbli, il-mezzi elettronici tal-komunikazzjoni fejn jistgħu jiġu kkuntattjati;
 - (b) informazzjoni dwar il-piż, il-post u l-kompożizzjoni kimika tal-kalamiti permanenti individwali kollha inklużi fil-prodott, u dwar il-preżenza u t-tip ta' kisi tal-kalamiti, kolol u kull addittiv użat;

- (c) informazzjoni li tippermetti l-aċċess u t-tneħħija *sikura* tal-kalamiti permanenti kollha inkorporati fil-prodott, li tal-anqas tinkludi s-sekwenza tal-passi tat-tneħħija, l-ghodod jew it-teknoloġiji kollha meħtieġa għall-aċċess u t-tneħħija tal-kalamita permanenti, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 15(1) tad-Direttiva 2012/19/UE.
5. Għall-prodotti meta l-kalamiti permanenti inkorporati jkunu jinsabu esklussivament f'mutur elettriku wieħed jew aktar inkorporati fil-prodott, l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4(b), tista' tinbidel b'informazzjoni dwar il-post ta' dawk il-muturi elettrici, u l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4(c), tista' tinbidel b'informazzjoni dwar l-aċċess u t-tneħħija tal-muturi elettrici, li tal-anqas tinkludi s-sekwenza tal-passi tat-tneħħija, l-ghodod jew it-teknoloġiji kollha meħtieġa għall-aċċess u t-tneħħija tal-muturi elettrici.
6. Għall-prodotti msemmija fil-paragrafu 3 li għalihom hu meħtieġ passaport tal-prodott skont att legiżlattiv ieħor tal-Unjoni, l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 għandha tiġi inkluża f'dak il-passaport tal-prodott.

7. ***L-operatur ekonomiku li jqiġhed il-prodott fis-suq, kif imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jiżgura li informazzjoni msemmija fil-paragrafu 3 tkun kompluta, aġġornata, u eżatta u għandha tibqa' disponibbli għal perjodu mill-anqas sa 10 snin wara t-tul tal-ħajja tipiku tal-prodott, inkluż wara insolvenza, likwidazzjoni jew waqfien tal-attività fl-Unjoni tal-persuna fiżika jew ġuridika responsabbli. Jista' jawtorizza operatur biex jaġixxi f'ismu.***

L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 għandha tirreferi għall-mudell tal-prodott jew, meta l-informazzjoni tkun differenti bejn unitajiet tal-istess mudell, għal lott jew unità partikolari. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 għandha tkun aċċessibbli ***għas-sewweġja***, ir-riċiklaturi, għall-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq u għall-awtoritajiet doganali.

■ ■

8. Meta r-rekwiżiti tal-informazzjoni relatati mar-riċiklaġġ tal-kalamiti permanenti jiġu stabbiliti f'leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar l-armonizzazzjoni ta' xi wiehed mill-prodotti elenkati fil-paragrafu 1, dawk ir-rekwiżiti għandhom japplikaw minflok id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.
9. Il-prodotti ddisinjati primarjament għall-applikazzjonijiet tad-difiża jew spazjali għandhom ikunu eżentati mir-rekwiżiti ta' dan l-Artikolu.
10. Għall-apparat tal-immagni bir-reżonanza manjetika, il-vetturi bil-mutur u l-mezzi tat-trasport ħfief li huma vetturi approvati skont it-tip tal-kategorija L, ir-rekwiżiti ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw minn [OP jekk jogħġbok dahhal: hames snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament].

11. Dan l-artikolu ma ghandux japplika ghal:

- (a) vetturi bi skop speċjali kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (31), tar-Regolament (UE) 2018/858;**
- (b) partijiet oħra ta' vettura li ġew approvati skont it-tip f'approvazzjoni skont it-tip ta' diversi stadji tal-kategoriji N1, N2, N3, M2 jew M3 ghajr il-vettura bażi;**
- (c) vetturi prodotti f'serje żgħira, kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (30), tar-Regolament 2018/858.**

12. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta **att** delegat f'konformità mal-Artikolu **38** biex tipprovdi lista tal-kodiċijiet tan-Nomenklatura Magħquda³⁴ u deskrizzjonijiet tal-prodott li jikkorrispondu għall-prodotti msemmija fil-paragrafu 1 biex tiffacilita l-ħidma tal-awtoritajiet doganali fir-rigward ta' dawk il-prodotti u r-rekwiziti stabbiliti f'dan l-Artikolu u fl-Artikolu **29**.

³⁴ In-Nomenklatura Magħquda fl-Anness I tar-Regolament (KEE) Nru 2658/87.

Artikolu 29

Kontenut riċiklat tal-kalamiti permanenti

1. Minn [OP please insert: 3 snin wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament] jew sentejn wara d-dhul fis-sehh tal-att delegat imsemmi fil-paragrafu 2, liema wiehed ikun iktar tard, kwalunkwe persuna fizika jew ġuridika li tpoġġi prodotti fuq is-suq imsemmija fl-Artikolu 28(1) li jinkorpora kalamita permanenti waħda jew iktar imsemmija fl-Artikolu 28(1) punt (b), (i) to (iii), u li t-total tal-piż għal dawn il-kalamiti permanenti ma jaqbix 0.2 kg għandu jkun disponibbli pubblikament fuq sit ta' web b'aċċess hieles, is-sehem tan-neodimju, tad-disprozju, tal-praseodimju, tat-terbju, tal-boron, tas-samarju, tan-nikil u tal-kobalt irkuprati mill-iskart ta' wara l-konsum u li jkunu preżenti fil-kalamiti permanenti inkorporati fil-prodott.

2. Sa[OP jekk joghġbok dahhal: sentejn wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni għandha tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 38 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tistabbilixxi regoli għall-kalkolu u l-verifika tas-sehem ta' neodimju, disprozju, praseodimju, terbju, boron, samarju, nikil u kobalt irkuprati mill-iskart ta' wara l-konsum li jkun preżenti fil-kalamiti permanenti inkorporati fil-prodotti msemmija fil-paragrafu 1.

Ir-regoli tal-kalkolu u tal-verifika għandhom jispeċifikaw il-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità minn fost il-moduli stabbiliti fl-Anness II tad-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*³⁵, bl-adattamenti meħtieġa fid-dawl tal-prodotti kkonċernati. Meta tispeċifika l-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-kriterji li ġejjin:

- (a) jekk il-modulu kkonċernat hux xieraq għat-tip ta' prodott u proporzjonat għall-interess pubbliku segwit;

³⁵ *Id-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar qafas komuni għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti u li thassar id-Deċiżjoni 93/465/KEE (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 82).*

- (b) *in-natura tar-riskji preżentati mill-prodott u sa fejn* il-valutazzjoni tal-konformità *tikkorrispondi għat-tip u l-grad tar-riskju*;
- (c) meta l-involviment tal-partijiet terzi jkun obligatorju, il-htieġa tal-manifattur li jkollu għażla bejn il-moduli tal-assigurazzjoni tal-kwalità u taċ-ċertifikazzjoni tal-prodott stabbiliti fl-Anness II tad-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE.

█

3. Wara *d-dhul fis-sehh tal-att delegat imsemmi fil-paragrafu 2 u mhux aktar tard mill-31* ta' Diċembru *2031*, il-Kummissjoni *għandha* tadotta atti delegati li jissupplementaw dan ir-Regolament billi tistabbilixxi ishma minimi għan-neodimju, id-disprożju, il-praseodimju, it-terbju, il-boron, is-samarju, in-nikil u l-kobalt irkuprati mill-iskart ta' wara l-konsum li jridu jkunu preżenti fil-kalamita permanenti inkorporata fil-prodotti msemmija fil-paragrafu 1. *L-att delegat jista' japplika ishma minimi għal prodotti differenti u jeskludi ċerti prodotti minn dan l-obbligu.*

L-atti delegati msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jipprevedu perjodi tranzizzjonali adattati skont id-diffikultà ta' adattament tal-prodotti koperti mill-miżura, biex tkun żgurata l-konformità.

Is-sehem minimu msemmi fl-ewwel subparagrafu għandu jkun ibbażat fuq valutazzjoni minn qabel tal-impatti, filwaqt li jitqiesu:

- (a) id-disponibbiltà eżistenti u mbassra tan-neodimju, tad-disprożju, tal-praseodimju, tat-terbju, tal-boron, tas-samarju, tan-nikil u tal-kobalt irkuprati mill-iskart ta' wara l-konsum;

- (b) l-informazzjoni miġbura skont il-paragrafu 1 u d-distribuzzjoni relattiva tas-sehem tal-kontenut riċiklat fil-kalamiti permanenti inkorporati fil-prodotti msemmija fil-paragrafu 1 imqieghda fis-suq;
- (c) il-progress tekniku u xjentifiku, inkluż bidliet konsiderevoli fit-teknoloġiji tal-kalamiti permanenti li jhallu impatt fuq it-tip ta' materja rkuprata;
- (d) il-kontribut effettiv u potenzjali ta' sehem minimu għall-oġġettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni;
- (e) l-impatti possibbli fuq il-funzjonament tal-prodotti li fihom il-kalamiti permanenti;
- (f) il-ħtieġa li jiġu evitati impatti negattivi sproporzjonati fuq l-affordabbiltà tal-kalamiti permanenti u tal-prodotti li fihom il-kalamiti permanenti.

4. Meta r-rekwiżiti relatati mal-kontenut riċiklat tal-kalamiti permanenti jiġu stabbiliti f'leġislazzjoni tal-Unjoni ■ dwar l-armonizzazzjoni għal xi wieħed mill-prodotti elenkati fil-paragrafu 1, dawk ir-rekwiżiti għandhom japplikaw minflok id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.

5. Mid-data tal-applikazzjoni tar-rekwiżit tal-paragrafu 1, meta joffru l-prodotti msemija fil-paragrafu 1 għall-bejgħ, inkluż fil-każ tal-bejgħ mill-bogħod, jew juruhom waqt attività kummerċjali, il-persuni fiżiċi u ġuridiċi li jqiegħdu fis-suq il-prodotti msemija fil-paragrafu 1 għandhom jiżguraw li l-klijenti tagħhom ikollhom aċċess għall-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1 qabel ma jintrabtu b'kuntratt tal-bejgħ.

Il-persuni fiżiċi u ġuridiċi li jqiegħdu fis-suq il-prodotti msemija fil-paragrafu 1 ma għandhomx jipprovdu jew juru tikketti, marki, simboli jew skrizzjonijiet li aktarx iqarrqu jew iħawdu lill-klijenti fir-rigward tal-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1. Il-prodotti ddisinjati primarjament għall-applikazzjonijiet tad-difiża jew spazjali għandhom ikunu eżentati mir-rekwiżiti ta' dan l-Artikolu.

6. Għall-apparat tal-immagni bir-reżonanza manjetika, il-vetturi bil-mutur u l-mezzi tat-trasport ħfief li huma vetturi approvati skont it-tip tal-kategorija L, ir-rekwiziti stabbiliti fil-paragrafi 1 u 5 għandhom japplikaw wara 5 snin mid-data tad-dhul fis-seħh tal-att delegat imsemmi fil-paragrafu 2.

7. ***Dan l-artikolu ma għandux japplika għal:***

- (a) vetturi bi skop speċjali kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (31), tar-Regolament (UE) 2018/858;***
- (b) partijiet ohra ta' vettura li ġew approvati skont it-tip f'approvazzjoni skont it-tip ta' diversi stadji tal-kategoriji N1, N2, N3, M2 jew M3 għajr il-vettura bażi;***
- (c) vetturi prodotti f'serje żgħar, kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (30), tar-Regolament 2018/858.***

TAQSIMA 2
ĊERTIFIKAZZJONI U IMPRONTA AMBJENTALI

Artikolu 30
Skemi rikonoxxuti

1. Il-gvernijiet, *l-assoċjazzjonijiet tal-industrija u r-raggruppamenti tal-organizzazzjonijiet interessati* li żviluppaw u jissorveljaw l-iskemi taċ-ċertifikazzjoni relatati mas-sostenibbiltà tal-materja prima kritika ("sidien tal-iskemi") jistgħu japplikaw biex l-iskemi tagħhom jiġu rikonoxxuti mill-Kummissjoni.

L-applikazzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu għandu jkun fihom kull evidenza rilevanti relatata mal-issodisfar tal-kriterji stabbiliti fl-Anness IV. Il-Kummissjoni *għandha tadotta att ta' implimentazzjoni sa [OP jekk joghġbok dahhal: tliet snin wara d-dhul fis-seħħ tar-Regolament]* biex tispeċifika l-informazzjoni minima li għandu jkun fihom l-applikazzjonijiet. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 39(3).

Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jipprevedi mudell uniku biex ikopri l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-applikazzjoni. Il-punt sa fejn tkun meħtieġa d-dokumentazzjoni biex jimtela l-mudell uniku għandu jkun raġonevoli.

2. Meta, abbażi tal-evidenza pprovduta skont il-paragrafu 1, il-Kummissjoni tiddetermina li skema taċ-ċertifikazzjoni tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Anness IV, **jew subsett tiegħu**, din għandha tadotta att ta' implimentazzjoni li jagħti rikonoxximent lil dik l-iskema, **filwaqt li tispeċifika l-kopertura rikonoxxuta tal-iskema**. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 39(3).
3. ***Il-kopertura rikonoxxuta għal kull skema għandha tiġi speċifikata skont id-dimensjonijiet li ġejjin:***
 - (a) ***l-istadji tal-katina tal-valur koperti mill-iskema;***

(b) l-istadji taċ-ċiklu tal-ħajja ta' proġett, inkluż qabel, matul u wara l-gheluq, li huma koperti mill-iskema; kif ukoll

(c) id-dimensjonijiet tas-sostenibbiltà u l-kategoriji tar-riskju ambjentali elenkati fl-Anness IV, il-punt (b), li huma indirizzati mill-iskema.

L-Anness IV, il-punti (a), (c), (d), (e), għandhom ikunu prerekwiżit għal kwalunkwe rikonoxximent tal-iskema.

4. Il-Kummissjoni għandha **tivverifika tal-anqas kull tliet snin** li l-iskemi rikonoxxuti jkun għadhom jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Anness IV, **jew tas-subsett rikonoxxut ta' dawk il-kriterji.**
5. Is-sidien tal-iskemi rikonoxxuti għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni mingħajr dewmien dwar kull bidla jew aġġornament **relatati mal-issodisfar tal-kriterji stabbiliti fl-Anness IV, jew tas-subsett rikonoxxut ta' dawk il-kriterji,** li jsiru fl-iskemi rikonoxxuti. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk dawk il-bidliet jew l-aġġornamenti jaffettwawx il-bażi għar-rikonoxximent u tiehu azzjoni xierqa.

6. Jekk ikun hemm evidenza ta' kazijiet ripetuti jew sinifikanti meta l-operaturi ekonomiċi li jimplimentaw skema rikonoxxuta jkunu naqsu milli jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' dik l-iskema, il-Kummissjoni għandha teżamina, b'konsultazzjoni mas-sid tal-iskema rikonoxxuta, jekk dawk il-kazijiet jindikawx defiċjenzi fl-iskema li jaffettwaw il-bażi għar-rikonoxximent u tiegħu azzjoni xierqa.
7. Meta l-Kummissjoni tidentifika defiċjenzi fi skema rikonoxxuta li jaffettwaw il-bażi għar-rikonoxximent, din tista' tagħti perjodu ta' zmien xieraq lis-sid tal-iskema biex jieħu azzjoni ta' rimedju, ***li ma għandux ikun itwal minn 12-il xahar.***

8. Meta s-sid tal-iskema jonqos jew jirrifjuta li jieħu l-azzjoni ta' rimedju meħtieġa u meta l-Kummissjoni tkun sabet li d-defiċjenzi msemmija fil-paragrafu 6 jfissru li l-iskema ma tkunx għadha tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Anness IV, ***jew tas-subsett rikonoxxut ta' dawk il-kriterji***, il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni biex tirtira r-rikonoxximent tal-iskema. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 39(3).
9. Il-Kummissjoni għandha tistabilixxi registru tal-iskemi rikonoxxuti u żżommu aġġornat. Dak ir-registru għandu jkun disponibbli għall-pubbliku fuq sit web b'aċċess liberu. ***Is-sit web għandu jippermetti wkoll il-ġbir tar-rispons mill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha rigward l-implimentazzjoni tal-iskemi rikonoxxuti. Tali rispons għandu jingħadda lis-sidien tal-iskema rispettivi għall-kunsiderazzjoni.***

Artikolu 31

Dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali

1. ***Filwaqt li tqis ir-riżultat tar-rapport imsemmi fil-paragrafu 1a u fil-valutazzjoni msemmija fil-paragrafu 2, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex tissupplimenta dan ir-Regolament *sabiex* tistabbilixxi regoli tal-kalkolu u tal-verifika tal-impronta ambjentali tal-materja prima kritika differenti, f'konformità mal-Anness V u filwaqt li tqis metodi tal-valutazzjoni xjentifikament sodi u standards internazzjonali rilevanti. Ir-regoli tal-kalkolu u tal-verifika għandhom jidentifikaw *tal-anqas it-tliet kategoriji* tal-impatt *l-aktar rilevanti li jirrappreżentaw il-maġġoranza tal-impronta tal-karbonju ġenerali. L-emissjonijiet ta' gassijiet serra għandhom ikunu waħda mill-kategoriji ambjentali.* Id-dikjarazzjoni tal-impronta għandha tkun limitata għal *dawn il-kategoriji* tal-impatt.***

2. *Il-Kummissjoni għandha tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa [18-il xahar wara d-dhul fis-seħħ] li jstabbilixxi liema materja prima kritika se tiġi prijoritizzata għall-valutazzjoni ta' jekk l-obbligu li tiġi ddikjarata l-impronta ambjentali ta' materja prima kritika huwiex meħtieġ u proporzjonat. Għall-materja prima kritika li l-Kummissjoni identifika bħala prijorità, hija għandha tippreżenta l-konklużjonijiet tal-valutazzjoni msemmija fil-paragrafu 2 sa [12-il xahar wara r-rapport].*
3. Il-Kummissjoni **għandha** tadotta regoli tal-kalkolu u tal-verifika għal materja prima kritika speċifika jekk, wara li tkun ikkunsidrat id-diversi kategoriji rilevanti tal-impatt fuq l-ambjent, tkun ikkonkludiet li l-materja prima kritika inkwistjoni għandha impronta ambjentali sinifikanti u li għalhekk obbligu li tiġi dikjarata l-impronta ambjentali ta' dik il-materja fir-rigward **tal-kategoriji tal-impatt imsemmija fil-paragrafu 1**, meta jitqiegħed fis-suq, hu meħtieġ u proporzjonat biex jgħin fl-oġettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni billi jiffaċilita l-provvista tal-materja prima kritika b'inqas impronta ambjentali.

4. Meta tikkunsidra jekk l-obbligu previst fil-paragrafu 2 hux mehtieg, il-Kummissjoni għandha tqis:
- (a) jekk u kif, ***kif ukoll kemm b'mod effettiv***, l-oġġettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni humiex diġà qed jintlaħqu b'leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni applikabbli għall-materja prima kritika inkwistjoni;
 - (b) l-eżistenza u l-adozzjoni ta' standards u linji gwida internazzjonali rilevanti, jew il-prospetti ta' qbil dwar tali standards fil-livell internazzjonali, kif ukoll prattiki sostenibbli fis-suq, inkluż l-iskemi volontarji rikonoxxuti skont l-Artikolu 29;
 - (c) l-effettività tas-sħubijiet strateġiċi, tal-proġetti strateġiċi, tal-ftehimiet kummerċjali u ta' strumenti internazzjonali oħra u tal-kuntatt mwettaq mill-Unjoni biex jintlaħqu l-oġġettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni.
 - (d) ***il-kostijiet ekonomiċi assoċjati u l-piż amministrattiv għall-operaturi ekonomiċi.***

5. Il-Kummissjoni għandha twettaq valutazzjoni minn qabel tal-impatti biex tiddeċiedi jekk tadottax att delegat skont il-paragrafu 1. Tali valutazzjoni għandha:

- (a) tkun ibbażata fost l-oħrajn fuq konsultazzjoni ma':
 - (i) il-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, bħall-industrija inkluża l-industrija downstream, l-SMEs, u, meta rilevanti, l-industrija tal-artiġjanat, is-shab soċjali, in-negozjanti, il-bejjieġha bl-imnut, l-importaturi, ***l-organizzazzjonijiet li jippromwovu s-saħħa tal-bniedem u l-harsien ambjentali***, l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur ***u l-akkademja***;
 - (ii) pajjizi terzi, ***jew PTEE***, li l-kummerċ tagħhom mal-Unjoni jista' jiġi affettwat b'mod sinifikanti minn dan l-obbligu;
 - (iii) il-Bord;
 - (iv) ***l-aġenziji tal-Unjoni b'kompetenzi fil-qasam tal-harsien ambjentali, kif xieraq***;

- (b) tiżgura li kull miżura b'hal din ma tkunx imħejjija, adottata jew applikata bil-ħsieb jew bl-effett li jinholqu ostakli mhux meħtieġa għall-kummerċ internazzjonali, u li ma tkunx aktar restrittiva għall-kummerċ milli meħtieġ biex jintlaħqu l-objettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni, wara li tqis il-kapaċità tal-fornituri tal-pajjiżi terzi li jikkonformaw ma' tali dikjarazzjoni b'tali mod li l-flussi kummerċjali aggregati u l-kostijiet tal-materja prima kritika ma jġugx affettwati b'mod sproporzjonat;
- (c) *tivvaluta jekk obbligi simili skont il-liġi tal-Unjoni pproduċewx l-effetti intenzjonati u kkontribwewx b'mod sinifikanti għall-kisba tal-miri ambjentali tal-Unjoni;*
- (d) tivvaluta jekk il-miżura tgħinx biex jintlaħqu l-objettivi klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni mingħajr ma tħalli impatt sproporzjonat fuq il-kapaċità tal-industrija tal-Unjoni li tikseb il-materja prima kritika inkwistjoni.

6. Kull persuna fiżika jew ġuridika li tqiegħed fis-suq materja prima kritika, ***inkluż proċessata u riċiklata***, li għaliha l-Kummissjoni tkun adottat regoli tal-kalkolu u tal-verifika skont il-paragrafu 1 għandha tagħmel disponibbli dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali.

Ir-rekwiżit stabbilit fl-ewwel subparagrafu għandu japplika għal kull tip ta' materja prima kritika individwali mqiegħda fis-suq u ma għandux japplika għall-materja prima kritika inkluża fil-prodotti intermedji jew finali.

7. Id-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali msemmija fil-paragrafu 5 għandu jkun fiha l-informazzjoni li ġejja:
- (a) l-isem, l-isem kummerċjali rreġistrat jew ***il-marka kummerċjali*** reġistrata u l-indirizz postali tal-persuna fiżika jew ġuridika responsabbli u **█** l-mezzi elettronici tal-komunikazzjoni fejn jistgħu jiġu kkuntattjati;

- (b) informazzjoni dwar it-tip ta' materja prima kritika li għaliha tapplika d-dikjarazzjoni;
- (c) informazzjoni dwar il-pajjiż u r-regjun minn fejn tkun giet estratta, ipproċessata, raffinata u riċiklata l-materja prima kritika, kif applikabbli;
- (d) l-impronta ambjentali tal-materja prima kritika, ikkalkulata f'konformità mar-regoli tal-verifika u tal-kalkolu applikabbli adottati skont il-paragrafu 1;
- (e) il-klassi tal-prestazzjoni tal-impronta ambjentali li l-materja prima kritika tikkorrispondi għaliha, stabbilita f'konformità mal-att delegat applikabbli adottat skont il-paragrafu 7;
- (f) web link li jagħti aċċess għal verżjoni pubblika tal-istudju li jappoġġa r-riżultati tad-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali.

8. Il-Kummissjoni ***ghandha*** tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tistabbilixxi klassijiet tal-prestazzjoni tal-impronta ambjentali ***fi żmien raġonevoli*** tal-materja prima kritika li għaliha jkunu ġew adottati regoli tal-kalkolu u tal-verifika skont il-paragrafu 1, f'konformità mal-Anness V.
9. ***Il-Kummissjoni ghandha, meta tistabbilixxi regoli tal-kalkolu għall-impronta ambjentali ta' prodotti intermedji u finali li fihom materja prima kritika, teħtieġ l-użu tar-regoli tal-kalkolu tal-impronta ambjentali msemmija f'dan l-artikolu, meta possibbli.***

█

10. Id-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali għandha tkun disponibbli fuq sit web b'aċċess liberu *b'mod li jinftehem faċilment*.

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta att ta' implimentazzjoni biex tistabilixxi l-format tad-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali msemmija fil-paragrafu 5. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 39(3).

11. Meta joffru materja prima kritika għall-bejgħ, inkluż fil-każ tal-bejgħ mill-bogħod, jew juruha waqt attività kummerċjali, il-persuni fiżiċi u ġuridiċi li jqiegħdu fis-suq materja prima kritika għandhom jiżguraw li l-klijenti tagħhom ikollhom aċċess għad-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali qabel ma jintrabtu b'kuntratt tal-bejgħ.

Il-persuni fiżiċi u ġuridiċi li jqiegħdu fis-suq il-materja prima kritika ma għandhomx jipprovdu jew juru tikketti, marki, simboli jew skrizzjonijiet li aktarx iqarrqu jew iħawdu lill-klijenti fir-rigward tal-informazzjoni inkluża fid-dikjarazzjoni tal-impronta ambjentali.

TAQSIMA 3

MOVIMENT LIBERU, KONFORMITÀ U SORVELJANZA TAS-SUQ

Artikolu 32

Moviment liberu

1. L-Istati Membri ma għandhomx, għal raġunijiet relatati mal-informazzjoni tar-riċiklaġġ jew tal-kontenut riċiklat tal-kalamiti permanenti jew għal raġunijiet relatati mal-informazzjoni dwar l-impronta ambjentali tal-materja prima kritika koperta minn dan ir-Regolament, jipprojbixxu, jirrestringu jew jimpedixxu t-tqegħid fis-suq jew it-tqegħid fis-servizz tal-prodotti li fihom il-kalamiti permanenti jew il-materja prima kritika konformi ma' dan ir-Regolament.

2. Waqt il-fieri kummerċjali, il-wirjiet, id-dimostrazzjonijiet jew l-eventi simili, l-Istati Membri ma għandhomx jipprevjenu l-wiri tal-prodotti li fihom il-kalamiti permanenti jew il-materja prima kritika li mhix konformi ma' dan ir-Regolament, diment li jkun hemm sinjal viżibbli li jindika b'mod ċar li tali prodotti jew materja ma jikkonformawx ma' dan ir-Regolament u li ma jistgħux jitqieghdu għad-dispożizzjoni fis-suq qabel ma jsiru konformi.

Artikolu 33

Konformità u sorveljanza tas-suq

1. Qabel ma jqięghdu fis-suq prodott kopert mill-Artikoli 28 jew 29, il-persuni fiżiċi jew ġuridiċi responsabbli għandhom jiżguraw li tkun saret il-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità u li tkun tfasslet id-dokumentazzjoni teknika meħtieġa. Meta l-konformità ta' prodott mar-rekwiżiti applikabbli tkun intweriet bil-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità, il-persuni fiżiċi jew ġuridiċi responsabbli għandhom jiżguraw li tkun tfasslet id-dikjarazzjoni tal-konformità tal-UE u li tkun twaħħlet il-marka CE.
2. Il-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità għall-prodotti koperti mir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 28 għandha tkun il-proċedura stabbilita fl-Anness IV tad-**Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**³⁶, sakemm dawk il-prodotti ma jkunux koperti wkoll mir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 29, f'liema każ il-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità għandha tkun il-proċedura stabbilita fir-regoli tal-kalkolu u tal-verifika adottati skont l-Artikolu 29(2).

³⁶ *Id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għall-iffissar ta' rekwiżiti għall-ekodisinn għal prodotti relatati mal-enerġija (riformulazzjoni) (ĠU L 285, 31.10.2009, p. 10).*

3. Dan l-Artikolu ma għandux japplika għal prodotti koperti mill-approvazzjoni tat-tip skont ir-Regolament 2018/858 u r-Regolament (UE) Nru 168/2013.

Artikolu 34

Implimentazzjoni u konformità mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar l-armonizzazzjoni

1. *Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 38 biex tissupplimenta l-Artikoli 28, 29, 31 u 33 sabiex:*
- (a) tistabbilixxi rekwiżiti għad-disinn tekniku u għat-thaddim tat-trasportatur tad-data u l-identifikatur uniku tal-prodott imsemmija fl-Artikolu 28(3) u (4);*
 - (b) tirreferi għall-istandards tekniċi li għandhom jintużaw b'rabta mat-trasportatur tad-data u l-identifikatur uniku tal-prodott imsemmija fl-Artikolu 28(3) u (4);*
 - (c) tistabbilixxi regoli għall-inklużjoni tal-identifikatur uniku għall-prodott imsemmi fl-Artikolu 28(4) f'reġistri rilevanti għas-sorveljanza tas-suq u l-kontrolli doganali;*

- (d) tistabbilixxi rekwiżiti relatati mal-kontrolli doganali relatati mat-trasportatur tad-data u l-identifikatur uniku għall-prodott imsemmi fl-Artikolu 28(3) u (4);*
- (e) tistabbilixxi proċeduri għat-trattament ta' prodotti li jippreżentaw riskju fil-livell nazzjonali jew għal nuqqas ta' konformità, kif ukoll proċeduri ta' salvagwardja relatati f'każ li jitqajmu oġġezzjonijiet kontra l-miżuri ta' sorveljanza tas-suq meħuda;*

(f) tistabbilixxi rekwiżiti relatati mad-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE u prinċipji generali u regoli u kundizzjonijiet għat-twaħħil tal-marka CE.

Meta tagħmel dan, il-Kummissjoni għandha tirreferi jew tiżgura konformità ma' armonizzazzjoni u leġiżlazzjoni oħra tal-UE, b'mod partikolari [OP: jekk jogħġbok dahhal referenza għad-Direttiva dwar l-Ekodisinn] u tqis il-htieġa li jiġi limitat il-piż amministrattiv filwaqt li tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-Artikoli 28, 29 u 31.

Kapitolu 6

Kapitolu 7 Governanza

Artikolu 35

Il-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika

1. Jigi stabbilit il-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika (*il-"Bord"*).
2. Il-Bord għandu *jkollu rwol konsultattiv mal-Kummissjoni u* jwettaq il-kompiti stabbiliti f'dan ir-Regolament.

Artikolu 36

Kompożizzjoni u funzjonament tal-Bord Ewropew għall-Materja Prima Kritika

1. Il-Bord għandu jkun magħmul minn **rappreżentanti mill-Istati Membri kollha** u **█** mill-Kummissjoni. Għandu jkun ippresedut mill-**█** Kummissjoni.
2. Kull Stat Membru għandu jahtar rappreżentant ta' livell għoli fil-Bord. Meta rilevanti fir-rigward tal-funzjoni u l-għarfien espert, Stat Membru jista' jahtar rappreżentanti differenti fir-rigward tal-kompiti differenti tal-Bord. Kull membru tal-Bord għandu jkollu sostitut. **L-Istati Membri biss għandu jkollhom drittijiet tal-vot. Kull Stat Membru għandu jkollu vot wiehed biss, irrispettivament min-numru ta' rappreżentanti.**

Il-President għandu jistieden rappreżentanti tal-Parlament Ewropew biex jattendu l-laqgħat tiegħu bħala osservaturi, inkluż tas-sottogruppi permanenti jew temporanji msemmija fil-paragrafu 6.

3. *Meta xieraq, il-President tal-Bord jista' jistieden lil rappreżentanti tal-industrija, speċjalment l-intrapriżi żgħar u medji, is-soċjetà ċivili, l-akkademja, it-trade unions, l-awtoritajiet lokali jew reġjonali, il-pajjiżi terzi, il-pajjiżi u t-territorji ekstra-Ewropej, kif ukoll tal-Aġenzija Ewropea għad-Difiża, l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi, l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent jew is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna biex jattendu l-laqgħat tal-Bord jew tas-sottogruppi permanenti jew temporanji tiegħu msemmija fil-paragrafu 6 bhala osservaturi jew biex jipprovdu kontributi bil-miktub. L-osservaturi ma għandhomx jipparteċipaw fil-formulazzjoni tal-pariri tal-Bord u tas-sottogruppi tiegħu.*
4. *Fl-ewwel laqgħa tiegħu l-Bord għandu, wara proposta tal-Kummissjoni, jadotta r-regoli tal-proċedura tiegħu b'maġġoranza sempliċi tal-membri tiegħu.*

5. Il-Bord għandu jiltaqa' f'intervalli regolari biex ikun jista' jwettaq il-kompiti tiegħu speċifikati f'dan ir-Regolament b'mod effettiv. Meta meħtieg, il-Bord għandu jiltaqa' wara talba motivata tal-Kummissjoni ***jew ta' Stat Membru li tiġġustifika interess partikolari fir-rigward ta' Proġett Strateġiku fit-territorju tiegħu li jirrikjedi laqgħa addizzjonali.***

Il-Bord għandu jiltaqa' tal-anqas:

- (a) kull 3 xhur għall-valutazzjoni tal-applikazzjonijiet tal-Proġetti Strateġiċi skont il-Kapitolu 3, it-Taqsima 1;
- (b) kull 6 xhur għall-iżvilupp tal-monitoraġġ skont il-Kapitolu 4;
- (c) darba fis-sena biex jiġi diskuss il-progress tal-implimentazzjoni tal-obbligi tal-Istati Membri relatati mal-esplorazzjoni stabbiliti fil-Kapitolu 3, it-Taqsima 4, inkluż fid-dawl ta' aġġornamenti tal-listi tal-materja prima kritika jew strateġika.

6. Il-Kummissjoni għandha *tikkoordina l-hidma tal-Bord* b'segretarjat eżekuttiv li jipprovdi appoġġ tekniku u logistiku.

7. *Il-Bord għandu:*

- (a) *minn żmien għal żmien jiddiskuti l-implimentazzjoni tal-Artikolu 9 u jaqsam l-aqwa prattiki biex tithaffef il-proċedura għall-ghoti ta' permessi għall-proġetti tal-materja prima kritika, kif ukoll biex itejjeb il-partecipazzjoni u l-konsultazzjoni pubblika tagħhom;*
- (b) *meta rilevanti, jipproponi linji gwida lill-Kummissjoni għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 9, il-paragrafu 1, sabiex jitqiesu mill-punti ta' kuntatt uniku;*

- (c) minn żmien għal żmien jiddiskuti l-implimentazzjoni tal-Proġetti Strateġiċi u, meta meħtieġ, il-miżuri li jistgħu jieħdu l-promotur tal-proġett jew l-Istat Membru li t-territorju tiegħu jkun ikkonċernat minn Proġett Strateġiku biex jiffaċilita aktar l-implimentazzjoni ta' dawk il-Proġetti Strateġiċi skont l-Artikolu 15;*
- (d) jipprovdi pariri lill-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni tal-istabbiliment tas-sistema skont l-Artikolu 25;*
- (e) jiffaċilita l-iskambju tal-aqwa prattiki bejn l-Istati Membri, dwar kif itejbu l-programmi nazzjonali tagħhom skont l-Artikolu 26.*

8. Il-Bord jista' jistabbilixxi sottogruppi permanenti jew temporanji biex jittrattaw kwistjonijiet u kompiti speċifiċi.

Il-Bord għandu tal-anqas jistabbilixxi s-sottogruppi permanenti li ġejjin:

- (a) sottogrupp biex jiddiskuti u jikkoordina l-finanzjament għall-Proġetti Strateġiċi skont l-Artikolu **16**; rappreżentanti ta' banek u istituzzjonijiet promozzjonali nazzjonali, ***aġenziji ta' kreditu għall-esportazzjoni***, l-istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej għall-iżvilupp, il-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investment, istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali oħra inkluż il-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp u, kif ikun xieraq, istituzzjonijiet finanzjarji privati għandhom jiġu mistiedna bħala osservaturi;
- (b) ***sottogrupp biex jiddiskuti u jiskambja fehmiet dwar miżuri biex jiżdied l-għarfien pubbliku dwar il-katina tal-provvista tal-materja prima kritika u jaqsam l-aqwa Prattiki li jikkonċernaw il-partecipazzjoni pubblika u l-involviment tal-partijiet ikkonċernati fi proġetti tal-materja prima kritika; li għalih regolament jiġu mistiedna, bħala osservaturi, rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili;***

- (c) sottogrupp li jlaqqa' flimkien lil istituti jew stharrigiet ġeoloġiċi nazzjonali ***jew, meta rilevanti, reġjonali*** jew, fin-nuqqas ta' tali istitut jew stharrig, l-awtorità nazzjonali rilevanti responsabbli mill-esplorazzjoni ġenerali, biex jikkontribwixxi għall-koordinazzjoni tal-programmi nazzjonali tal-esplorazzjoni msemmija fl-Artikolu **19**;
- (d) ***sottogrupp biex jiddiskuti u jiskambja fehmiet dwar miżuri għall-promozzjoni ta' ċirkolarità, l-effiċjenza tar-riżorsi u s-sostituzzjoni ta' materja prima kritika;***
- (e) sottogrupp li jlaqqa' flimkien lil aġenziji nazzjonali tal-provvista u tal-informazzjoni li jkopru l-materja prima kritika jew, fin-nuqqas ta' tali aġenzija, l-awtorità nazzjonali rilevanti responsabbli għal dik il-kwistjoni, biex jikkontribwixxi għall-kompiti tal-monitoraġġ kif stabbilit fl-Artikolu **20**;

- (f) sottogrupp li jlaqqa' flimkien lill-aġenzija nazzjonali tal-emerġenzi u l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-istokkijiet strateġiċi jew, fin-nuqqas ta' tali aġenzija u awtorità, l-awtorità nazzjonali rilevanti responsabbli għal dik il-kwistjoni, biex jikkontribwixxi għall-koordinazzjoni tal-istokkijiet strateġiċi kif stabbilit fl-Artikolu 23.

I

Fit-twettiq tal-kompiti tiegħu, il-Bord għandu, meta xieraq, jiżgura l-koordinazzjoni, il-kooperazzjoni u l-iskambju tal-informazzjoni mal-istrutturi rilevanti tar-rispons għall-krizijiet u tat-tnejjja għall-krizijiet stabbiliti skont il-ligi tal-Unjoni.

9. Il-Bord għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura t-trattament u l-ipproċessar sikur tal-informazzjoni kunfidenzjali u sensittiva kummerċjalment *f'konformità mal-Artikolu 46*.
10. Il-Bord għandu jagħmel l-aqwa sforzi biex jilhaq kunsens.

Artikolu 37

Kooperazzjoni internazzjonali u Shubijiet Strateġiċi

1. Il-Bord għandu jiddiskuti minn żmien għal żmien:

(a) il-punt sa fejn is-Shubijiet Strateġiċi konkluzi mill-Unjoni jikkontribwixxu:

- (i) fit-titjib tas-sigurtà tal-provvista tal-Unjoni inklużi l-parametri referenzjarji stabbiliti fl-Artikolu 5, il-punt (b);**
- (ii) fit-titjib tal-kooperazzjoni tul il-katina tal-valur tal-materja prima kritika bejn l-Unjoni u l-pajjiżi shab, inkluż il-bini tal-kapaċità u l-programmi tat-trasferiment tat-teknoloġija biex tiġi promossa ċ-ċirkolarità u r-riciklaġġ responsabbli ta' materja prima kritika fil-pajjiżi produttori;**
- (iii) fl-iżvilupp ekonomiku u soċjali ta' pajjiżi shab, inkluż bil-promozzjoni tal-prattiki ekonomiċi sostenibbli u ċirkolari, b'kundizzjonijiet tax-xogħol deċenti u bir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem tul il-ktajjen tal-valur tal-materja prima tagħhom;**

- (b) *il-koerenza u s-sinergiji potenzjali bejn il-kooperazzjoni bilaterali tal-Istati Membri ma' pajjiżi terzi rilevanti u l-azzjonijiet imwettqa mill-Unjoni fil-kuntest ta' Shubijiet Strateġiċi;*
- (c) *liema pajjiżi terzi jistgħu jingħataw prijorità għall-konklużjoni tas-Shubijiet Strateġiċi, filwaqt li jitqiesu l-kriterji li ġejjin:*
- (i) *il-kontribut potenzjali għas-sigurtà tal-provvista kif ukoll ir-reżiljenza tagħha, filwaqt li jitqiesu r-riżervi potenzjali, il-kapaċitajiet tal-estrazzjoni, tal-ipproċessar u tar-riċiklaġġ ta' pajjiżi terzi relatati mal-materja prima kritika;*

(ii) jekk il-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u pajjiż terz tistax ittejjeb l-abbiltà ta' pajjiż terz li jiżgura l-monitoraġġ, il-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni tal-impatti fuq l-ambjent permezz tal-qafas regolatorju tiegħu u l-implimentazzjoni tiegħu, l-użu ta' prattiki soċjalment responsabbli inkluż ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u tax-xogħol, partikolarment fir-rigward tax-xogħol furzat u t-thaddim tat-tfal, l-involviment sinifikanti mal-komunitajiet lokali, inklużi popli indiġeni, l-użu ta' prattiki kummerċjali trasparenti u responsabbli, il-prevenzjoni tal-impatti negattivi fuq il-funzjonament tajjeb tal-amministrazzjoni pubblika u l-istat tad-dritt;

- (iii) jekk hemmx ftehimiet ta' kooperazzjoni eżistenti bejn pajjiż terz u l-Unjoni u, għas-swieq emergenti u l-ekonomiji li qed jiżviluppaw, il-potenzjal ta' varar ta' proġetti tal-investiment tal-Global Gateway, inkluż bil-hsieb li jiġi ffaċilitat l-investiment fi Proġetti Strateġiċi.*
- (iv) għas-swieq emergenti u għall-ekonomiji li qed jiżviluppaw, jekk u kif shubija tista' tikkontribwixxi biex jiżdied il-valur lokali, inklużi attivitajiet downstream, u tkun ta' ġid reċiproku għall-pajjiż sieheb u għall-Unjoni;*
- (d) pariri lill-Kummissjoni dwar kif tiżgura li s-shubijiet strateġiċi msemmija fil-kuntest tal-paragrafu 1 huma koerenti mal-politiki tal-Unjoni ma' swieq emergenti u ekonomiji li qed jiżviluppaw.*

2. *Id-dispożizzjonijiet skont il-paragrafu 1 għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Kunsill f'konformità mat-Trattati.*
3. *L-Istati Membri:*
 - (a) *għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar il-kooperazzjoni bilaterali tagħhom ma' pajjiżi terzi rilevanti, meta l-ambitu tagħha jinkludi l-katina tal-valur tal-materja prima kritika;*
 - (b) *jistghu jappoġġaw lill-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-miżuri tal-kooperazzjoni stabbiliti fi Shubijiet Strateġiċi tul il-katina tal-valur tal-materja prima.*
4. *Darba f'sena, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-kontenut u l-eżitu tad-diskussjoni msemmija fil-[paragrafi preċedenti].*

Kapitolu 8

Setghat delegati u proċedura ta' kumitat

Artikolu 38

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa tal-adozzjoni tal-atti delegati hi mogħtija lill-Kummissjoni soġġetta għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa tal-adozzjoni tal-atti delegati msemmija fl-Artikolu 3(2), fl-Artikolu 4(2), fl-Artikolu 6(2), fl-Artikolu 28(12), fl-Artikolu 29(2) u fl-Artikolu 31(1) u (5) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' tmien snin minn [OP jekk jogħġbok dahhal: xahar wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport rigward id-delega tas-setgħa sa mhux aktar tard minn disa' xhur qabel ma jintemm il-perjodu ta' *tmien* snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiza awtomatikament għal perjodi taż-żmien identiċi għajr meta l-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ikunu oġġezzjonaw għal tali estensjoni sa tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perjodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikolu 3(2), fl-Artikolu 4(2), fl-Artikolu 6(2), fl-Artikolu 28(12), fl-Artikolu 29(2) u fl-Artikolu 31(1) u (5) tista' tigi revokata f'kull mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva mill-għada tal-jum tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Ma għandhiex taffettwa l-validità tal-atti delegati li jkunu diġà fis-sehh.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta mal-esperti maħtura minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016. Il-konsultazzjoni mal-esperti tal-Istati Membri għandha ssir wara l-konsultazzjoni skont l-Artikolu 14.
5. Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 3(2), l-Artikolu 4(2), l-Artikolu 6(2), l-Artikolu 28(12), l-Artikolu 29(2) u l-Artikolu 31(1) u (5) għandu jidhhol fis-seħh biss jekk ma ssir oġġezzjoni la mill-Parlament Ewropew u lanqas mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u anki l-Kunsill ikunu infurmaw lill-Kummissjoni li mhux se joġġezzjonaw. Dak il-perjodu jista' jiġi estiż b'xahrejn wara inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 39

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat dwar l-implimentazzjoni ta' [OP: jekk jogħġbok dahhal referenza għal dan l-att]. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Kapitolu 9

Emendi

Artikolu 40

Emendi għar-Regolament (UE) 2018/1724

Ir-Regolament (UE) 2018/1724 huwa emendat kif ġej:

- (1) fl-Anness I, fl-ewwel kolonna, tizzied ringiela ġdida "S. Proġetti tal-materja prima kritika".
- (2) fl-Anness I, fit-tieni kolonna, fir-ringiela "**AJ**. Proġetti tal-materja prima kritika", jiżdied il-punt li ġej:
 - '1. il-punti ta' kuntatt uniku msemmija fl-Artikolu 9, il-paragrafu 1;**
 2. informazzjoni dwar il-proċess tal-ġhoti tal-permessi."

- '3. informazzjoni dwar servizzi tal-finanzjament u tal-investment"
 - '4. informazzjoni dwar possibbiltajiet ta' finanzjament fil-livell tal-Unjoni jew tal-Istati Membri"
 - '5. informazzjoni dwar servizzi ta' appoġġ kummerċjali, inkluż iżda mhux limitati għad-dikjarazzjoni tat-taxxa korporattiva, il-ligijiet tat-taxxa lokali, il-ligi tax-xogħol"
- (3) fl-Anness II, fl-ewwel kolonna, tiżdied ringiela ġdida "Proġetti tal-materja prima kritika".
- (4) fl-Anness II, fit-tieni kolonna, fir-ringiela "Proġetti tal-materja prima kritika", jiżdiedu l-punti li ġejjin:

"Proċedura relatata mal-permessi rilevanti ■ kollha ■ għall-bini u l-operat tal-proġetti *ta' materja prima kritika*, inkluż il-permessi tal-bini, tal-kimika u tal-konnessjoni mal-grilja u l-valutazzjonijiet u l-awtorizzazzjonijiet ambjentali meta meħtieġa, u li tinkludi ■ l-applikazzjonijiet u l-proċeduri kollha *mir-rikonoxximent li l-applikazzjoni hija kompluta san-notifika tad-deċiżjoni komprensiva dwar l-eżitu tal-proċedura mill-punt ta' kuntatt uniku responsabbli.*"

- (5) fl-Anness II, fit-tielet kolonna, fir-ringiela "Proġetti tal-materja prima kritika", jizdied l-punt li ġej:

"L-eżiti kollha relatati mal-proċeduri varji, mir-rikonoxximent li l-applikazzjoni ***hija kompluta*** san-notifika tad-deċiżjoni komprensiva dwar l-eżitu tal-proċedura ***mill-punt ta' kuntatt uniku.***"

- (6) fl-Anness III, jizdied il-punt li ġej:

'(9) ***Il-punt ta' kuntatt uniku*** msemmi fl-Artikolu 9(1) ta' [OP: jekk joghġbok dahhal referenza għal din il-proposta]."

Artikolu **41**

Emendi għar-Regolament (UE) Nru 2019/1020

Ir-Regolament (UE) 2019/1020 huwa emendat kif ġej:

- (1) fl-Artikolu 4(5), it-test "(UE) 2016/425(35) u (UE) 2016/426(36)" huwa sostitwit b'dan li ġej: "(UE) 2016/425 (*), (UE) 2016/426 (**) u [(UE) [...]] [is-sena tal-adozzjoni ta' dan ir-Regolament]/...(***)];
- (2) fl-Anness I, jiżdied il-punt li ġej: "X [OP jekk jogħġbok dahhal in-numru konsekuttiv li jmiss] ir-Regolament (UE).../... li jistabbilixxi qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/1020 [OP jekk jogħġbok dahhal id-dettalji tal-pubblikazzjoni ta' dan ir-Regolament], sa fejn jikkonċerna r-rekwiziti stabbiliti fl-Artikoli **28**, **29** jew **31** ta' dak ir-Regolament.

Artikolu 42

Emendi għar-Regolament (UE) 2018/858

L-Anness II tar-Regolament (UE) 2018/858 huwa emendat kif ġej:

Fil-Parti I, fit-tabella, tizzied l-entrata li ġejja:

[OP Jekk jogħġbok dahhal in-numru konsekuttiv li jmiss taht l-intestatura C1]	Rekwiziti taç-çirkolarità tal-kalamiti permanent i	Ir-Regolament (UE) XX/XXXX [OP jekk jogħġbok dahhal: id-dettalji tal-pubblikazzjoni tal-ĠU ta' dan ir-Regolament]	X	X	X	X	X	X								X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Artikolu 43

Emenda għar-Regolament (UE) *Nru*168/2013

L-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 168/2013 huwa emendat kif ġej:

Fil-Parti I, fit-tabella, tizzied l-entrata li ġejja:

[OP Jekk jogħġbok dahhal in-numru konsekuttiv li jmiss taht l-intestatura C1]	Rekwiziti taç-çirkolarità tal-kalamiti permanent i	Ir-Regolament (UE) XX/XXXX [OP jekk jogħġbok dahhal: id-dettalji tal-pubblikazzjoni tal-ĠU ta' dan ir-Regolament]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Kapitolu 10

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 44

Monitoraġġ tal-progress

- 1. Sa ... [OP: Jekk jogħġbok dahhal: 18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni ghandha tippreżenta rapport li jinkludi projezzjonijiet indikattivi tal-konsum annwali ta' kull materja prima kritika fl-2030, l-2040 u l-2050, inklużi projezzjoni baxxa, wahda gholja u wahda ta' referenza, kif ukoll parametri referenzjarji indikattivi għall-estrazzjoni u l-ipproċessar għal kull materja prima strategika bil-hsieb li jilhqu l-parametri referenzjarji stabbiliti fl-Artikolu 5(a), għall-2030.*

2. Il-Kummissjoni għandha, filwaqt li tqis il-parir tal-Bord, timmonitorja l-progress *lejn il-parametri referenzjarji* stabbiliti fl-Artikolu 5(1), *kif ukoll il-moderazzjoni taż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni ta' materja prima kritika msemmija fl-Artikolu 5(2)* u tippubblika rapport, mill-anqas kull 3 snin, li jagħti dettalji dwar il-progress tal-Unjoni biex jintlaħqu dawk *il-parametri referenzjarji u dik il-moderazzjoni*.

L-ewwel rapport għandu jitfassal sa [OP jekk jogħġbok daħhal: *tliet* snin wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament].

3. Ir-rapport imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jinkludi:

- informazzjoni kwantitattiva dwar il-firxa tal-progress tal-Unjoni favur il-parametri referenzjarji *u l-moderazzjoni* stabbiliti fl-Artikolu 5,
- *lista ta' shubijiet strateġiċi konklużi bejn l-Unjoni u pajjiżi terzi li jkopru l-materja prima, kif ukoll*
- *valutazzjoni tal-kontribuzzjoni tagħhom għall-għan stabbilit fl-Artikolu 5(1)(b).*

Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, l-operaturi ekonomiċi ma għandhomx ikunu meħtieġa jissottomettu informazzjoni barra mill-informazzjoni pprovduta skont l-Artikolu 21.

4. *Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni koerenti ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-konsistenza tal-azzjonijiet meħuda tagħha biex timplimentaha ma' liġijiet oħra tal-Unjoni. Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tippubblika fi żmien [OJ jekk jogħġbok dahhal: sena wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], rapport dwar il-konsistenza ta' dan ir-Regolament ma' liġi oħra tal-Unjoni.*
5. *Meta, abbażi tar-rapport imsemmi fil-Paragrafu 1, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-Unjoni aktarx ma tilhaqx l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 5, din għandha tivvaluta l-fattibbiltà u l-proporzjonalità li tipproponi miżuri sabiex tiżgura li jintlaħqu dawk l-għanijiet.*
6. *Il-Kummissjoni għandha titlob lill-organizzazzjonijiet Ewropej tal-istandardizzazzjoni biex jiżviluppaw standards Ewropej jew kisbiet Ewropej ta' standardizzazzjoni biex tappoġġa l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.*

Artikolu 45

Rappurtar tal-Istati Membri

1. Kull sena, l-Istati Membri għandhom jibagħtu rapport lill-Kummissjoni bl-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 19(4), fl-Artikolu 21(1) u (2), fl-Artikolu 22(1), fl-Artikolu 23(5) u fl-Artikolu 26(6). L-ewwel rapport għandu jintbagħat sa [OP jekk joghgbok dahhal: *sentejn* wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament].

Operaturi ekonomiċi ma għandhomx ikunu mehtieġa jissottomettu informazzjoni barra mill-informazzjoni pprovduta fil-kuntest tad-dispożizzjonijiet elenkati fis-subparagrafu 1.

2. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi mudell għar-rapporti msemmija fil-paragrafu 1. Il-mudell jista' jindikar kif għandha tiġi espressa l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 39(2).
3. L-informazzjoni fir-rapporti msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi ttrattata f'konformità mal-Artikolu 46.

Artikolu 46

Trattament tal-informazzjoni kunfidenzjali

1. L-informazzjoni miksuba waqt l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandha tintuża biss għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u għandha tiġi protetta mil-leġislazzjoni rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali.
2. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jiżguraw il-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali u professjonali u tal-informazzjoni sensittiva, kunfidenzjali u klassifikata oħra miksuba u ġġenerata waqt l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, inkluż ir-rakkomandazzjonijiet u l-miżuri li jridu jittieħdu, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni u mal-liġi nazzjonali rispettiva.
3. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jiżguraw li l-informazzjoni kklassifikata pprovduta jew skambjata skont dan ir-Regolament ma tiġix degradata jew deklassifikata mingħajr il-kunsens bil-miktub minn qabel tal-originatur ***f'konformità mal-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni rilevanti.***

4. Jekk Stat Membru jivvaluta li l-preżentazzjoni ta' informazzjoni aggregata fil-kuntest tal-Artikolu 22 tista' xorta waħda tikkomprometti l-interess tas-sigurtà nazzjonali tiegħu, dan jista' joġġezzjona għall-preżentazzjoni tal-Kummissjoni b'avviż ġustifikat.
5. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali, l-uffiċjali, l-impjegati u persuni oħra tagħhom li jaħdmu bis-superviżjoni ta' dawn l-awtoritajiet għandhom jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni miksuba waqt it-twettiq tal-kompiti u l-attivitajiet tagħhom ***f'konformità mal-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni rilevanti***. Dan l-obbligu japplika wkoll għar-rappreżentanti kollha tal-Istati Membri, l-osservaturi, l-esperti u l-parteciċipanti l-oħra kollha li jattendu l-laqgħat tal-Bord skont l-Artikolu 36.
6. ***Il-Kummissjoni għandha tipprevedi mezzi standardizzati u siguri għall-ġbir, l-ipproċessar u l-ħżin tal-informazzjoni miksuba skont dan ir-Regolament.***
7. ***Kwalunkwe obbligu dwar il-qsim tal-informazzjoni skont dan ir-Regolament ma għandux japplika għad-data li tikkonċerna l-interessi essenzjali tas-sigurtà jew id-difiża tal-Istati Membri.***

Artikolu 47

Penali

Sa *mhux aktar tard minn 18-il* xahar wara d-dhul fis-sehh tar-Regolament, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament u għandhom jieħdu l-mizuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw mingħajr dewmien lill-Kummissjoni dwar dawk ir-regoli u l-mizuri, u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien ukoll dwar kull emenda sussegwenti li taffettwawhom.

Article 48

Evalwazzjoni

1. Sa ... [OP: Jekk joghgbok dahhal: hames snin wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni ghandha twettaq evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament fid-dawl tal-objettivi li jsegwi u ghandha tipprezenta rapport dwar dan lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew.
2. Ir-rapport imsemmi fil-paragrafu 1 ghandu tal-anqas jivvaluta:
 - l-adegwatezza tal-istabbiliment ta' limiti massimi għall-impronta ambjentali tal-materja prima kritika li għaliha jkunu gew adottati regoli tal-kalkolu u tal-verifika ***kif ukoll il-htieġa li jkomplu jissahhu l-ktajjen tal-provvista tal-materja prima kritika wara l-2030,***

- *il-konsistenza bejn il-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni u dan ir-regolament, b'mod partikolari b'rabta mal-istatus ta' prijorità tal-proġetti strateġiċi,*
- *id-disponibbiltà tal-informazzjoni dwar il-volumi tal-iskart u l-kontenut tal-materja prima strateġika għall-flussi tal-iskart rilevanti,*
- *l-adegwatezza li jiġu stabbiliti parametri referenzjarji li jimmiraw għall-2040 u l-2050 fuq livell aggregat u għal kull materja prima strateġika,*
- *l-impatt tas-sistema ta' xiri kongunt stabbilita skont l-Artikolu 25 dwar il-kompetizzjoni fis-suq intern,*
- *l-adegwatezza tal-istabbiliment ta' aktar miżuri biex jiżdedu l-ġbir, l-issortjar u l-ipproċessar tal-iskart, b'mod partikolari fil-każ tar-ruttam tal-metall, inkluż ir-ruttam ferruż.*

3. *Abbażi tar-rapport, il-Kummissjoni għandha tippreżenta, meta xieraq, proposti leġiżlattivi rilevanti.*

Artikolu 49
Dhul fis-sehh

1. Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

2. *L-Artikoli 42 u 43 ghandhom japplikaw minn... [hames snin wara d-data tad-dhul fis-sehh]*

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ...,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

ANNEX I

MATERJA PRIMA STRATEĠIKA

TAQSIMA 1

LISTA TAL-MATERJA PRIMA STRATEĠIKA

Din il-materja prima għandha titqies strateġika:

- (a) *Il-bauxite/l-alumina/l-aluminju*
- (b) Il-bismut
- (c) Il-boron - grad tal-metallurgija
- (d) Il-kobalt
- (e) Ir-ram
- (f) Il-gallju

- (g) Il-ġermanju
- (h) Il-litju - grad ta' batterija
- (i) Il-metall tal-manjeżju
- (j) Il-manganiż - grad ta' batterija
- (k) ■ Il-Grafit - grad ta' batterija
- (l) In-nikil - grad ta' batterija
- (m) Il-Metalli tal-Grupp tal-Platinu
- (n) L-Elementi tal-Materjali tal-Art Rari għall-kalamiti (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm, u Ce)
- (o) Il-metall tas-siliċju
- (p) Il-metall tat-titanju
- (q) It-tungstenu

TAQSIMA 2

METODOLOĠIJA GĦALL-GHAŻLA TAL-MATERJA PRIMA STRATEĠIKA

1. L-importanza strateġika għandha tiġi ddeterminata abbażi tar-rilevanza tal-materja prima għat-tranzizzjoni ekoloġika u digitali, u għall-applikazzjonijiet tad-difiża u *tal-ajruspazju*, *skont il-kriterji li ġejjin*:
 - (a) l-ammont ta' teknoloġiji strateġiċi li jużaw dik il-materja prima bħala input;
 - (b) l-ammont ta' materja prima meħtieġa għall-manifattura tat-teknoloġiji strateġiċi rilevanti;
 - (c) id-domanda dinjija mistennija għat-teknoloġiji strateġiċi rilevanti.

2. It-tkabbir previst fid-domanda ($D_{F/C,\tau}$) għandu jiġi kkalkolat kif ġej:

$$D_{F/C,\tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

fejn:

DF_{τ} hi l-previżjoni tad-domanda annwali dinjija għal xi materja prima fis-sena τ ;

GS_{τ_0} hi l-produzzjoni annwali dinjija ta' xi materja prima fil-perjodu ta' referenza, τ_0 .

3. Id-diffikultà biex tiżdied il-produzzjoni għandha tiġi ddeterminata billi jitqiesu mill-inqas:

- (a) l-iskala tal-produzzjoni *annwali dinjija* attwali ■ ta' xi materja prima ■ ;
■
- (b) il-proporzjon tal-produzzjonitar-rizervi ■ ta' xi materja prima, *abbażi ta' rizervi maghrufa ta' rizorsi ġeoloġiċi li jistgħu jiġu estratti ekonomikament u l-produzzjoni annwali dinjija attwali*;
- (c) *żminijiet meħtieġa għal proġetti godda li jżidu l-kapaċità tal-provvista, meta tkun disponibbli informazzjoni affidabbli.*

ANNEX II

MATERJA PRIMA KRITIKA

TAQSIMA 1

LISTA TAL-MATERJA PRIMA KRITIKA

Din il-materja prima għandha titqies kritika:

- (a) L-antimonju
- (b) L-arseniku
- (c) *Il-bauxite/l-alumina/l-aluminju*
- (d) Il-barit

- (e) Il-berillju
- (f) Il-bismut
- (g) Il-boron
- (h) Il-kobalt
- (i) Il-Faham tal-Kokk
- (j) Ir-ram
- (k) Il-feldspar
- (l) Il-fluworit
- (m) Il-gallju
- (n) Il-ġermanju
- (o) L-afnju

- (p) L-elju
- (q) L-Elementi tal-Materjali tal-Art Rari Tqal
- (r) L-Elementi tal-Materjali tal-Art Rari Hfief
- (s) Il-litju
- (t) Il-manjezju
- (u) Il-manganiż
- (v) █ Grafit
- (w) In-nikil – grad ta' batterija
- (x) In-nijobju
- (y) Il-blat fosfatiku
- (z) Il-fosforu

- (aa) Il-Metalli tal-Grupp tal-Platinu
- (ab) L-iskandju
- (ac) Il-metall tas-siliċju
- (ad) L-istronzju
- (ae) It-tantalju
- (af) Il-metall tat-titanju
- (ag) It-tungstenu
- (ah) Il-vanadju

TAQSIMA 2

KALKOLU TAL-IMPORTANZA EKONOMIKA U TAR-RISKJU TAL-PROVVISTA

1. L-importanza ekonomika (EI) *tal-materja* prima *vvalutata* hi kkalkolata kif ġej:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

fejn:

s **tirrappreżenta s-setturi tan-NACE (livell ta' 2 ċifri) tal-ekonomija;**

A_s hi s-sehem tal-użu aħhari tal-materja prima *vvalutata* f'settur tan-NACE s (livell ta' 2 ċifri); (**bl-użu ta' valuri tal-UE meta disponibbli, inkella ishma globali**);

Q_s hi l-valur miżjud tas-settur rilevanti fin-NACE (livell ta' 2 ċifri), **bħala sehem tal-ekonomija totali;**

SI_{EI} hi l-indiċi tas-sostituzzjoni relatat mal-importanza ekonomika.

2. L-indiċi tas-sostituzzjoni tal-materja prima *vvalutata* relatat mar-riskju tal-provvista (SI_{EI}) huwa kkalkolat *abbażi tal-maġġorparti tal-applikazzjonijiet industrijali rilevanti*, kif ġej:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

fejn:

i tirrappreżenta materjal sostitut individwali;

a tirrappreżenta applikazzjoni individwali tal-materja prima;

$SPP_{i,a;EI}$ huwa *l-parametru tal-prestazzjoni ta' Importanza Ekonomika ta' kull materjali sostitut, imqabbel mal-materja prima vvalutata, abbażi tal-prestazzjoni teknika, inkluża l-funzjonalità, u l-prestazzjoni tal-kost, għal kull applikazzjoni, a*;

$Share_a$ hu s-sehem tal-materja prima f'applikazzjoni tal-użu aħħari;

$Sub_share_{i,a}$ hu s-subsehem ta' kull sostitut f'kull applikazzjoni.

3. Ir-riskju tal-provvista (SR) *tal-materja* prima *vvalutata* hu kkalkolat kif ġej:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2} \right) \right] * (1 - EoL_{RIR}) \cdot SI_{SR}$$

fejn:

GS *tirrappreżenta* l-produzzjoni annwali dinjija tal-materja prima *vvalutata* ;

Kisba tal-UE *tirrappreżenta* l-kisba proprja tal-provvista fl-UE, jiġifieri l-produzzjoni domestika tal-UE flimkien ma' *importazzjonijiet tal-UE minn pajjiżi barra l-UE*;

HHI hu l-Indiċi Herfindahl-Hirschman (użat bħala indikatur għall-konċentrazzjoni *tal-provvista minn pajjiż għal iehor*);

WGI hu *indiċi bbażat fuq l-Indikaturi Dinjin skalati* tal-Governanza *tal-Bank Dinji* (użat bħala indikatur għall-governanza tal-pajjiżi);

t_c hu l-parametru kummerċjali li jaġġusta d-WGI, li għandu jiġi ddeterminat b'mod li jitqiesu t-taxxi potenzjali fuq l-esportazzjoni (possibbilment imnaqqsa bi ftehim kummerċjali fis-seħħ), il-kwoti fiżiċi fuq l-esportazzjoni jew il-projbizzjonijiet fuq l-esportazzjoni imposti minn pajjiż, *ċ*.

■

EoL_{RIR} hi r-rata tal-input tar-riċiklagġ fi tmiem il-hajja, jiġifieri l-proporzjon tal-inputs tal-materja sekondarja (riċiklati minn ruttam antik) għall-inputs kollha ta' materja prima (primarja u sekondarja);

SI_{SR} huwa l-indiċi tas-sostituzzjoni relatat mar-riskju tal-provvista;

IR hi d-dipendenza fuq l-importazzjoni.

4. Id-dipendenza fuq l-importazzjoni, **IR**, ta' materja prima hi kkalkolata kif ġej:

$$IR = \max \left\{ 0 ; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

5. L-Indiċi Herfindahl-Hirschman (HHI_{WGI}) tal-materja prima **vvalutata** hu kkalkolat kif ġej:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

fejn:

c tirrappreżenta l-pajjiżi li qed jipprovdu l-materja prima vvalutata;

S_c hi s-sehem tal-pajjiż ċ fil-provvista ■ (*GS jew fil-kisba tal-UE*) tal-materja prima *vvalutata*;

WGI_c hu *indici bbażat fuq l-Indikaturi* skalati tal-Governanza *tal-Bank Dinji* tal-pajjiż ċ;

t_c hu l-parametru kummerċjali ta' pajjiż li jaġġusta d-WGI, li għandu jiġi ddeterminat filwaqt li jitqiesu t-taxxi potenzjali fuq l-esportazzjoni (possibbilment imnaqqsa bi ftehim kummerċjali fis-seħh), il-kwoti fiżiċi fuq l-esportazzjoni jew il-projbizzjonijiet fuq l-esportazzjoni imposti minn pajjiż, ċ.

6. L-indiċi tas-sostituzzjoni tal-materja prima *vvalutata* relatat mar-riskju tal-provvista (SI_{SR}) hu kkalkolat kif ġej:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i;SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

fejn:

i tirrappreżenta materjal sostitut individwali;

a tirrappreżenta applikazzjoni individwali tal-materjal kandidat;

■

SPP_{i,SR} hu l-parametru tal-prestazzjoni tar-Riskju tal-Provvista ta' kull materjal sostitut, *i*, abbażi tal-produzzjoni dinjija, il-kritikalità u s-sinifikat ekonomiku tiegħu (prodott primarju, koprodott, prodott sekondarju)

Share_a hu s-sehem tal-materjali kandidati f'applikazzjoni tal-użu aħħari;

Sub_share_{i,a} hu s-subsehem ta' kull sostitut f'kull applikazzjoni.

7. Meta l-bidliet strutturali jew statistiċi jaffettwaw il-kejl tal-importanza ekonomika u tar-riskju tal-provvista orizzontalment għall-materjali kollha vvalutati, il-valuri korrispondenti għandhom jiġu kkoreġuti biex tpaċu tali bidliet.

Il-kalkoli ***tal-formulas f'din it-taqsim*** għandhom ikunu bbażati fuq medja tal-aħħar 5 snin li għalihom hemm data. Għandhom jitqiesu l-prijorità, il-kwalità u d-disponibbiltà tad-data.

ANNEX III

VALUTAZZJONI TAL-KRITERJI TAR-RIKONOXIMENT GHALL-PROĠETTI STRATEĠIĊI

1. Jekk proġett fl-Unjoni jissodisfax il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (a) għandu jiġi vvalutat billi jitqiesu:
 - (a) jekk il-proġett jikkontribwix għall-parametri referenzjarji stabbiliti fl-Artikolu 1(2), il-punt (a);
 - (b) jekk il-proġett jikkontribwix għaż-żamma jew it-tisħiħ tal-kapaċitajiet tal-Unjoni bħala sehem tal-konsum annwali tal-Unjoni tal-materja prima strateġika, filwaqt li titqies iż-żieda mistennija fil-konsum tal-Unjoni;

(c) jekk il-proġett jikkontribwix għat-tishih tal-kapaċità tal-Unjoni biex tipproduċi materja prima innovattiva li kapaċi tissostitwixxi materja prima strateġika f'teknoloġija strateġika wahda jew aktar, filwaqt li tiegħu miżuri biex tilhaq impronta ambjentali ndaqs jew aktar baxxa meta mqabbla mal-materja prima strateġika li hi sostitwita.

Il-kontribut ta' proġett għall-parametru referenzjarju tal-kapaċità rilevanti għandu jiġi vvalutat filwaqt li jitqies il-pjan tan-negozju tal-proġett u l-informazzjoni teknika ta' appoġġ inkluża fl-applikazzjoni u ż-żmien stmat għas-suq tal-proġett.

2. Jekk proġett f'pajjiż terz, **jew PTEE**, jissodisfax il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (a) għandu jiġi vvalutat billi jitqiesu:
- (a) jekk il-proġett jikkontribwix għall-parametri referenzjarji stabbiliti fl-Artikolu 1(2), il-punt (b) jew jikkontribwix għaż-żamma tar-reżiljenza tal-provvista tal-Unjoni ta' materja prima strategika;
 - (b) jekk il-qafas legali applikabbli jew kundizzjonijiet oħra jipprovdux assigurazzjoni li l-kummerċ u l-investment relatati mal-proġett mhux se jitfixklu, filwaqt li b'mod partikolari jitqies jekk l-Unjoni kkonkludietx Sħubija Strategika kif imsemmi fl-Artikolu 37 jew ftehim kummerċjali b'kapitlu dwar il-materja prima mal-pajjiż terz, **jew il-PTEE** rilevanti, u jkun konsistenti mal-politika kummerċjali komuni tal-Unjoni;

- (c) il-punt sa fejn hemm kumpaniji li għandhom jew li huma lesti jikkonkludu ftehimiet tax-xiri mal-promotur tal-proġett biex jużaw jew jipproċessaw il-materja prima strateġika magħmula mill-proġetti rilevanti fl-Unjoni;
- (d) jekk il-proġett hux konformi mal-objettivi tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp u tal-politika barranija tal-Unjoni.

Il-kontribut ta' proġett għall-parametri referenzjarji msemmija fil-punt (a) għandu jiġi vvalutat filwaqt li jitqies il-pjan tan-negozju tal-proġett u l-informazzjoni teknika ta' appoġġ inkluża fl-applikazzjoni, il-hin stmat għas-suq tal-proġett kif ukoll is-sehem tal-output tal-proġett li hu kopert minn ftehimiet eżistenti jew potenzjali tax-xiri kif imsemmi fil-punt (c). L-evidenza relatata mal-punt (c) tista' tinkludi ftehimiet kuntrattwali, ittri ta' intenzjoni jew memoranda ta' qbil.

3. Jekk proġett jissodisfax il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (b) għandu jiġi vvalutat billi jitqiesu:

- (a) il-kwalità tal-istudji tal-fattibbiltà mwettqa dwar il-potenzjal tal-iżvilupp tal-proġett;
- (b) jekk it-teknoloġija maħsuba biex tintuża gietx murija fl-ambjent rilevanti.

L-istudji tal-fattibbiltà msemmija fil-punt (a) għandhom jitfasslu biex:

- (a) jivvalutaw jekk proġett propost hux probabbli li jirnexxi jew le billi jiġu analizzati kunsiderazzjonijiet teknoloġiċi u ambjentali;
- (b) jidentifikaw kwistjonijiet u problemi tekniċi potenzjali li jistgħu jinqalgħu waqt it-twettiq tal-proġett.

Jaf ikun hemm bżonn isiru studji oħra biex tiġi konfermata l-fattibbiltà tal-proġett.

4. Jekk *proġetti li jinsabu fl-Unjoni jissodisfawx* il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (c), għandu jiġi vvalutat billi titqies *valutazzjoni ġenerali tal-konformità* tal-proġett *mal-leġiżlazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni rilevanti kif ukoll l-evidenza supplimentari rilevanti, filwaqt li jitqies il-post tal-proġett.*

Jekk proġetti f'pajjiżi terzi jissodisfawx il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (c), għandu jiġi vvalutat billi titqies il-konformità mal-istrumenti internazzjonali li ġejjin *u l-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli fejn dan jipprovd i biżżejjed assigurazzjoni ta' konformità mal-kriterju jew aspetti tiegħu:*

■

- (a) Id-Dikjarazzjoni Tripartitika tal-ILO dwar il-Prinċipji li jikkonċernaw l-Intraprizi Multinazzjonali u l-Politika Soċjali;
- (b) Il-Gwida tal-OECD dwar id-Diliġenza Dovuta għal Imġiba Responsabbli fin-Negozju, b'mod partikolari l-linji gwida relatati mal-ġlieda kontra l-korruzzjoni;
- (c) Il-Gwida tal-OECD dwar id-Diliġenza Dovuta għal Ktajjen ta' Provvista Responsabbli tal-Minerali minn Żoni Affettwati mill-Kunflitti u Żoni ta' Riskju Għoli;
- (d) Il-Gwida tal-OECD dwar id-Diliġenza Dovuta għal Involvement Sinifikanti tal-Partijiet Ikkonċernati fis-Settur tal-Estrazzjoni, *inkluż fejn issir referenza għall-prinċipji stabbiliti fid-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni*;
- (e) Il-Prinċipji tal-OECD dwar il-Governanza Korporattiva;
- (f) Il-Linji gwida tal-OECD għall-Intraprizi Multinazzjonali *dwar il-Kondotta Responsabbli tal-Impriżi*;

- (g) Il-Principji Gwida tan-NU dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem.
- (h) ***L-Istandard 5 ta' Prestazzjoni tal-IFC dwar l-Akkwist tal-Art u r-Risistemazzjoni Involontarja;***

Il-promoturi tal-proġetti jistgħu wkoll jikkonfermaw il-konformità mal-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (c) billi:

- (a) jipprovdu evidenza li l-proġett ikkonċernat hu ċertifikat individwalment ***minn skema waħda jew aktar rikonoxxuti skont l-Artikolu 30(2) li jkopru b'mod kongunt ir-rekwiżiti kollha elenkati fl-Anness IV, il-punt (b);*** or
- (b) jimpenjaw li jiksbu ċertifikazzjoni għall-proġett ikkonċernat bħala parti ***minn skema waħda jew aktar rikonoxxuti skont l-Artikolu 30(2) li jkopru b'mod kongunt ir-rekwiżiti kollha elenkati fl-Anness IV, il-punt (b),*** u jipprovdu evidenza biżżejjed li meta jiġi implimentat il-proġett ikkonċernat ikun jista' jissodisfa l-kriterji għal din iċ-ċertifikazzjoni.

5. Jekk proġett fl-Unjoni jissodisfax il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (d), għandu jiġi vvalutat billi jitqiesu:
- (a) jekk il-kumpaniji minn Stati Membri differenti jipparteċipawx fil-proġett;
 - (b) jekk il-persuni li potenzjalment jixtru jkunux jinsabu wkoll f'aktar minn Stat Membru wiehed;
 - (c) l-effetti fuq id-disponibbiltà ta' materja prima strateġika għall-utenti downstream f'aktar minn Stat Membru wiehed.

6. Jekk proġett f'pajjiż terz jissodisfax il-kriterju msemmi fl-Artikolu 6(1), il-punt (e), għandu jiġi vvalutat billi jitqies il-punt sa fejn il-proġett jikkontribwixxi, fil-pajjiż terz rilevanti biex:
- (a) jissahhaħ aktar minn stadju wieħed tal-katina tal-valur tal-materja prima f'dak il-pajjiż jew fir-regjun usa' tiegħu;
 - (b) jitrawwem l-investiment privat fil-katina tal-valur tal-materja prima domestika;
 - (c) jinkisbu benefiċċji ekonomiċi jew soċjali usa', inkluż il-ħolqien tal-impjiegi.

ANNEX IV

KRITERJI GHALL-ISKEMI TAČ-ĊERTIFIKAZZJONI

Skema tač-ċertifikazzjoni rikonoxxuta għandha tissodisfa l-kriterji li ġejjin:

- (a) tkun miftuħa b'termini trasparenti, ġusti u nondiskriminatorji għall-operaturi ekonomiċi kollha li lesti u kapaċi jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-iskema ***u tkun ta' governanza ta' bosta partijiet ikkonċernati;***

- (b) ir-rekwiziti għaċ-ċertifikazzjoni għandhom jinkludu mill-inqas:
- (i) rekwiziti li jiżguraw prattiki ambjentalment sostenibbli, inkluż rekwiziti li jiżguraw l-immaniġġjar ambjentali u l-mitigazzjoni tal-impatti ***fil-kategoriji ta' riskju ambjentali li ġejjin:***
- (ia) l-arja, inkluż it-tniġġis tal-arja bhall-emissjonijiet ta' gassijiet serra;***
- (ib) l-ilma, inkluż qiegh il-baħar u l-ambjent tal-baħar, u t-tniġġis tal-ilma, l-użu tal-ilma, il-kwantitajiet tal-ilma (gharghar jew nixfiet) u l-aċċess għall-ilma;***
- (ic) il-ħamrija, inkluż it-tniġġis tal-ħamrija, l-erożjoni tal-ħamrija, l-użu tal-art u d-degradazzjoni tal-art;***
- (id) il-bijodiversità, inkluż il-ħsara lill-ħabitats, il-fawna selvaġġa, il-flora u l-ekosistemi, inkluż is-servizzi tal-ekosistema;***

(ie) is-sustanzi perikolużi;

(if) l-istorbju u l-vibrazzjonijiet;

(ig) is-sikurezza tal-pjanti;

(ih) l-użu tal-enerġija;

(ii) l-iskart u r-residwi;

- (ii) rekwiziti li jiżguraw prattiki soċjalment responsabbli, inkluż ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet tax-xogħol *inkluża l-hajja komunitarja tal-popli indiġeni;*
- (iii) rekwiziti li jiżguraw l-integrità u t-trasparenza tan-negozju, inkluż rekwiziti għall-applikazzjoni tal-immaniġġjar it-tajjeb tal-materji finanzjarji, ambjentali u soċjali *u politiki kontra l-korruzzjoni u kontra t-tixhim;*

█

- (c) il-verifika u l-monitoraġġ tal-konformità jkun oġġettivi, abbażi ta' standards, rekwiziti u proċeduri internazzjonali, tal-Unjoni jew nazzjonali, u mwettqa b'mod indipendenti mill-operatur ekonomiku rilevanti;
- (d) din tinkludi rekwiziti u proċeduri biżżejjed li jiżguraw il-kompetenza u l-indipendenza tal-verifikaturi responsabbli.
- (e) *din tinkludi rekwiziti li jiżguraw rapport tal-awditjar stabbilit fil-livell tas-sit.*

ANNEX IV

L-IMPRONTA AMBJENTALI

Parti 1

Definizzjonijiet

Ghall-finijiet ta' dan l-Anness, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "data dwar l-attivitajiet" tfisser l-informazzjoni assoċjata mal-proċessi waqt l-immudellar tal-Inventarji taċ-Ċiklu tal-Ħajja (LCI). Ir-risultati aggregati tal-LCI tal-ktajjen tal-proċess li jirrappreżentaw l-attivitajiet ta' proċess jiġu multiplikati bid-data tal-attivitajiet korrispondenti u mbagħad jiġu kkombinati biex toħroġ l-impronta ambjentali assoċjata ma' dak il-proċess;

- (b) "lista tal-materjali" tfisser lista tal-materja prima, is-subassemblaġġi, l-assemblaġġi intermedji, is-subkomponenti, il-partijiet u l-kwantitajiet ta' kull wieħed meħtieġa għall-manifattura tal-prodott fl-ambitu tal-istudju;
- (c) "data speċifika għall-kumpanija" tirreferi għad-data mkejla jew miġbura direttament minn faċilità waħda jew aktar (data speċifika għas-sit) li tkun rappreżentattiva għall-attivitajiet tal-kumpanija. Din hija sinonimu għal "data primarja";
- (d) "metodu tal-valutazzjoni tal-impatt" tfisser il-protokoll għal tiskrif kwantitattiv tad-data tal-inventarju taċ-ċiklu tal-ħajja f'kontribut għall-impatt fuq l-ambjent ta' tħassib;
- (e) "Kategorija tal-impatt" tfisser klassi ta' użu tar-riżorsi jew l-impatt fuq l-ambjent li d-data tal-inventarju taċ-ċiklu tal-ħajja tkun relatata magħhom;

- (f) "ċiklu tal-ħajja" tfisser l-istadji konsekuttivi u interkonnessi ta' sistema tal-prodotti, mill-kisba jew il-ħolqien tal-materja prima minn rizorsi naturali sar-rimi finali (ISO 14040:2006);
- (g) "inventarju taċ-ċiklu tal-ħajja (LCI)" tfisser is-sett ikkombinat ta' skambji ta' flussi elementari, ta' skart u ta' prodotti f'sett tad-data tal-LCI;
- (h) "sett tad-data tal-inventarju taċ-ċiklu tal-ħajja (LCI)" tfisser dokument jew fajl b'informazzjoni dwar iċ-ċiklu tal-ħajja ta' prodott speċifikat jew referenza oħra (eż., sit, proċess), li jkopri metadata deskrittiva u inventarju kwantitattiv taċ-ċiklu tal-ħajja. Sett tad-data tal-LCI jista' jkun sett tad-data ta' proċess tal-unità, sett tad-data parzjalment aggregat jew aggregat;

- (i) "data sekondarja" tfisser data li ma tkunx minn proċess speċifiku fil-katina tal-provvista tal-kumpanija li twettaq studju dwar l-impronta tal-karbonju. Din tirreferi għad-data li ma tingabarx, ma titkejilx jew ma tiġix stmata direttament mill-kumpanija, iżda li tinkiseb minn bażi tad-data tal-LCI ta' parti terza jew minn sorsi oħra. Id-data sekondarja tinkludi d-data medja tal-industrija (eż., mid-data ppubblikata dwar il-produzzjoni, mill-istatistika tal-gvern, u mill-assocjazzjonijiet tal-industrija), l-istudji tal-letteratura, l-istudji tal-inginerija u l-privattivi, u tista' tkun ibbażata wkoll fuq data finanzjarja, u tinkludi data indikatur, u data ġenerika oħra. Id-data primarja li tgħaddi minn stadju ta' aggregazzjoni orizzontali titqies bħala data sekondarja;
- (j) "limitu tas-sistema" tfisser l-aspetti inkluzi jew esklużi mill-istudju dwar iċ-ċiklu tal-ħajja.

Barra minn hekk, ir-regoli għall-kalkolu għall-impronta ambjentali ta' materja prima kritika għandhom jinkludu kull definizzjoni oħra meħtieġa għall-interpretazzjoni tagħhom.

Parti II

Kamp ta' Applikazzjoni

Dan l-Anness jipprovdi l-elementi essenzjali dwar kif tiġi kkalkolata l-impronta ambjentali ta' materja prima kritika.

Ir-regoli għall-kalkolu tal-impronta ambjentali ta' materja prima kritika speċifika għandhom jibnu fuq l-elementi essenzjali inklużi f'dan l-Anness, filwaqt li jitqiesu metodi tal-valutazzjoni xjentifikament tajba u standards internazzjonali rilevanti fil-qasam tal-valutazzjoni taċ-ċiklu tal-ħajja.

Il-kalkolu tal-impronta ambjentali ta' materja prima kritika għandu jkun ibbażat fuq il-lista tal-materjali, tal-enerġija, tal-metodi tal-produzzjoni, u tal-materjali awżiljarji użati fil-faċilitajiet involuti fil-produzzjoni tal-materja prima kritika.

Meta tistabbilixxi regoli għall-kalkolu tal-impronta ambjentali ta' materja prima kritika speċifika, il-Kummissjoni għandu jkollha l-għan li tiżgura konsistenza mar-regoli għall-kalkolu tal-impronta ambjentali ta' *prodotti intermedji u finali li jużaw il-materja* prima kritika rilevanti.

Parti III

Unità dikjarata

L-unità dikjarata għandha tkun 1kg tat-tip rilevanti ta' materja prima kritika.

Ir-regoli għall-kalkolu tal-impronta ambjentali ta' materja prima kritika speċifika jistgħu ji-speċifikaw unità ddikjarata oġġla jew aktar baxxa, espressa f'kg, fejn meħtieġ biex jitqiesu n-natura jew l-użu tal-materja prima kritika rilevanti.

Id-data kwantitattiva kollha dwar l-input u l-output miġbura mill-manifattur biex jikkwantifika l-impronta tal-karbonju għandha tigi kkalkulata fir-rigward ta' din l-unità dikjarata.

Parti IV

Limitu tas-sistema

L-estrazzjoni, il-konċentrazzjoni u r-raffinar huma t-tliet stadji taċ-ċiklu tal-ħajja li għandhom jiġu inklużi fil-limitu tas-sistema tal-materja prima kritika primarja bil-proċessi li ġejjin (meta rilevanti għall-materja prima speċifika):

- (a) Il-proċessi upstream, inkluż l-estrazzjoni tal-minerali għall-produzzjoni tal-materja prima, il-produzzjoni u l-provvista (**inkluż** il-ġarr) tas-sustanzi kimiċi, l-awżiljarji, il-produzzjoni u l-provvista (**inkluż** il-ġarr) tal-fjuwils, il-produzzjoni u l-provvista tal-elettriku, u l-ġarr tal-materjali fil-vetturi li mhumiex proprjetà tal-organizzazzjoni **jew operati minnha**;
- (b) Il-ġarr tal-minerali, tal-konċentrati u tal-materja prima f'vetturi li huma proprjetà tal-organizzazzjoni jew operati minnha;

- (c) Il-ħżin tal-minerali, tal-konċentrati u tal-materja prima;
- (d) It-tkissir u t-tindif tal-minerali;
- (e) Il-produzzjoni tal-konċentrat tal-materja prima;
- (f) L-estrazzjoni tal-metall (b'mezzi kimiċi, fiżiċi jew bijoloġiċi);
- (g) It-trattament minn qabel tal-materjal sekondarju;
- (h) Il-konverżjoni tal-metall;
- (i) It-tindif tal-gagazza;
- (j) Ir-raffinar tal-metall;
- (k) L-elettrolizi tal-metall;

- (l) L-ikkastjar jew l-imballaġġ tal-metall;
- (m) Il-materjal użat u t-trattament tal-gagazza;
- (n) Il-proċessi awżiljarji relatati kollha bħat-trattament tal-ilma mormi (fuq il-post, inkluż għat-trattament tal-ilmijiet tal-ipproċessar, it-tkessiġ dirett, l-ilma u l-ilma tax-xeba'), is-sistemi tat-tnaqqis tal-gass (inkluż tal-gassijiet primarji u sekondarji, il-bojlers (inkluż it-trattament minn qabel tal-ilma tal-alimentazzjoni), il-logistika interna.

Fil-limitu tas-sistema tal-materja prima kritika sekondarja (li tiddefinixxi l-istadju taċ-ċiklu tal-ħajja tar-riċiklaġġ), għandhom jiġu inklużi l-proċessi li ġejjin (meta rilevanti għall-materja prima riċiklata speċifika):

- (a) Il-proċessi upstream, inkluż il-ħolqien ta' materja prima tal-alimentazzjoni (materjali tar-ruttam u konċentrati tar-ram vergni, il-produzzjoni u l-provvista (il-ġarr) tas-sustanzi kimiċi, l-awżiljarji, il-produzzjoni u l-provvista (il-ġarr) tal-fjuwils, il-produzzjoni u l-provvista tal-elettriku, u l-ġarr tal-materjali f'vetturi li mhumiex proprjetà tal-organizzazzjoni;

- (b) Il-ġarr tal-konċentrati u tar-ruttam f'vetturi li huma proprjetà tal-organizzazzjoni jew operati minnha;
- (c) Il-ħżin tar-ruttam, tal-konċentrati u tal-materja prima;
- (d) It-trattament minn qabel tal-materjal sekondarju;
- (e) It-trattament minn qabel tal-materjal sekondarju;
- (f) Il-konverżjoni tal-metall;
- (g) Ir-raffinar tal-metall;
- (h) L-elettrolizi tal-metall;
- (i) L-ikkastjar jew l-imballaġġ tal-metall;
- (j) It-trattament tal-materjal użat;
- (k) Il-proċessi awżiljarji relatati kollha bħat-trattament tal-ilma mormi (fuq il-post, inkluż għat-trattament tal-ilmijiet tal-ipproċessar, it-tkessiħ dirett, l-ilma u l-ilma tax-xeba'), is-sistemi tat-tnaqqis tal-gass (inkluż tal-gassijiet primarji u sekondarji, il-bojlers (inkluż it-trattament minn qabel tal-ilma tal-alimentazzjoni), il-logistika interna.

Il-fażi tal-użu jew il-fażi ta' tmiem il-ħajja għandhom jiġu esklużi mill-kalkoli tal-impronta ambjentali għax ma għandhomx l-influwenza diretta tal-operatur ekonomiku responsabbli. Proċessi oħra jistgħu jiġu esklużi meta l-kontribut tagħhom għall-impronta ambjentali ta' materja prima kritika speċifika jkun insinifikanti.

Parti V

Kategoriji tal-impatt

Ir-regoli għall-kalkolu għandhom jispeċifikaw *il-kategoriji* tal-impatt li jehtieġ *jiġu inklużi* fil-kalkolu tal-impronta ambjentali. L-għażla għandha tkun ibbażata fuq l-analizi hotspot imwettqa skont metodoloġiji xjentifikament tajba żviluppati fil-livell internazzjonali u filwaqt li jitqiesu:

- (a) l-importanza relattiva ta' impatti differenti, inkluż l-importanza relattiva tagħhom biex jintlaħqu *l-objettivi* klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni;
- (b) il-ħtiġijiet tal-kumpaniji downstream li jixtiequ jikkomunikaw dwar l-impronta ambjentali tal-materja prima kritika li jużaw.

Parti VI

Użu ta' settijiet tad-data speċifiċi u sekondarji għall-kumpaniji

Ir-regoli għall-kalkolu għandhom jispeċifikaw l-użu ta' settijiet tad-data speċifiċi jew sekondarji tal-kumpaniji għall-proċessi u għall-materjali rilevanti kollha. *Jekk ir-regoli għall-kalkolu jippermettu l-għażla bejn sett ta' data speċifiku għall-kumpanija u sett ta' data sekondarju, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra li tinċentiva l-użu tas-sett ta' data speċifiku għall-kumpanija.*

L-użu ta' data speċifika għall-kumpanija għandu jkun meħtieġ tal-anqas għall-proċessi bl-influwenza diretta tal-operatur responsabbli u għandu jkollu l-akbar kontribut għall-kategoriji tal-impatt rilevanti.

Id-data tal-attività speċifika għall-kumpanija għandha tintuża flimkien mas-settijiet tad-data sekondarji rilevanti konformi mal-Impronta Ambjentali. Ir-regoli għall-kalkolu għandhom jispeċifikaw jekk hux permess kampjunar, skont il-kriterji stabbiliti f'metodologiji xjentifikament tajba żviluppati fil-livell internazzjonali.

Bidla fil-lista tal-materjali jew fit-taħlita tal-enerġija użata għall-produzzjoni ta' tip ta' materja prima kritika teħtieġ kalkolu ġdid tal-impronta ambjentali.

Meta tistabbilixxi r-regoli tal-kalkolu, inkluż għall-emissjonijiet ta' gassijiet serra ġġenerati mill-elettriku użat għall-produzzjoni ta' materja prima kritika, il-Kummissjoni għandha tiżgura konsistenza ma' leġiżlazzjoni rilevanti oħra u konformità ma' dik il-leġiżlazzjoni, sakemm din ma tkunx iġġustifikata.

Ir-regoli għall-kalkolu li jridu jiġu elaborati b'att delegat għandhom jinkludu mmudellar dettaljat tal-istadji taċ-ċiklu tal-ħajja li ġejjin:

- (a) L-istadju tal-estrazzjoni, il-koncentrazzjoni u r-raffinar ta' materja prima primarja;
- (b) L-istadju tal-kisba u l-ipproċessar ta' materja prima sekondarja.

Parti VII

Għażla tal-metodi għall-valutazzjoni tal-impatt

L-impronta ambjentali għandha tiġi kkalkolata b'metodi tal-valutazzjoni tal-impatt xjentifikament tajba li jqisu l-iżviluppi fil-livell internazzjonali tal-kategoriji tal-impatt rilevanti relatati mat-tibdil fil-klima, l-ilma, l-arja, il-ħamrija, ir-riżorsi, l-użu tal-art u t-tossiċità.

Ir-riżultati għandhom jingħataw bhala riżultati karatterizzati (bla normalizzazzjoni u ponderazzjoni).

Parti VIII

Klassijiet tal-prestazzjoni tal-impronta tal-karbonju

Skont id-distribuzzjoni tal-valuri tad-dikjarazzjonijiet tal-impronta ambjentali mqiegħda fis-suq intern, se jiġi identifikat għadd sinifikanti ta' klassijiet tal-prestazzjoni, bil-kategorija A bhala l-aħjar klassi bl-inqas impatt taċ-ċiklu tal-ħajja, biex tkun tista' ssir divrenzjazzjoni fis-suq. L-identifikazzjoni tal-limitu għal kull klassi tal-prestazzjoni, kif ukoll il-wisa' tagħhom, se tkun ibbażata fuq id-distribuzzjoni tal-prestazzjonijiet tal-materja prima kritika rilevanti mqiegħda fis-suq fit-3 snin preċedenti, it-titjib teknoloġiku mistenni, u fatturi tekniċi oħra li jridu jiġu identifikati.

Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina l-għadd ta' klassijiet tal-prestazzjoni u l-limiti bejniethom kull 3 snin biex iżzommhom rappreżentattivi tar-realtà tas-suq u l-iżvilupp mistenni tiegħu.

Parti IX

Valutazzjoni tal-konformità

Ir-regoli għall-kalkolu u l-verifika għandhom jispeċifikaw il-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità minn fost il-moduli stabbiliti fl-Anness II tad-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE, bl-adattamenti meħtieġa fid-dawl tal-materjal ikkonċernat.

Meta tispeċifika l-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-kriterji li ġejjin:

- (a) jekk il-modulu kkonċernat hux xieraq għat-tip ta' materjal u proporzjonat għall-interess pubbliku segwit;
- (b) *in-natura tar-riskji preżentati mill-prodott u sa fejn* il-valutazzjoni tal-konformità *tikkorrispondi għat-tip u l-grad tar-riskju*;
- (c) meta l-involviment tal-partijiet terzi jkun obligatorju, il-ħtieġa tal-manifattur li jkollu għażla bejn il-moduli tal-assigurazzjoni tal-kwalità u taċ-ċertifikazzjoni tal-prodott stabbiliti fl-Anness II tad-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE.